

B. Související předpisy, možné střety zájmů

44/1988 Sb. o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon)

61/1988 Sb. o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě

17/1992 Sb. o životním prostředí

114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny

289/1995 Sb. o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)

334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu

185/2001 Sb. o odpadech

254/2001 Sb. o vodách (vodní zákon)

164/2001 Sb. o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech (lázeňský zákon)

274/2001 Sb. o vodovodech kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)

127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů

66/1994 Sb. o drahách

13/1997 Sb. o pozemních komunikacích

49/1997 Sb. o civilním letectví

458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a i výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)

183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), účinnost od 1.1.2007

20/1987 Sb. o státní památkové péči

256/2001 Sb. o pohřebnictví

18/1997 Sb. o mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon)

258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů

312/2001 Sb. o státních hranicích

200/1994 Sb. o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením

455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

200/1990 Sb. o přestupcích

40/1964 Sb. občanský zákoník

2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 2 – 5 nerosty, ložiska nerostů, nerostné bohatství

§ 6,7 výhradní ložisko, ložisko nevyhrazeného nerostu

§ 11 – 14c ložiskový průzkum a hospodaření se zásobami výhradních ložisek

§ 15 – 18 ochrana nerostného bohatství

§ 24 – 27 oprávnění k dobývání výhradního ložiska, dobývací prostor

§ 31 povinnosti a oprávnění při dobývání výhradních ložisek

§ 34 zvláštní zásahy do zemské kůry

§ 35 stará důlní díla

§ 39 důlně měřická a geologická dokumentace

§ 40 důlní vody

§ 43a , odst.1 výhradní ložiska nevyhrazených nerostů

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů

- § 2,3,4 hornická činnost, činnost prováděná hornickým způsobem a odstranění pochybností
- § 5 – 6 povinnosti organizací při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem
- § 9 vyhledávání a průzkum ložisek důlními díly
- § 11 zvláštní zásahy do zemské kůry
- § 14 důlně měřická a geologická dokumentace
- § 17 řízení o povolení hornické činnosti
- § 20 ostatní činnosti prováděné hornickým způsobem
- § 38 – 43 státní báňská správa
- § 44 sankce

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

- § 2 – 10 základní pojmy ve vazbě na povinnosti při ochraně životního prostředí
- § 17 – 19 povinnost při ochraně životního prostředí

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

- § 2 ochrana přírody a krajiny
- § 3 vymezení pojmů
- § 4 odst. 2 ochrana významných krajinných prvků
- § 5 odst. 1 obecná ochrana rostlin a živočichů
- § 7 odst. 1 ochrana dřevin
- § 8 odst. 1 povolení ke kácení dřevin
- § 10 ochrana a využití jeskyní
- § 11 odst. 1,2 ochrana paleontologických nálezů
- § 13 odst. 1 přechodně chráněné plochy
- § 14 kategorie zvláště chráněných území
- § 15 – 17 Národní parky
- § 25 – 27 chráněné krajinné oblasti
- § 28 – 29 Národní přírodní rezervace
- § 33 – 34 Přírodní rezervace
- § 35 – 36 Národní přírodní památka, přírodní památka
- § 37 ochranná pásma zvláště chráněných území
- § 45a,b,c evropsky významné lokality a jejich ochrana
- § 46 památné stromy a jejich ochrana
- § 49 – 51, 56 - 57 zvláště chráněné druhy rostlin, živočichů a nerostů a výjimky ze zákazů
- § 63 odst. 2 – 3 přístup do krajiny
- § 66 omezení a zákaz činnosti
- § 75 – 80 orgány a státní správa v ochraně přírody

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů

- § 13 obsah a povinnosti při ochraně pozemků určených k ochraně lesa
- § 15-16 odnětí pozemků a omezení jejich využívání
- § 20 zákaz některých činností v lesích

§ 47 – 49 státní správa v lesích

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů

§ 8 ochrana zemědělského půdního fondu

§ 9 odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu

§ 13 - 18 orgány příslušné k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

§ 2 působnost zákona

§ 3 odpad

§ 4 základní pojmy

§ 6 zařazování odpadů podle kategorií

§ 10 předcházení vzniku odpadů

§ 12 obecné povinnosti

§ 16 povinnosti původců odpadů

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 2 vymezení pojmů

§ 5 základní povinnosti

§ 8 povolení k nakládání s vodami

§ 14 povolení k některým činnostem

§ 18 odst. 1 vyjádření

§ 29 podzemní vody

§ 30 ochranná pásma vodních zdrojů

§ 38 odpadní vody

§ 104 – 108 výkon státní správy

Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 6 návrh na vydání osvědčení o zdroji

§ 22-23 ochranná pásma a jejich stanovení

§ 37 souhlas k některým činnostem

Zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech kanalizací pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)

§ 23 Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok

1. Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů

§ 102 ochranné pásmo komunikačního vedení

Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů
§ 8 – 9 ochranné pásmo dráhy

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
§ 30, 32 silniční ochranná pásma

Zákon č. 49/1997 Sb. o civilním letectví

§ 37 Ochranná pásma

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), účinnost od 1.1.2007

§ 5-11 orgány územního plánování

§ 18-19 cíle a úkoly územního plánování

§ 25,26 ,30 územně plánovací podklady

§ 36,43,61 územně plánovací dokumentace

§ 76-77 územní rozhodnutí

§ 80 rozhodnutí o změně využití území

§ 84,85 příslušnost k územnímu rozhodnutí, účastníci řízení

§ 90,92 posuzování záměru a územní rozhodnutí

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

§ 11 odst. 2 ochrana kulturní památky

§ 17 ochranné pásmo

Zákon č. 256/2001 Sb. o pohřebnictví

§ 17 Zřízení veřejného pohřebiště

B. Související předpisy, možné střety zájmů

- 44/1988 Sb. o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon)
61/1988 Sb. o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě
17/1992 Sb. o životním prostředí
114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny
289/1995 Sb. o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)
334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu
185/2001 Sb. o odpadech
254/2001 Sb. o vodách (vodní zákon)
164/2001 Sb. o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech (lázeňský zákon)
274/2001 Sb. o vodovodech kanalizací pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)
127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů
66/1994 Sb. o drahách
13/1997 Sb. o pozemních komunikacích
49/1997 Sb. o civilním letectví
458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a i výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)
183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), účinnost od 1.1.2007
20/1987 Sb. o státní památkové péči
256/2001 Sb. o pohřebnictví
-
- 18/1997 Sb. o mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon)
258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů
312/2001 Sb. o státních hranicích
200/1994 Sb. o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením
455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)
200/1990 Sb. o přestupcích
40/1964 Sb. občanský zákoník
2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 2 – 5 nerosty, ložiska nerostů, nerostné bohatství

§ 6,7 výhradní ložisko, ložisko nevyhrazeného nerostu

§ 15 – 18 ochrana nerostného bohatství

§ 34 zvláštní zásahy do zemské kůry

§ 35 stará důlní díla

§ 39 důlně měřická a geologická dokumentace

§ 40 důlní vody

§ 43a , odst.1 výhradní ložiska nevyhrazených nerostů

§ 2

Nerosty

(1) Za nerosty se podle tohoto zákona považují tuhé, kapalné a plynné části zemské kůry.

(2) Za nerosty se podle tohoto zákona nepovažují

- a) vody s výjimkou mineralizovaných vod, z nichž se mohou průmyslově získávat vyhrazené nerosty,
- b) přírodní léčivé vody a přírodní stolní minerální vody, i když se z nich mohou průmyslově získávat vyhrazené nerosty, dále léčivá bahna a ostatní produkty přírodních léčivých zdrojů,
- c) rašelina,
- d) bahno, písek, štěrk a valouny v korytech vodních toků, pokud neobsahují vyhrazené nerosty v dobyvatelném množství,
- e) kulturní vrstva půdy, která je vegetačním prostředím rostlinstva.

§ 3

Rozdělení nerostů na vyhrazené a nevyhrazené

(1) Vyhrazené nerosty jsou

- a) radioaktivní nerosty,
- b) všechny druhy ropy a hořlavého zemního plynu (uhlovodíky), všechny druhy uhlí a bituminosní horniny,
- c) nerosty, z nichž je možno průmyslově vyrábět kovy,
- d) magnezit,
- e) nerosty, z nichž je možno průmyslově vyrábět fosfor, síru a fluór nebo jejich sloučeniny,
- f) kamenná sůl, draselné, borové, bromové a jodové soli,

- g) tuha, baryt, azbest, slída, mastek, diatomit, sklářský a slévárenský písek, minerální barviva, bentonit,
- h) nerosty, z nichž je možno průmyslově vyrábět prvky vzácných zemin a prvky s vlastnostmi polovodičů,
- i) granit, granodiorit, diorit, gabro, diabas, hadec, dolomit a vápenec, pokud jsou blokově dobytelné a lešitelné, a travertin,
- j) technicky využitelné krystaly nerostů a drahé kameny,
- k) hallozyt, kaolin, keramické a žáruvzdorné jíly a jílovce, sádrovec, anhydrit, živce, perlit a zeolit,
- l) křemen, křemenec, vápenec, dolomit, slín, čedič, znělec, trachyt, pokud tyto nerosty jsou vhodné k chemicko-technologickému zpracování nebo zpracování tavením,
- m) mineralizované vody, z nichž se mohou průmyslově získávat vyhrazené nerosty,
- n) technicky využitelné přírodní plyny, pokud nepatří mezi plyny uvedené pod písmenem b).

(2) Ostatní nerosty jsou nerosty nevyhrazené.

(3) V pochybnostech, zda některý nerost je nerostem vyhrazeným nebo nevyhrazeným, rozhodne Ministerstvo průmyslu a obchodu v dohodě s ministerstvem životního prostředí České republiky.

§ 4

Ložisko nerostů

Ložiskem nerostů podle tohoto zákona (dále jen „ložisko“) je přírodní nahromadění nerostů, jakož i základka v hlubinném dole, opuštěný odval, výsypka nebo odkaliště, které vznikly hornickou činností¹⁾ a obsahují nerosty.

§ 5

Nerostné bohatství

(1) Nerostné bohatství podle tohoto zákona tvoří ložiska vyhrazených nerostů (dále jen „výhradní ložiska“).

(2) Nerostné bohatství na území České republiky je ve vlastnictví České republiky.

§ 5a

---

¹⁾ § 2 zákona ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona ČNR č. 542/1991 Sb.

Organizace

Právnícké a fyzické osoby, které v rámci podnikatelské činnosti²⁾ při splnění podmínek stanovených právními předpisy vykonávají vyhledávání, průzkum nebo dobývání výhradních ložisek nebo jinou hornickou činnost, se považují za organizace podle tohoto zákona.

§ 6

Výhradní ložisko

(1) Zjistí-li se vyhrazený nerost v množství a jakosti, které umožňují důvodně očekávat jeho nahromadění, vydá Ministerstvo životního prostředí osvědčení o výhradním ložisku.

(2) Osvědčení o výhradním ložisku zašle Ministerstvo životního prostředí Ministerstvu průmyslu a obchodu, krajskému úřadu, obvodnímu báňskému úřadu, orgánu územního plánování, stavebnímu úřadu a organizaci, pro níž bylo provedeno vyhledávání nebo průzkum výhradního ložiska.⁵⁾

§ 7

Ložisko nevyhrazených nerostů

Ložisko nevyhrazeného nerostu je součástí pozemku.

§ 15

Zabezpečení ochrany nerostného bohatství při územně plánovací činnosti

(1) K včasnému zabezpečení ochrany nerostného bohatství jsou orgány územního plánování⁶⁻¹⁾ a zpracovatelé územně plánovací dokumentace povinni při územně plánovací činnosti vycházet z podkladů o zjištěných a předpokládaných výhradních ložiskách poskytovaných jim ministerstvem životního prostředí České republiky; při tom postupují podle zvláštních předpisů⁵⁻¹⁾ a jsou povinni navrhnout řešení, které je z hlediska ochrany a využití nerostného bohatství a dalších zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější.

(2) Návrhy územně plánovací dokumentace velkých územních celků, sídelních útvarů a zón se už v období zpracování konceptů řešení projednají s ministerstvem životního prostředí České republiky, Ministerstvem průmyslu a obchodu a s obvodním báňským úřadem. Tyto návrhy musí být před schválením dohodnuty s uvedenými orgány podle zvláštních předpisů.⁷⁻¹⁾

²⁾ Např. zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), zákon č. 111/1990 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Zákon ČNR č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění zákona ČNR č. 543/1991 Sb.

⁶⁻¹⁾ § 16 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

⁷⁻¹⁾ § 8, 12 a 21 zákona č. 50/1976 Sb.

§ 16

Chráněné ložiskové území

- (1) Ochrana výhradního ložiska proti znemožnění nebo ztížení jeho dobývání se zajišťuje stanovením chráněného ložiskového území.
- (2) Chráněné ložiskové území zahrnuje území, na kterém stavby a zařízení, které nesouvisí s dobýváním výhradního ložiska, by mohly znemožnit nebo ztížit dobývání výhradního ložiska.
- (3) Pro ložisko vyhrazeného nerostu se stanoví chráněné ložiskové území v období vyhledávání nebo průzkumu po vydání osvědčení o výhradním ložisku (§ 6).

§ 17

Stanovení chráněného ložiskového území

- (1) Chráněné ložiskové území stanoví ministerstvo životního prostředí po projednání s orgánem kraje v přenesené působnosti České republiky rozhodnutím vydaným v součinnosti s Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky, obvodním báňským úřadem a po dohodě s orgánem územního plánování a stavebním úřadem.
- (2) Řízení o stanovení chráněného ložiskového území se zahájí na návrh organizace nebo z podnětu orgánu státní správy. Návrh se doloží osvědčením o výhradním ložisku a návrhem hranic chráněného ložiskového území.
- (3) Účastníkem řízení o stanovení chráněného ložiskového území je pouze navrhovatel. Zahájení řízení oznámí ministerstvo životního prostředí České republiky dotčeným orgánům státní správy, orgánu územního plánování a stavebnímu úřadu. Ministerstvo životního prostředí České republiky nařídí ústní jednání spojené podle potřeby s místním šetřením a současně upozorní, že stanoviska uvedených orgánů státní správy a připomínky a návrhy účastníka se mohou uplatnit nejpozději při ústním jednání, jinak ministerstvo životního prostředí České republiky k nim nemusí přihlídnout. Jestliže některý z uvedených orgánů státní správy potřebuje na řádné posouzení delší čas, ministerstvo životního prostředí České republiky na jeho žádost stanovenou lhůtu před jejím uplynutím přiměřeně prodlouží.
- (4) V řízení o stanovení chráněného ložiskového území posoudí ministerstvo životního prostředí České republiky návrh a podklady z hlediska požadavků na ochranu výhradního ložiska, zabezpečí stanoviska orgánů státní správy uvedených v odstavci 3 a posoudí připomínky a návrhy účastníka.
- (5) **Hranice chráněného ložiskového území se vyznačí v územně plánovací dokumentaci.**

(6) Ministerstvo životního prostředí České republiky po projednání s orgánem kraje v přenesené působnosti zruší chráněné ložiskové území, jestliže pominuly důvody ochrany výhradního ložiska.

(7) Ustanovení odstavců 1 až 5 platí přiměřeně i pro změnu a zrušení chráněného ložiskového území.

(8) Podrobnosti o stanovení, změně a zrušení chráněného ložiskového území a jeho evidenci stanoví obecně závazným právním předpisem ministerstvo životního prostředí České republiky.

§ 18

Omezení některých činností v chráněném ložiskovém území

(1) V zájmu ochrany nerostného bohatství se nesmí v chráněném ložiskovém území zřizovat stavby a zařízení, které nesouvisí s dobýváním výhradního ložiska, pokud k tomu nebyl dán souhlas podle tohoto zákona.

(2) Jestliže je nezbytné v zákonem chráněném obecném zájmu umístit stavbu nebo zařízení nesouvisející s dobýváním výhradního ložiska v chráněném ložiskovém území, je třeba dbát, aby se narušilo co nejméně využití nerostného bohatství. Znemožnit nebo ztížit dobývání výhradních ložisek nerostů uvedených v § 3 odst. 1 písm. a) až d) je možno jen ve zvlášť odůvodněných případech, jde-li o mimořádně důležitou stavbu nebo zařízení nebo bude-li stavbou nebo zařízením ztíženo nebo znemožněno dobývání jen malého množství zásob výhradního ložiska.

§ 34

Zvláštní zásahy do zemské kůry

(1) Zvláštními zásahy do zemské kůry se podle tohoto zákona rozumí zřizování, provoz, zajištění a likvidace zařízení pro

- a) uskladňování plynů nebo kapalin v přírodních horninových strukturách a v podzemních prostorech (podzemní zásobníky plynů a kapalin),
- b) ukládání radioaktivních a jiných odpadů v podzemních prostorech,¹⁸⁾
- c) průmyslové využívání tepelné energie zemské kůry s výjimkou tepelné energie vody vyvedené na povrch.

(2) Na zvláštní zásahy do zemské kůry včetně vyhledávání a průzkumu prováděného pro tyto účely se vztahují přiměřeně ustanovení § 11, 16, 17, 18, 23, 32, 33 a § 36 až 39.

---

¹⁸⁾ Vyhláška ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky č. 59/1972 Sb., o ochraně zdraví před ionizujícím zářením.

Vyhláška Československé komise pro atomovou energii č. 67/1987 Sb., o zajištění jaderné bezpečnosti při zacházení s radioaktivními odpady.

(3) Podzemní prostory, které vzniknou zvláštními zásahy do zemské kůry, se považují za důlní díla.

(4) Podrobnosti o zřizování, provozu, zajištění a likvidaci zařízení pro zvláštní zásahy do zemské kůry stanoví Český báňský úřad obecně závazným právním předpisem.

§ 35

Stará důlní díla

(1) Starým důlním dílem se podle tohoto zákona rozumí důlní dílo v podzemí, které je opuštěno a jehož původní provozovatel ani jeho právní nástupce neexistuje nebo není znám.

§ 39

Důlně měřická a geologická dokumentace

(1) Při hornické činnosti je organizace povinna vést, včas doplňovat a uchovávat důlně měřickou a geologickou dokumentaci.¹²⁾

(2) Organizace jsou oprávněny reprodukovat a rozmnožovat mapy, které potřebují k výkonu hornické činnosti.

3 Podrobnosti o důlně měřické dokumentaci stanoví Český báňský úřad obecně závazným právním předpisem. Podrobnosti o geologické dokumentaci stanoví Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

§ 40

Důlní vody

(1) Důlními vodami jsou všechny podzemní, povrchové a srážkové vody, které vnikly do hlubinných nebo povrchových důlních prostorů bez ohledu na to, zda se tak stalo průsakem nebo gravitací z nadloží, podloží nebo boku nebo prostým vtékáním srážkové vody, a to až do jejich spojení s jinými stálými povrchovými nebo podzemními vodami.

(2) Organizace je při hornické činnosti¹⁾ oprávněna

- a) bezúplatně užívat důlní vody pro vlastní potřebu,
- b) bezúplatně užívat na základě povolení vodohospodářského orgánu důlní vodu jako náhradní zdroj pro potřebu těch, kteří byli poškozeni ztrátou vody vyvolanou činností organizace,
- c) vypouštět důlní vodu, kterou nepotřebuje pro vlastní činnost, do povrchových, popřípadě do podzemních vod a odvádět ji, pokud je to

třeba, i přes cizí pozemky způsobem a za podmínek stanovených vodohospodářským orgánem a orgánem ochrany veřejného zdraví.

(3) Při použití důlních vod podle odstavce 2 písm. a) a b) je organizace povinna pečovat o důlní vody a hospodárně je využívat. Použití důlních vod k jiným účelům upravují zvláštní předpisy.²¹⁾

(4) K vypouštění jiných vod do důlních vod je třeba povolení vodohospodářského orgánu vydaného po dohodě s obvodním báňským úřadem.

Zákon č. 61/1988 Sb. o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě

§ 2 ,3,4 hornická činnost , činnost prováděná hornickým způsobem a odstranění pochybností

§ 5 – 6 povinnosti organizací při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem

§ 9 vyhledávání a průzkum ložisek důlními díly

§ 11 zvláštní zásahy do zemské kůry

§ 14 důlně měřická a geologická dokumentace

§ 17 řízení o povolení hornické činnosti

§ 20 ostatní činnosti prováděné hornickým způsobem

§ 38 – 43 státní báňská správa

§ 44 sankce

---

²¹⁾ § 7 zákona č. 138/1973 Sb.

§ 2

Hornická činnost

Hornickou činností se podle tohoto zákona rozumí

- a) vyhledávání a průzkum ložisek vyhrazených nerostů (dále jen "výhradní ložiska"), 1a)
- b) otvírka, příprava a dobývání výhradních ložisek,
- c) zřizování, zajišťování a likvidace důlních děl a lomů,
- d) úprava a zušlechťování nerostů prováděné v souvislosti s jejich dobýváním,
- e) zřizování a provozování odvalů, výsypek a odkališť při činnostech uvedených v písmenech a) až d),
- f) zvláštní zásahy do zemské kůry, 2)
- g) zajišťování a likvidace starých důlních děl, 3)
- h) báňská záchranná služba,
- i) důlně měřická činnost.

§ 3

Činnost prováděná hornickým způsobem

Činností prováděnou hornickým způsobem se podle tohoto zákona rozumí

- a) dobývání ložisek nevyhrazených nerostů, včetně úpravy a zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním, a vyhledávání a průzkum ložisek nevyhrazených nerostů prováděné k tomu účelu,
- b) těžba písků v korytech vodních toků a šterkopísků plovoucími stroji, včetně úpravy a zušlechťování těchto surovin prováděných v souvislosti s jejich těžbou, s výjimkou odstraňování nánosů při údržbě vodních toků,
- c) práce k zajištění stability podzemních prostorů (podzemní sanační práce),
- d) práce na zpřístupňování jeskyní a práce na jejich udržování v

bezpečném stavu,

e) zemní práce prováděné za použití strojů a výbušnin, pokud se na jedné lokalitě přemísťuje více než 100 000 m krychlových horniny, s výjimkou zakládání staveb,

f) vrtání vrtů s délkou nad 30 m pro jiné účely než k činnostem uvedeným v § 2 a 3,

g) jímání přírodních léčivých a stolních minerálních vod v důlním díle v podzemí,

h) práce na zpřístupnění starých důlních děl 2a) nebo trvale opuštěných důlních děl a práce na jejich udržování v bezpečném stavu,

i) podzemní práce spočívající v hloubení důlních jam a studní, v ražení štol a tunelů, jakož i ve vytváření podzemních prostorů o objemu větším než 300 m krychlových horniny.

§ 4

Odstranění pochybností

V pochybnostech, zda jde o hornickou činnost a nebo zda jde o činnost prováděnou hornickým způsobem, rozhodne Český báňský úřad po projednání s dotčenými ústředními orgány státní

§ 5

(1) Při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem musí být dodrženy zásady ochrany a využití nerostného bohatství, požadavky hospodárného využívání ložisek nerostů, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu, zásady báňské technologie, jakož i požadavky ochrany pracovního prostředí.

(2) **Hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem může vykonávat pouze organizace, které bylo orgánem státní báňské správy pro tyto činnosti vydáno oprávnění.** Hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem může organizace provádět jen na základě povolení vydaného podle tohoto zákona, horního zákona nebo podle zvláštních právních předpisů, 3c)

nebo na základě ohlášení, pokud to tyto předpisy připouštějí. Před vydáním povolení k hornické činnosti uvedené v § 2 písm. a) musí organizace doložit, že provádění těchto činností bude řídit a za jejich kvalitu odpovídat osoba s odbornou způsobilostí podle zvláštního zákona. 3d) Předpoklady k získání oprávnění k hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem, dále pak k projektování a navrhování objektů a zařízení, které jsou součástí hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, popřípadě souvisejících prací, pokud nejsou upraveny zvláštním právním předpisem, 3d) stanoví Český báňský úřad vyhláškou.

(3) Český báňský úřad stanoví požadavky na kvalifikaci a odbornou způsobilost pracovníků, kteří vykonávají hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem, popřípadě projektují nebo navrhují objekty a zařízení, které jsou součástí hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem nebo vykonávají některé práce, které souvisejí s hornickou činností nebo činností prováděnou hornickým způsobem, dále pak postup při ověřování odborné způsobilosti pracovníků obecně závazným právním předpisem, pokud tyto požadavky nejsou upraveny zvláštním předpisem. 4)

(4) Organizace je povinna ohlásit obvodnímu báňskému úřadu zahájení, přerušování a ukončení hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, a to v rozsahu a lhůtách, které stanoví Český báňský úřad obecně závazným právním předpisem.

§ 5a

(1) Stanoví-li tento zákon, horní zákon nebo předpisy vydané k jejich provedení 4a) požadavky na kvalifikaci, odbornou způsobilost nebo jiné požadavky pro výkon činností podle tohoto nebo horního zákona, považují se tyto požadavky za splněné také tehdy, pokud fyzická osoba předloží doklad o odborné kvalifikaci, popřípadě další doklady, vydané příslušným orgánem členského státu Evropské unie nebo jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen "členský stát Evropské unie") nebo Švýcarské konfederace, v souladu se zákonem o uznávání odborné kvalifikace 4b).

(2) Potvrzení podle odstavce 1 pro občany České republiky nebo občany jiného členského státu Evropské unie, kteří vykonávali hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem v České republice, vydává Český báňský úřad. Potvrzení se vydává v českém jazyce na základě žádosti fyzické osoby doložené údaji o délce a zaměření této činnosti.

(3) Organizace nemůže odmítnout ověřit odbornou způsobilost fyzické

osoby, kterou hodlá zaměstnat, pokud tato osoba nabyla odbornou způsobilost v členském státě Evropské unie nebo Švýcarské konfederace. Pokud byla odborná způsobilost fyzické osoby získána mimo členské státy Evropské unie, je organizace oprávněna požadovat po fyzické osobě předložení dokladu o uznání platnosti nebo rovnocennosti zahraničního dokladu o vzdělání v České republice 4c). Právo fyzické osoby obrátit se se žádostí o uznání odborné způsobilosti na příslušný orgán státní báňské správy podle zvláštního právního předpisu 4b) tím není dotčeno.

§ 6

(1) Organizace je při své činnosti povinna zajistit a kontrolovat dodržování tohoto zákona, horního zákona a předpisů vydaných na jejich základě, jakož i zvláštních právních předpisů upravujících bezpečnost a ochranu zdraví při práci, bezpečnost provozu a pracovní podmínky při hornické činnosti a při činnosti prováděné hornickým způsobem. Organizace musí ustanovit z osob splňujících předpoklady uvedené v § 5 odst. 3 pro každý důl závodního dolu a pro každý lom závodního lomu, kteří odpovídají za bezpečné a odborné řízení hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem. Organizace nesmí ve věcech odborného řízení a řízení bezpečného provádění hornické činnosti ustanovit závodnímu dolu nebo závodnímu lomu nadřízeného zaměstnance.

(2) Organizace je povinna učinit včas potřebná preventivní a zajišťovací opatření a bezodkladně odstraňovat nebezpečné stavy, které by mohly ohrozit provoz organizace nebo zákonem chráněný obecný zájem, zejména bezpečnost života a zdraví lidí. V rámci havarijní prevence je organizace povinna učinit opatření zejména k předcházení vzniku požárů a výbuchů, průvalů vod a bahna, průtrží hornin, uhlí a plynů, jakož i vzniku důlních otřesů a erupcí.

(3) Organizace je dále povinna

a) evidovat jména, příjmení a evidenční čísla osob, které se s jejím vědomím nacházejí v podzemí, s uvedením místa, kde se pravděpodobně nacházejí,

b) bezodkladně ohlásit obvodnímu báňskému úřadu závažné události a nebezpečné stavy, provozní nehody (havárie) a závažné pracovní úrazy; provozní nehodou (havárií) se rozumí událost, kterou byly ohroženy životy nebo zdraví osob,

c) zjišťovat příčiny provozních nehod a pracovních úrazů,

d) přijímat bezodkladná opatření k odstranění zjištěných závad a k předcházení

provozních nehod a pracovních úrazů,

e) výsledky šetření provozních nehod a závažných pracovních úrazů předkládat obvodnímu báňskému úřadu spolu s uvedením opatření provedených k odstranění zjištěných závad,

f) informovat obvodní báňský úřad o podané žádosti zaměstnance (§ 3b) o provedení prošetření bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a toto prošetření provést,

g) předložit před prvním použitím v dole Českému báňskému úřadu ke schválení (§ 8 odst. 3) vybrané typy důlních strojů, zařízení a pomůcek, pokud již není Českým báňským úřadem schváleno jejich použití jinde v České republice,

h) používat ke své činnosti pouze výrobky, které byly podle zvláštních právních předpisů 4d) ověřeny jako bezpečné.

(4) Organizace vykonávající hornickou činnost je povinna zřídit útvar, popřípadě ustanovit odborně způsobilého pracovníka pro plnění úkolů na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu, pracovníka pro řízení likvidace závažných provozních nehod (havárií) a vypracovat plány jejich zdolávání.

(5) Český báňský úřad může vzhledem k povaze prací, jejich rizikovitosti a s přihlédnutím k místním podmínkám určit, kdy organizace při činnosti prováděné hornickým způsobem je povinna zřídit útvar, popřípadě ustanovit odborně způsobilého pracovníka pro plnění úkolů na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu, pracovníka pro řízení likvidace závažných provozních nehod (havárií) a vypracovat plán jejich zdolávání.

(6) Český báňský úřad podrobněji upraví obecně závazným právním předpisem

a) požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem včetně bezpečnosti používaných technických zařízení a požární ochrany v podzemí,

b) požadavky na havarijní prevenci a na plány zdolávání závažných provozních nehod (havárií),

c) zjišťování příčin závažných provozních nehod (havárií) a pracovních úrazů a jejich evidenci a registraci,

d) hlášení závažných událostí a nebezpečných stavů, závažných provozních

nehod (havárií), závažných pracovních úrazů a poruch technických zařízení.

§ 9

Vyhledávání a průzkum ložisek důlními díly

(1) Vyhledávání a průzkum ložisek důlními díly včetně zajištění nebo likvidace těchto důlních děl povoluje ve stanovených případech obvodní báňský úřad. Se žádostí o povolení předkládá organizace předepsanou dokumentaci.

(2) Český báňský úřad stanoví obecně závazným právním předpisem, ve kterých případech při vyhledávání a průzkumu ložisek důlními díly je třeba povolení obvodního báňského úřadu, postup při vydávání tohoto povolení a povolení k zajištění nebo likvidaci těchto důlních děl, jakož i předepsanou dokumentaci.

§ 11

Zvláštní zásahy do zemské kůry

(1) Zvláštní zásahy do zemské kůry 2) povoluje obvodní báňský úřad. Se žádostí o povolení předkládá organizace předepsanou dokumentaci.

(2) Pokud by se zvláštním zásahem do zemské kůry mohlo znemožnit nebo ztížit dobývání výhradního ložiska jiné organizace, je nutné k žádosti připojit vyjádření této organizace.

(3) Podrobnosti o postupu při povolování zvláštních zásahů do zemské kůry a předepsanou dokumentaci stanoví Český báňský úřad obecně závazným právním předpisem.

§ 14

Důlně měřická a geologická dokumentace

(1) Důlně měřická a **geologická dokumentace 10)** musí zahrnovat zejména údaje o ložisku, všechna důlní díla, odvaly, výsypky a odkaliště, jakož i povrchovou situaci v rozsahu celého dobývacího prostoru; je-li možno očekávat vzhledem k úložním poměrům ložiska účinky dobývání i mimo hranice dobývacího prostoru, musí důlně měřická a geologická dokumentace obsahovat povrchovou situaci i v dosahu těchto účinků. Jsou-li důlní díla nebo zařízení umístěna mimo dobývací prostor, musí dokumentace zahrnovat i tato díla nebo

zařízení.

(2) Chybí-li důlně měřická nebo geologická dokumentace, popřípadě jsou-li neúplné nebo jsou-li v nich závady, může obvodní báňský úřad nařídit vyhotovení nebo doplnění těchto dokumentací na náklad organizace.

(3) Po ukončení činnosti podle § 2 předá organizace do 12 měsíců obvodnímu báňskému úřadu dvě vyhotovení závěrečné zprávy a evidenční listy hlavních důlních děl a důlně měřickou a geologickou dokumentaci, které mohou být uloženy trvalým způsobem na technickém nosiči dat.

(4) Po zrušení dobývacího prostoru předá do 2 měsíců příslušný obvodní báňský úřad jedno vyhotovení závěrečné zprávy, evidenční listy hlavních důlních děl a měřickou a geologickou dokumentaci České geologické službě.

Řízení o povolení hornické činnosti

§ 17

(1) Žádost o povolení hornické činnosti podle § 9 až 11 a § 13 předkládá organizace s předepsanou dokumentací a doklady nejpozději 3 měsíce před plánovaným zahájením prací obvodnímu báňskému úřadu.

(2) Pokud jsou hornickou činností ohroženy právem chráněné objekty a zájmy, musí být se žádostí předloženy doklady o vyřešení střetů zájmů.

(3) Neposkytuje-li předložená žádost a dokumentace dostatečný podklad k posouzení navrhované hornické činnosti nebo není-li žádost o povolení hornické činnosti podle § 10 v souladu s podmínkami stanovenými v rozhodnutí o stanovení chráněného ložiskového území a dobývacího prostoru, vyzve obvodní báňský úřad organizaci, aby žádost ve stanovené lhůtě doplnila, popřípadě uvedla do souladu s těmito rozhodnutími; obdobně postupuje, pokud žádost neobsahuje všechny doklady o vyřešení střetů zájmů.

(4) Obvodní báňský úřad rozhodne o žádosti nejpozději do 2 měsíců od jejího podání, popřípadě od jejího doplnění podle odstavce 3.

(4) Obvodní báňský úřad zastaví řízení o povolení hornické činnosti, pokud žádost nebyla doplněna ve lhůtě stanovené podle odstavce 3.

§ 20

Ostatní činnosti prováděné hornickým způsobem

(1) Činnosti prováděné hornickým způsobem uvedené v § 3 písm. b) až j) provádějí organizace podle zvláštních předpisů. 4)

(2) Český báňský úřad k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu stanoví obecně závazným právním předpisem, při kterých činnostech prováděných hornickým způsobem a v jakém rozsahu je organizace povinna vést důlně měřickou a geologickou dokumentaci (§ 14); pokud jde o geologickou dokumentaci vydá tento předpis ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky v dohodě s ministerstvem životního prostředí České republiky a Českým báňským úřadem.

§ 44

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) provádí hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem bez oprávnění podle § 5 odst. 2,

b) nedbá nebo zneužije výstražného znamení, výstražné nebo informativní tabule nebo výstražného signálu při provádění trhacích nebo ohňostrojných prací anebo je úmyslně zničí, poškodí nebo neoprávněně odstraní,

c) neoprávněně získá, přechovává nebo použije výbušninu anebo jinak neoprávněně nakládá s výbušninami,

d) neoprávněně vyrábí nebo zpracovává výbušniny anebo provádí výzkum, vývoj nebo pokusnou výrobu výbušnin anebo sobě nebo jinému opatřuje prostředky k výrobě, výzkumu nebo vývoji výbušnin,

e) v rozporu s § 22 odst. 10 neoznámí bezodkladně odcizení, ztrátu nebo nález výbušnin anebo porušení nákladu či přepravního obalu výbušnin Policii České republiky nebo organizaci, jde-li o výbušninu, s kterou organizace nakládá, nebo

f) uvede výbušninu nebo pomůcku na trh v rozporu s § 24.

(2) Fyzická osoba se jako osoba určená organizací k výkonu hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem dopustí přestupku tím, že poruší požadavek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu včetně bezpečnosti používaných technických zařízení a požární ochrany v podzemí stanovený podle § 6 odst. 6, s nímž ho organizace seznámila.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b) nebo e) nebo odstavce 2,

b) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c), d) nebo f).

§ 44a

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) provádí hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem bez oprávnění podle § 5 odst. 2,

b) neoprávněně získá, přechovává nebo použije výbušninu anebo jinak neoprávněně nakládá s výbušninami,

c) neoprávněně vyrábí nebo zpracovává výbušniny anebo provádí výzkum, vývoj nebo pokusnou výrobu výbušnin anebo sobě nebo jinému opatřuje prostředky k výrobě, výzkumu nebo vývoji výbušnin,

d) v rozporu s § 22 odst. 10 neoznámí bezodkladně odcizení, ztrátu nebo nález výbušniny anebo porušení nákladu či přepravního obalu výbušniny Policii České republiky nebo organizaci, jde-li o výbušninu, s kterou organizace nakládá,

e) uvede výbušninu nebo pomůcku na trh v rozporu s § 24, nebo

f) jako vlastník nebo provozovatel podzemních objektů uvedených v § 37 odst. 1 nezajistil báňskou záchrannou službu, pokud Český báňský úřad tuto povinnost podle § 7 odst. 4 uložil.

(2) Organizace se dopustí správního deliktu tím, že

- a) provádí hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem bez povolení nebo ohlášení podle § 5 odst. 2,
- b) provádí hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem v rozporu s podmínkami hornické činnosti stanovenými v povolení vydaném podle § 5 odst. 2,
- c) v rozporu s § 6 odst. 1 neustanoví závodního dolu nebo závodního lomu nebo ho podřídí ve věcech bezpečného nebo odborného řízení hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem jinému vedoucímu zaměstnanci organizace,
- d) v rozporu s § 6 odst. 2 neučiní včas preventivní nebo zajišťovací opatření nebo neodstraní nebezpečný stav anebo neučiní opatření v rámci havarijní prevence,
- e) nesplní povinnost podle § 6 odst. 3,
- f) nevyhoví žádosti o poskytnutí pomoci podle § 7 odst. 5,
- g) v rozporu s § 6 odst. 2 neučiní opatření k předcházení vzniku požárů a výbuchů, průvalů vod a bahna, průtrží hornin, uhlí a plynů, jakož i vzniku důlních otřesů a erupcí,
- h) při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem použije technické zařízení nebo pomůcky v rozporu s § 8 odst. 1,
- i) v rozporu s § 8 odst. 3 a 4 použije poprvé vybraný důlní stroj, zařízení, přístroj nebo pomůcku v podzemí bez povolení nebo neprovede jeho zkoušku,
- j) v rozporu s § 8a odst. 3 písm. a) a c) a vyhláškou vydanou podle § 8a odst. 8 písm. a) nebo b) nezajistí při uvádění do provozu a při provozování vyhrazených technických zařízení provedení prohlídek, revizí a zkoušek odborně způsobilými osobami,
- k) montuje, opravuje nebo provádí revize, zkoušky a prohlídky vyhrazených technických zařízení, plní nádoby plyny nebo vyrábí vyhrazená tlaková zařízení v rozporu s § 8a odst. 3 písm. b) a vyhláškou vydanou podle § 8a odst. 8 písm. a) nebo b), nebo
- l
l) nesplní závazný příkaz nebo opatření báňského inspektora podle § 42 odst. 2 písm. b) anebo nedodrжуje zákaz práce přesčas, práce v noci nebo práce žen a

mladistvých podle § 42 odst. 2 písm. c).

(3) Organizace se dopustí správního deliktu dále tím, že

- a) v rozporu s § 22 odst. 5 neohlásí zpracování, ničení a zneškodňování, skladování, výzkum, vývoj a zkoušení výbušnin nebo neohlásí přerušení anebo ukončení těchto činností,
- b) nezajistí objekty a prostory, v nichž se nakládá s výbušninami, proti odcizení výbušnin a jejich výbuchu podle § 22 odst. 6,
- c) skladuje výbušniny způsobem nebo v prostoru nebo objektu v rozporu s požadavky stanovenými podle § 22 odst. 6,
- d) v rozporu s § 22 odst. 9 neoznámí odcizení, ztrátu nebo porušení nákladu či přepravního obalu výbušniny, se kterou nakládá,
- e) poruší zákaz předávat, nabývat, přepravovat, dovážet, vyvážet nebo uvádět na trh plastické trhavy, které neobsahují detekční látky, nebo vyrábět a zpracovávat plastické trhavy, které nejsou značkovány pro účely detekce podle § 22 odst. 13,
- f) jako organizace, která vyrábí, zpracovává, zhotovuje nebo dováží výbušniny nebo pomůcky nesplní povinnost podle § 23 odst. 2,
- g) předá výbušninu bez povolení podle § 25 odst. 1, nebo ji předá přesto, že platnost tohoto povolení byla podle § 25e odst. 2 pozastavena,
- h) vyveze nebo doveze výbušninu bez povolení podle § 25c odst. 1, anebo ji vyveze nebo doveze přesto, že platnost povolení byla podle § 25e odst. 2 pozastavena,
- i) uskuteční tranzit výbušniny přes území České republiky bez povolení podle § 25d odst. 1, nebo v rozporu s podmínkami stanovenými v povolení podle § 25d odst. 4 písm. c, d), f) nebo g), anebo tranzit výbušniny přes území České republiky uskuteční přesto, že platnost povolení byla podle § 25e odst. 2 pozastavena,
- j) nesplní oznamovací povinnost podle § 25f odst. 2,
- k) jako organizace, které bylo uděleno povolení k opakovanému předávání výbušnin na území České republiky nesplní oznamovací povinnost podle § 25f odst. 4,

l) v rozporu s § 25g odst. 1 písm. a) nezajistí, aby při přepravě výbušniny bylo na požádání předloženo příslušné povolení,

m) nevede průkaznou evidenci podle § 25g odst. 1 písm. b), nebo evidence neuchovává podle § 25g odst. 1 písm. c),

n) v rozporu s § 25g nevede průkaznou evidenci výbušnin nebo neohlásí zjištěné rozdíly v evidenci výbušnin Policii České republiky,

o) určí k nakládání s výbušninami osoby, které nesplňují požadavky podle § 34,

p) určí k přivádění výbušnin k výbuchu, k jejich zneškodňování a ničení osoby v rozporu s § 35 odst. 1 a 4 nebo v rozporu s § 35 odst. 2 a 4 určí k přípravě, odpálení, zneškodnění nebo zničení výbušniny určené k ohňostrojným pracím jinou osobu, než je odpalovač ohňostrojů nebo střelmistr, anebo k ničení nebo zneškodňování výbušnin v procesu jejich výroby nebo zpracování včetně výzkumu, vývoje nebo pokusné výroby určí osobu v rozporu s § 35 odst. 3 a 4.

(4) Za správní delikt se uloží pokuta do

a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. c), d), f), i), j) nebo k),

b) 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. d) nebo f), nebo podle odstavce 3 písm. a), b), c), d), f), j), k), l), m), n), o) nebo p),

c) 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), b), c) nebo e), podle odstavce 2 písm. a), b), e), g), h) nebo l) nebo podle odstavce 3 písm. e), g), h) nebo i).

(5) Za správní delikt lze samostatně nebo spolu s pokutou uložit propadnutí výbušniny.

§ 2 – 10 základní pojmy ve vazbě na povinnosti při ochraně životního prostředí

§ 17 – 19 povinnost při ochraně životního prostředí

§ 2

Životní prostředí

Životním prostředím je vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie.

§ 3

Ekosystém

Ekosystém je funkční soustava živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase.

§ 4

Ekologická stabilita

Ekologická stabilita je schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce.

§ 5

Únosné zatížení území

Únosné zatížení území je takové zatížení území lidskou činností, při kterém nedochází k poškozování životního prostředí, zejména jeho složek, funkcí ekosystémů nebo ekologické stability.

§ 6

Trvale udržitelný rozvoj

Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.

§ 7

Přírodní zdroje

(1) Přírodní zdroje jsou ty části živé nebo neživé přírody, které člověk využívá nebo může využívat k uspokojování svých potřeb.

(2) Obnovitelné přírodní zdroje mají schopnost se při postupném spotřebovávání částečně nebo úplně obnovovat, a to samy nebo za přispění člověka. Neobnovitelné přírodní zdroje spotřebováváním zanikají.

§ 8

Znečišťování a poškozování životního prostředí

(1) Znečišťování životního prostředí je vnášení takových fyzikálních, chemických nebo biologických činitelů do životního prostředí v důsledku lidské činnosti, které jsou svou podstatou nebo množstvím cizorodé pro dané prostředí.

(2) Poškození životního prostředí je zhoršování jeho stavu znečišťováním nebo jinou lidskou činností nad míru stanovenou zvláštními předpisy.

§ 9

Ochrana životního prostředí

Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškozování omezuje a odstraňuje. Zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku.

§ 10

Ekologická újma

Ekologická újma je ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti.

Povinnosti při ochraně životního prostředí

§ 17

(1) Každý je povinen, především opatřeními přímo u zdroje, předcházet znečišťování nebo poškozování životního prostředí a minimalizovat nepříznivé důsledky své činnosti na životní prostředí.

(2) Každý, kdo využívá území nebo přírodní zdroje, projektuje, provádí nebo odstraňuje stavby, je povinen takové činnosti provádět jen po zhodnocení jejich vlivů na životní prostředí a zatížení území, a to v rozsahu stanoveném tímto zákonem a zvláštními předpisy.

(3) Každý, kdo hodlá zavést do výroby, oběhu či spotřeby technologie, výrobky a látky, či kdo je hodlá dovážet, je povinen zabezpečit, aby splňovaly podmínky ochrany životního prostředí a aby v případech stanovených tímto zákonem a zvláštními předpisy byly posouzeny z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí.

§ 18

(1) Každý, kdo svou činností znečišťuje nebo poškozuje životní prostředí, nebo kdo využívá přírodní zdroje, je povinen na vlastní náklady zajišťovat sledování tohoto působení a znát jeho možné důsledky.

(2) Právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání jsou povinny v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními předpisy poskytovat informace o svém působení na životní prostředí.

§ 19

Každý, kdo zjistí, že hrozí poškození životního prostředí, nebo že k

němu již došlo, je povinen učinit v mezích svých možností nezbytná opatření k odvrácení hrozby nebo ke zmírnění následků a neprodleně ohlásit tyto skutečnosti orgánu státní správy; povinnost zasáhnout nemá ten, kdo by tím ohrozil život nebo zdraví své nebo osoby blízké.^1)

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

§ 2 ochrana přírody a krajiny

§ 3 vymezení pojmů

§ 4 odst. 2 ochrana významných krajinných prvků

§ 5 odst. 1 obecná ochrana rostlin a živočichů

§ 7 odst. 1 ochrana dřevin

§ 8 odst. 1 povolení ke kácení dřevin

§ 10 ochrana a využití jeskyní

§ 11 odst.1,2 ochrana paleontologických nálezů

§ 13 odst. 1 přechodně chráněné plochy

§ 14 kategorie zvláště chráněných území

§ 15 – 17 Národní parky

§ 25 – 27 chráněné krajinné oblasti

§ 28 – 29 Národní přírodní rezervace

§ 33 – 34 Přírodní rezervace

§ 35 – 36 Národní přírodní památka, přírodní památka

§ 37 ochranná pásma zvláště chráněných území

§ 45a,b,c evropsky významné lokality a jejich ochrana

§ 46 památné stromy a jejich ochrana

§ 49 – 51, 56 - 57 zvláště chráněné druhy rostlin, živočichů a nerostů a výjimky ze zákazů

§ 63 odst. 2 – 3 přístup do krajiny

§ 66 omezení a zákaz činnosti

§ 75 – 80 orgány a státní správa v ochraně přírody

§ 2

Ochrana přírody a krajiny

(1) Ochranou přírody a krajiny se podle tohoto zákona rozumí dále vymezená péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.

(2) Ochrana přírody a krajiny podle tohoto zákona se zajišťuje zejména

a) ochranou a vytvářením územního systému ekologické stability krajiny,

b) obecnou ochranou druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů a zvláštní ochranou těch druhů, které jsou vzácné či ohrožené, pozitivním ovlivňováním jejich vývoje v přírodě a zabezpečováním předpokladů pro jejich zachování, popřípadě i za použití zvláštních pěstebních a odchovných zařízení,

c) ochranou vybraných nalezišť nerostů, paleontologických nálezů a geomorfologických a geologických jevů i zvláštní ochranou vybraných nerostů,

d) ochranou dřevin rostoucích mimo les,

e) vytvářením sítě zvláště chráněných území a péčí o ně,

f) účastí na tvorbě a schvalování lesních hospodářských plánů s cílem zajistit ekologicky vhodné lesní hospodaření,

- g) spoluúčastí v procesu územního plánování a stavebního řízení s cílem prosazovat vytváření ekologicky vyvážené a esteticky hodnotné krajiny,
- h) účastí na ochraně půdního fondu, zejména při pozemkových úpravách,
- i) ovlivňováním vodního hospodaření v krajině s cílem udržovat přirozené podmínky pro život vodních a mokřadních ekosystémů při zachování přirozeného charakteru a přírodě blízkého vzhledu vodních toků a ploch a mokřadů,
- j) obnovou a vytvářením nových přírodně hodnotných ekosystémů, například při rekultivacích a jiných velkých změnách ve struktuře a využívání krajiny,
- k) ochranou krajiny pro ekologicky vhodné formy hospodářského využívání, turistiky a rekreace.

§ 3

Vymezení pojmů

(1) Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto

- a) územní systém ekologické stability krajiny (dále jen "systém ekologické stability") je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability,
- b) významný krajinný prvek jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků. Zvláště chráněná část přírody je z této definice vyňata (písmeno f),
- c) planě rostoucí rostlina (dále jen "rostlina") je jedinec nebo kolonie rostlinných druhů včetně hub, jejichž populace se udržují v

přírodě samovolně. Rostlinou jsou všechny její podzemní i nadzemní části,

d) volně žijící živočich (dále jen „živočich“) je jedinec živočišného druhu, jehož populace se udržují v přírodě samovolně, a to včetně jedince odchovaného v lidské péči vypuštěného v souladu s právními předpisy do přírody. Živočichem se rozumí všechna vývojová stadia daného jedince. Jedinec zdivočelé populace domestikovaného druhu se za volně žijícího živočicha nepovažuje,

e) živočich odchovaný v lidské péči je jedinec živočišného druhu narozený a odchovaný v kontrolovaném prostředí¹) jako potomek rodičů získaných v souladu s tímto zákonem a právními předpisy v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{1a}),

f) záchraná stanice je zařízení, které na konkrétně vymezeném území působnosti zajišťuje komplexní péči o všechny živočichy dočasně neschopné přežít ve volné přírodě s cílem navrátit je do přírody, živočichům trvale neschopným přežít ve volné přírodě poskytuje, je-li to vhodné a účelné vzhledem k jejich zdravotnímu stavu, odpovídající dlouhodobou péči, poskytuje informace o příčinách ohrožení a vhodných způsobech ochrany živočichů a může spolupracovat při provádění opatření k předcházení zraňování nebo úhynu živočichů,

g) živočišný nebo rostlinný druh je rovněž systematická jednotka nižšího řádu,

h) zvláště chráněná část přírody je velmi významná nebo jedinečná část živé či neživé přírody; může jí být část krajiny, geologický útvar, strom, živočich, rostlina a nerost, vyhlášený ke zvláštní ochraně státním orgánem podle části třetí nebo páté tohoto zákona,

i) dřevina rostoucí mimo les (dále jen "dřevina") je strom či keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách ve volné krajině i v sídelních útvarech na pozemcích mimo lesní půdní fond,¹)

j) paleontologický nález je věc, která je významným dokladem nebo pozůstatkem života v geologické minulosti a jeho vývoje do současnosti,

k) biotop je soubor veškerých neživých a živých činitelů, které ve vzájemném působení vytvářejí životní prostředí určitého jedince, druhu, populace, společenstva. Biotop je takové místní prostředí, které splňuje nároky charakteristické pro druhy rostlin a živočichů,

l) ekosystém je funkční soustava živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase,

m) krajina je část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky,

n) přírodní stanoviště je přírodní nebo polopřírodní suchozemská nebo vodní plocha, která je vymezena na základě geografických charakteristik a charakteristik živé a neživé přírody,

o) přírodní stanoviště v zájmu Evropských společenství (dále jen "evropská stanoviště") jsou přírodní stanoviště na evropském území členských států Evropských společenství těch typů, které jsou ohroženy vymizením ve svém přirozeném areálu rozšíření nebo mají malý přirozený areál rozšíření v důsledku svého ústupu či v důsledku svých přirozených vlastností nebo představují výjimečné příklady typických charakteristik jedné nebo více z biogeografických oblastí, a která jsou stanovena právními předpisy Evropských společenství;^{1b}) jako prioritní se označují ty typy evropských stanovišť, které jsou na evropském území členských států Evropských společenství ohrožené vymizením, za jejichž zachování mají Evropská společenství zvláštní odpovědnost, a které jsou stanovené právními předpisy Evropských společenství,^{1e})

p) druhy v zájmu Evropských společenství (dále jen "evropsky významné druhy") jsou druhy na evropském území členských států Evropských společenství, které jsou ohrožené, zranitelné, vzácné nebo endemické, a které jsou stanovené právními předpisy Evropských společenství;^{1c}) jako prioritní se označují evropsky významné druhy, vyžadující zvláštní územní ochranu, za jejichž zachování mají Evropská společenství zvláštní odpovědnost, a které jsou stanovené právními předpisy Evropských společenství,^{1d})

q) evropsky významná lokalita je lokalita vyžadující zvláštní územní ochranu^{1e}) a splňující podmínky podle § 45a odst. 1, která

1. byla zařazena do seznamu lokalit nacházejících se na území České republiky vybraných na základě kritérií stanovených právními předpisy Evropských společenství^{1e}) a vyžadujících územní ochranu (dále jen "národní seznam"), a to až do doby jejího zařazení do seznamu lokalit významných pro Evropská společenství (dále jen "evropský seznam"),

2. splňuje podmínky pro zařazení do národního seznamu, ale nebyla tam zařazena, a vyskytuje se na ní prioritní typ přírodního stanoviště nebo prioritní druh, a o jejímž zařazení do evropského seznamu se s Evropskou komisí (dále jen "Komise") jedná, a to až do doby, kdy se o zařazení nebo nezařazení lokality dohodne Česká republika s Komisí nebo do rozhodnutí Rady Evropské unie (dále jen "sporná lokalita"), nebo

3. byla zařazena do evropského seznamu,

r) Natura 2000^{1g)} je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat typy evropských stanovišť^{1d)} a stanoviště evropsky významných druhů^{1f)} v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena vymezenými ptačími oblastmi a vyhlášenými evropsky významnými lokalitami,

s) stav přírodního stanoviště z hlediska ochrany se považuje za "příznivý", pokud jeho přirozený areál rozšíření a plochy, které v rámci tohoto areálu pokrývá, jsou stabilní nebo se zvětšují a specifická struktura a funkce, které jsou nezbytné pro jeho dlouhodobé zachování, existují a budou pravděpodobně v dohledné době i nadále existovat, a stav jeho typických druhů z hlediska ochrany je příznivý,

t) stav druhu z hlediska ochrany je považován za "příznivý", jestliže údaje o populační dynamice příslušného druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště, a přirozený areál rozšíření druhu není a pravděpodobně nebude v dohledné budoucnosti omezen, a existují a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování jeho populací,

u) celistvostí evropsky významné lokality anebo ptačí oblasti se rozumí soudržnost ekologických struktur a funkcí evropsky významné lokality anebo ptačí oblasti posuzovaná ve vztahu k předmětům jejich ochrany,

v) chov je jakékoliv držení živočicha v zajetí.

(2) Typy evropských stanovišť a evropsky významné druhy, které se vyskytují na území České republiky, stanoví Ministerstvo životního prostředí prováděcím právním předpisem. U evropsky významných druhů označí ty, které vyžadují podle právních předpisů Evropských

společenství zvláštní územní ochranu.^{1f)}

§ 4

Základní povinnosti při obecné ochraně přírody

- (2) Významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Mezi takové zásahy patří zejména umístování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů. Podrobnosti ochrany významných krajinných prvků stanoví Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

5

Obecná ochrana rostlin a živočichů

- (1) Všechny druhy rostlin a živočichů jsou chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchytém, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí. Při porušení těchto podmínek ochrany je orgán ochrany přírody oprávněn zakázat nebo omezit rušivou činnost.

§ 7

Ochrana dřevin

- (1) Dřeviny jsou chráněny podle tohoto ustanovení před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (§ 46 a 48) nebo ochrana podle zvláštních předpisů.⁵⁾

§ 8

Povolení ke kácení dřevin

(1) Ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Povolení ke kácení dřevin na silničních pozemcích může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem⁶⁾ a povolení ke kácení dřevin u železničních drah může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě s drážním správním úřadem^{6a)}.

§ 10

Ochrana a využití jeskyní

(1) Jeskyně jsou podzemní prostory vzniklé působením přírodních sil, včetně jejich výplní a přírodních jevů v nich.

(2) Ničit, poškozovat nebo upravovat jeskyně nebo jinak měnit jejich dochovaný stav je zakázáno. Výjimku z tohoto zákazu může udělit orgán ochrany přírody pouze v případech, kdy je to v zájmu ochrany jeskyně nebo kdy jiný veřejný zájem chráněný tímto nebo jiným zákonem výrazně převažuje nad zájmem na ochraně jeskyní.

(3) Pro průzkum nebo výzkum jeskyně je třeba povolení orgánu ochrany přírody. Povolení nepotřebují osoby pověřené orgánem ochrany přírody k provádění monitoringu nebo inventarizace, dále osoby při výkonu státní správy, policie, osoby při plnění úkolů obrany státu a osoby při zajišťování veterinární péče, záchranných služeb nebo správy vodních toků.

(4) Stejně ochrany podle odstavců 2 a 3 jako jeskyně požívají i přírodní jevy na povrchu (například krasové závrtky, škrapy, ponory a vývěry krasových vod), které s jeskyněmi souvisejí.

(5) Zjištění jeskyně při dobývání nerostných surovin nebo při provádění geologických prací je osoba oprávněná k dobývání⁹⁾ nebo osoba provádějící geologické práce povinna bezodkladně oznámit orgánu ochrany přírody. Osoba oprávněná k dobývání je též povinna po nezbytně nutnou dobu, pokud nebude ohrožena bezpečnost a ochrana zdraví při práci, zastavit dobývací činnosti, které by mohly poškodit zjištěnou jeskyni, a na své náklady zajistit dokumentaci jeskyně. Dokumentaci předá orgánu ochrany přírody. Obsah a rozsah dokumentace stanoví Ministerstvo

životního prostředí vyhláškou.

§ 11

Ochrana paleontologických nálezů

(1) Kdo učiní paleontologický nález, který sám rozpozná, je povinen zajistit jeho ochranu před zničením, poškozením nebo odcizením a opatřit jej údaji o náleзовých okolnostech, zejména místě náleзу. Dále je povinen na písemné vyzvání orgánu ochrany přírody sdělit údaje o učiněném náleзу a umožnit přístup a dokumentaci tohoto náleзу osobám pověřeným orgánem ochrany přírody.

(2) Vlastník pozemku, na němž byl paleontologický nález učiněn, nebo ten, kdo vykonává činnosti, při nichž k náleзу došlo, je povinen umožnit na žádost orgánu ochrany přírody osobám tímto orgánem pověřeným provedení záchranného paleontologického výzkumu a po dobu jeho konání, nejdéle však po dobu osmi dnů od ohlášení náleзу, nedohodnou-li se strany jinak, zdržet se na místě náleзу činnosti, která by mohla vést k jeho zničení nebo poškození. Po ukončení záchranného paleontologického výzkumu musí být osobám pověřeným orgánem ochrany přírody umožněno provádět odborný paleontologický dohled nad dalšími pracemi.

§ 13

Přechodně chráněné plochy

(1) Území s dočasným nebo nepředvídaným výskytem významných rostlinných nebo živočišných druhů, nerostů nebo paleontologických nálezů může orgán ochrany přírody svým rozhodnutím vyhlásit za přechodně chráněnou plochu. Přechodně chráněnou plochu lze vyhlásit též z jiných vážných důvodů, zejména vědeckých, studijních či informačních. Přechodně chráněná plocha se vyhláší na předem stanovenou dobu, případně na opakované období, například dobu hnízdění. V rozhodnutí o jejím vyhlášení se omezí takové využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení vývoje předmětu ochrany.

§ 14

Kategorie zvláště chráněných území

(1) Území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná lze vyhlásit za zvláště chráněná; přitom se stanoví podmínky jejich ochrany.

(2) Kategorie zvláště chráněných území jsou

- a) národní parky,
- b) chráněné krajinné oblasti,
- c) národní přírodní rezervace,
- d) přírodní rezervace,
- e) národní přírodní památky,
- f) přírodní památky.

§ 15

Národní parky

(1) Rozsáhlá území, jedinečná v národním či mezinárodním měřítku, jejichž značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam, lze vyhlásit za národní parky.

(2) Veškeré využití národních parků musí být podřízeno zachování a zlepšení přírodních poměrů a musí být v souladu s vědeckými a výchovnými cíli sledovanými jejich vyhlášením.

(3) Národní parky, jejich poslání a bližší ochranné podmínky se vyhlašují zákonem.

§ 16

Základní ochranné podmínky národních parků

(1) Na celém území národních parků je zakázáno

- a) hospodařit na pozemcích způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit podstatné změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů anebo nevratně poškozovat půdní povrch,
- b) zneškodňovat odpady, které mají původ mimo území národního parku a zneškodňovat ostatní odpady mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody,
- c) tábořit a rozdělovat ohně mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody,
- d) **vjíždět a setrávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu a vozidel vodohospodářských organizací,**
- e) pořádat a organizovat hromadné sportovní, turistické a jiné veřejné akce a provozovat vodní sporty mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody,
- f) provozovat horolezectví a létání na padácích a závěsných kluzácích a jezdit na kolech mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody,
- g) sbírat rostliny kromě lesních plodů či odchytávat živočichy, není-li stanoveno jinak v tomto zákoně, bližších ochranných podmínkách či návštěvním řádu národního parku,
- h) povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů,
- i) zavádět intenzivní chovy zvěře, například obory, farmové chovy a bažantnice, kromě záchranných chovů, a používat otrávených návnad při výkonu práva myslivosti,
- j) měnit stávající vodní režim pozemků,
- k) stavět nové dálnice, silnice, železnice, průmyslové stavby, sídelní útvary, plavební kanály, elektrická vedení velmi vysokého napětí a

dálkové produktovody,

l) provádět chemický posyp cest,

m) těžit nerosty, horniny a humolity kromě stavebního kamene a písku pro stavby na území národního parku,

n) pořádat vyhlídkové lety motorovými vzdušnými dopravními prostředky,

o) měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany národního parku.

(2) Na území první zóny národního parku (§ 17 odst. 1) je dále zakázáno

a) povolovat a umisťovat nové stavby,

b) vstupovat mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků,

c) měnit současnou skladbu a plochu kultur, nevyplývá-li změna z plánu péče o národní park,

d) hnojit, používat kejdu, silážní šťávy a ostatní tekuté odpady.

§ 17

Členění území národních parků

(1) Metody a způsoby ochrany národních parků jsou odstupňovány na základě členění území národních parků zpravidla do tří zón ochrany přírody vymezených s ohledem na přírodní hodnoty. Nejpřísnější režim ochrany se stanoví pro první zónu. Bližší charakteristiku a režim zón upravuje obecně závazný právní předpis, kterým se národní park vyhláší.

(2) Vymezení a změny jednotlivých zón ochrany přírody stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou po projednání s dotčenými obcemi. Hranice první zóny vyznačí správa národního parku v terénu vhodným způsobem.

§ 25

Chráněné krajinné oblasti

(1) Rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení, lze vyhlásit za chráněné krajinné oblasti.

(2) Hospodářské využívání těchto území se provádí podle zón odstupňované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území. Rekreační využití je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty chráněných krajinných oblastí.

(3) Chráněné krajinné oblasti, jejich poslání a bližší ochranné podmínky vyhláší vláda republiky nařízením.

§ 26

Základní ochranné podmínky chráněných krajinných oblastí

(1) Na celém území chráněných krajinných oblastí je zakázáno

a) zneškodňovat odpady mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody,

b) tábořit a rozdělávat ohně mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody,

c) vjíždět a setrávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu,

d) povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů,

e) používat otrávených návnad při výkonu práva myslivosti,

f) stavět nové dálnice, sídelní útvary a plavební kanály,

g) pořádat automobilové a motocyklové soutěže,

h) provádět chemický posyp cest,

i) měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany chráněné krajinné oblasti.

(2) Na území první zóny chráněné krajinné oblasti je dále zakázáno

a) umisťovat a povolovat nové stavby,

b) povolovat a měnit využití území,

c) měnit současnou skladbu a plochy kultur, nevyplývá-li změna z plánu péče o chráněnou krajinnou oblast,

d) hnojit pozemky, používat kejdu, silážní šťávy a ostatní tekuté odpady,

e) těžit nerosty a humolity.

(3) Na území první a druhé zóny chráněné krajinné oblasti je dále zakázáno

a) hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit podstatné změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů anebo nevratně poškozovat půdní povrch, používat biocidy, měnit vodní režim či provádět terénní úpravy značného rozsahu,

b) zavádět intenzivní chovy zvířete, například obory, farmové chovy, bažantnice,

c) pořádat soutěže na jízdách kolech mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody.

§ 27

Členění území chráněných krajinných oblastí

(1) K bližšímu určení způsobu ochrany přírody chráněných krajinných oblastí se vymezuje zpravidla 4, nejméně však 3 zóny odstupňované ochrany přírody; první zóna má nejpřísnější režim ochrany. Podrobnější

režim zón ochrany přírody chráněných krajinných oblastí upravuje právní předpis, kterým se chráněná krajinná oblast vyhláší.

(2) Vymezení a změny jednotlivých zón ochrany přírody stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou.

§ 28

Národní přírodní rezervace

(1) Menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku, může orgán ochrany přírody vyhlásit za národní přírodní rezervace; stanoví přitom také jejich bližší ochranné podmínky.

(2) Využívání národní přírodní rezervace je možné jen v případě, že se jím uchová či zlepší dosavadní stav přírodního prostředí.

§ 29

Základní ochranné podmínky národních přírodních rezervací

Na celém území národních přírodních rezervací je zakázáno

a) hospodařit na pozemcích způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů nebo nevratně poškozovat půdní povrch, provádět chemizaci, změnu vodního režimu a terénní úpravy,

b) povolovat a umisťovat stavby,

c) těžit nerosty a humolity,

d) vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti,

e) povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů,

f) provozovat horolezectví, létání na padácích a závěsných kluzácích a jezdit na kolech mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody,

g) zavádět intenzivní chovy zvěře, například obory, farmové chovy a bažantnice a používat otrávených návnad při výkonu práva myslivosti,

h) vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu,

i) sbírat či odchyťovat rostliny a živočichy, nejde-li o případy podle § 30,

j) tábořit a rozdělávat ohně mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody,

k) měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany národní přírodní rezervace.

§ 33

Přírodní rezervace

(1) Menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní rezervace; stanoví přitom také jejich bližší ochranné podmínky.

(2) Nezastavěné pozemky na území přírodních rezervací, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, lze zcizit jen se souhlasem Ministerstva životního prostředí. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.¹³⁾

§ 34

Základní ochranné podmínky v přírodních rezervacích

(1) Na celém území přírodních rezervací je zakázáno

a) hospodařit na pozemcích způsobem vyžadujícím intenzivní technologie,

zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystému anebo nevratně poškodovat půdní povrch,

b) používat biocidy,

c) povolovat a umisťovat nové stavby,

d) povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů,

e) sbírat či odchyťovat rostliny a živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství či sběru lesních plodů,

f) měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany přírodní rezervace.

(2) Výkon práva myslivosti a rybářství může příslušný orgán omezit, pokud tento výkon je v rozporu s podmínkami ochrany území přírodní rezervace.

§ 35

Národní přírodní památka

(1) Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za národní přírodní památku; stanoví přitom také její bližší ochranné podmínky.

(2) Změny či poškození národních přírodních památek či jejich hospodářské využívání, pokud by tím hrozilo jejich poškození, je zakázáno.

(3) Lesy, lesní půdní fond, vodní toky, vodní plochy a nezastavěné pozemky na území národních přírodních památek, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, nelze zcizit. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.¹³⁾

§ 36

Přírodní památka

(1) Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní památku; stanoví přitom také její bližší ochranné podmínky.

(2) Změna nebo poškozování přírodní památky nebo její hospodářské využívání vedoucí k jejímu poškození jsou zakázány.

(3) Nezastavěné pozemky na území přírodních památek, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, lze zcizit jen se souhlasem Ministerstva životního prostředí. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.¹³⁾

§ 37

Ochranná pásma zvláště chráněných území

(1) Je-li třeba zabezpečit zvláště chráněná území, s výjimkou chráněné krajinné oblasti, před rušivými vlivy z okolí, může být pro ně vyhlášeno ochranné pásmo, ve kterém lze vymezit činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody. Ochranné pásmo vyhláší orgán, který zvláště chráněné území vyhlásil, a to stejným způsobem. Pokud se ochranné pásmo národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace nebo přírodní památky nevyhlásí, je jím území do vzdálenosti 50 m od hranic zvláště chráněného území.

(2) Ke stavební činnosti, terénním a vodohospodářským úpravám, k použití chemických prostředků a změnám kultury pozemku v ochranném pásmu je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody.

Evropsky významné lokality

§ 45a

Vytvoření národního seznamu

(1) Jako evropsky významné lokality budou do národního seznamu zařazeny ty lokality, které v biogeografické oblasti nebo oblastech, k nimž náleží, významně přispívají

a) k udržení nebo obnově příznivého stavu alespoň jednoho typu evropských stanovišť nebo alespoň jednoho evropsky významného druhu z hlediska jejich ochrany, nebo

b) k udržení biologické rozmanitosti biogeografické oblasti.

U druhů živočichů vyskytujících se v rozsáhlých areálech evropsky významné lokality odpovídají vybraným místům v přirozeném areálu rozšíření těchto druhů, jež se vyznačují fyzikálními a biologickými faktory nezbytnými pro jejich život a rozmnožování.

(2) Lokality, které budou zařazeny do národního seznamu, stanoví vláda nařízením, kde stanoví hranice biogeografických oblastí na území České republiky a pro každou z nich uvede zejména:

a) název lokality, její zeměpisnou polohu včetně mapy lokality a její rozlohu,

b) které typy evropských stanovišť a které evropsky významné druhy, vyžadující územní ochranu, se na lokalitě přirozeně vyskytují a

c) v jaké kategorii podle § 14 včetně ochranných pásem bude navrženo lokalitu po zařazení do evropského seznamu vyhlásit, pokud nebude chráněna smluvně podle § 39 nebo pokud pro zachování předmětu ochrany nebude dostatečná ochrana podle § 45c odst. 2.

Národní seznam odlišuje lokality s výskytem prioritních typů přírodních stanovišť a prioritních druhů.

(3) Ministerstvo životního prostředí předloží národní seznam spolu s dalšími požadovanými informacemi o každé lokalitě Komisi.

(4) Sporné lokality oznámí Ministerstvo životního prostředí ve Sbírce zákonů formou sdělení.

§ 45b

Předběžná ochrana evropsky významných lokalit

(1) Poškození evropsky významné lokality zařazené do národního

seznamu a sporné lokality je zakázáno. Za poškozování se nepovažuje řádné hospodaření prováděné v souladu s platnými právními předpisy^{19a)} a smlouvami uzavřenými dle § 69 tohoto zákona. Výjimku z tohoto zákazu může udělit orgán ochrany přírody pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu. Tím nejsou dotčeny § 45h a 45i a ochranné podmínky zvláště chráněných území. Orgán ochrany přírody, který výjimku udělil, o tom neprodleně informuje Ministerstvo životního prostředí.

(2) Předběžná ochrana lokalit podle odstavce 1 přestává platit dnem následujícím po dni jejich vyhlášení podle § 45c odst. 1 za evropsky významnou lokalitu zařazenou do evropského seznamu, nebo po zveřejnění v přehledu evropsky významných lokalit, které nebyly zařazeny do evropského seznamu, vyhlášeném Ministerstvem životního prostředí formou sdělení ve Sbírce zákonů.

§ 45c

Ochrana evropsky významných lokalit

(1) Evropsky významné lokality zařazené do evropského seznamu vyhlásí ve lhůtě 90 dnů od účinnosti příslušného rozhodnutí Komise vláda nařízením, ve kterém u každé evropsky významné lokality uvede její název, zeměpisnou polohu a rozlohu. Způsob označení vyhlášených evropsky významných lokalit v terénu a mapových podkladech stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou.

(2) Evropsky významné lokality vyhlášené podle odstavce 1 jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození nebo ke zničení evropských stanovišť anebo stanovišť evropsky významných druhů vyžadujících územní ochranu tvořících jejich předmět ochrany a aby nebyla narušena jejich celistvost. K zásahům, které by mohly vést k takovým nežádoucím důsledkům, si musí ten, kdo tyto zásahy zamýšlí, předem opatřit souhlas orgánu ochrany přírody. Tento odstavec se na území evropsky významné lokality vyhlášené podle odstavce 1 vztahuje jen tehdy, neplatí-li pro ně ochrana podle části třetí tohoto zákona. Ochrana podle částí druhé a páté tohoto zákona a ustanovení § 45h a 45i nejsou dotčeny.

(3) Pro zachování nebo zlepšení dochovaného stavu předmětů ochrany v evropsky významných lokalitách zajišťuje Ministerstvo životního prostředí zpracování souhrnů doporučených opatření pro evropsky významné lokality. Souhrny doporučených opatření pro evropsky významné

lokality a ptačí oblasti předává Ministerstvo životního prostředí do Ústředního seznamu ochrany přírody a zveřejňuje je na portálu veřejné správy.

(4) K zajištění udržení příznivého stavu evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů, které jsou předmětem ochrany evropsky významných lokalit, lze území evropsky významných lokalit nebo jejich části vyhlásit za zvláště chráněná území nebo zde zřídit smluvně chráněná území podle § 39. Vyžaduje-li udržení příznivého stavu předmětu ochrany evropsky významné lokality přísnější ochranu než podle odstavce 2, stanoví vláda nařízením u této evropsky významné lokality nebo její části kategorie zvláště chráněných území, ve kterých je příslušné orgány ochrany přírody vyhlásí, nebude-li tato ochrana zajištěna smluvně. Takto vláda postupuje v případě, že tato evropsky významná lokalita není dosud vyhlášena za zvláště chráněné území a její ochrana není zajištěna ani smluvně podle § 39.

(5) Orgány ochrany přírody do 30 dnů ode dne vyhlášení nařízení vlády podle odstavce 1 ve Sbírce zákonů upozorní formou veřejné vyhlášky podle § 25 správního řádu vlastníky pozemků v evropsky významných lokalitách nebo jejich částech, jejichž ochranu je podle nařízení vlády podle § 45a odst. 2 třeba zajistit vyhlášením zvláště chráněného území, že jejich ochrana na dotčeném pozemku v případě, že to § 39 připouští, může být zajištěna smluvně. Pokud vlastník pozemku ve lhůtě 60 dnů ode dne doručení upozornění neučiní žádný písemný úkon směřující k uzavření smlouvy, nebo na základě tohoto úkonu nedojde ve lhůtě dvou let k uzavření smlouvy podle § 39, bude evropsky významná lokalita vyhlášena jako zvláště chráněné území v kategorii ochrany stanovené národním seznamem, a to postupem stanoveným tímto zákonem pro vyhlášení zvláště chráněného území příslušné kategorie. Vyhlášení zvláště chráněných území podle odstavce 4 provedou příslušné orgány ochrany přírody nejpozději do 6 let od přijetí lokality do evropského seznamu.

§ 46

Památné stromy a jejich ochranná pásma

(1) Mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy.

(2) Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji; jejich ošetřování je prováděno se souhlasem orgánu, který ochranu vyhlásil.

(3) Je-li třeba památné stromy zabezpečit před škodlivými vlivy z okolí, vymezí pro ně orgán ochrany přírody, který je vyhlásil, ochranné pásmo, ve kterém lze stanovené činnosti a zásahy provádět jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody. Pokud tak neučiní, má každý strom základní ochranné pásmo ve tvaru kruhu o poloměru desetinásobku průměru kmene měřeného ve výši 130 cm nad zemí. V tomto pásmu není dovolena žádná pro památný strom škodlivá činnost, například výstavba, terénní úpravy, odvodňování, chemizace.

(4) Zrušit ochranu památného stromu může orgán ochrany přírody jen z důvodu, pro který lze udělit výjimku dle § 56.

§ 49

Základní podmínky ochrany zvláště chráněných rostlin

(1) Zvláště chráněné rostliny jsou chráněny ve všech svých podzemních a nadzemních částech a všech vývojových stádiích; chráněn je rovněž jejich biotop. Je zakázáno tyto rostliny sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji. Je též zakázáno je držet, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

(2) Ochrana podle odstavce 1 se na rostliny nevztahuje, pokud

a) rostou přirozeně uvnitř jiných kultur a jsou-li ničeny, poškozovány nebo rušeny v přirozeném vývoji v souvislosti s běžným obhospodařováním těchto kultur,

b) jsou pěstovány v kulturách získaných povoleným způsobem,

c) pocházejí z dovozu a nejsou předmětem ochrany podle mezinárodních úmluv.

(3) Za běžné obhospodařování podle odstavce 2 písm. a) se nepovažují zásahy, při kterých může dojít ke změně hydrologických půdních poměrů, půdního povrchu či chemických vlastností prostředí, kromě zásahů při obvyklém hospodaření v lesích podle platného lesního hospodářského plánu.

(4) Ustanovení odstavce 2 písm. a) neplatí pro druhy kriticky a silně ohrožené. V případě běžného obhospodařování pozemků s výskytem kriticky

nebo silně ohrožených druhů rostlin mohou orgány ochrany přírody s vlastníkem nebo nájemcem pozemků uzavřít dohodu o způsobu hospodaření. Pokud vlastník nebo nájemce pozemku projeví o uzavření dohody písemně zájem, orgán ochrany přírody je s ním povinen ve lhůtě 30 dnů zahájit o této dohodě jednání. Orgán ochrany přírody při uzavírání dohody prověří, že neexistuje jiné uspokojivé řešení, je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 1 nebo 2 a navrhovaný způsob hospodaření neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu, který je na dané lokalitě předmětem ochrany podle práva Evropských společenství¹⁰), z hlediska ochrany. Tyto skutečnosti musí být v dohodě výslovně uvedeny. Dohoda nahrazuje výjimku podle § 56.

(5) Bližší podmínky ochrany zvláště chráněných rostlin stanoví Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

§ 50

Základní podmínky ochrany zvláště chráněných živočichů

(1) Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Vybrané živočichy, kteří jsou chráněni i uhynulí, stanoví Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

(2) Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

(3) Ochrana podle tohoto zákona se nevztahuje na případy, kdy je zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů prokazatelně nezbytný v důsledku běžného obhospodařování nemovitostí nebo jiného majetku nebo z důvodů hygienických, ochrany veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti anebo leteckého provozu. V těchto případech je ke způsobu a době zásahu nutné předchodí stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud nejde o naléhavý zásah z hlediska veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti nebo bezpečnosti leteckého provozu. V tomto stanovisku orgán ochrany přírody může uložit náhradní ochranné opatření, například záchranný přenos živočichů.

(4) Ustanovení odstavce 3 neplatí pro druhy silně a kriticky ohrožené.

(5) Bližší podmínky ochrany zvláště chráněných živočichů, zejména pokud se jedná o zoologické zahrady, záchranné chovy, péči o zraněné živočichy a oprávnění k preparaci uhynulých živočichů stanoví Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

(6) Opatření přijímaná na základě tohoto zákona musí brát v úvahu hospodářské, sociální a kulturní požadavky, regionální a místní zvláštnosti.

§ 51

Zvláštní ochrana nerostů

(1) Druhy nerostů, které jsou vzácné nebo vědecky či kulturně hodnotné, lze vyhlásit za zvláště chráněné.

(2) Zvláště chráněné nerosty není dovoleno na místě jejich přirozeného výskytu poškozovat či sbírat bez povolení orgánu ochrany přírody.

(3) Seznam zvláště chráněných nerostů podle odstavce 1 a bližší ochranné podmínky stanoví Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

§ 56

Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

(1) Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství¹⁰), lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

(2) Výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit

- a) v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť,
- b) v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku,
- c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí,
- d) pro účely výzkumu a vzdělávání, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení v původním areálu druhu a chovu a pěstování nezbytných pro tyto účely, včetně umělého rozmnožování rostlin,
- e) v případě zvláště chráněných druhů ptáků pro odchyt, držení nebo jiné využívání ptáků v malém množství.

(3) Orgán ochrany přírody v rozhodnutí o výjimce může stanovit povinnost označení živočicha zvláště chráněného druhu nezaměnitelnou a trvalou značkou a rovněž podmínky pro výkon povolené činnosti.

(4) Orgán ochrany přírody může výjimku, která se týká blíže neurčeného okruhu osob, při splnění podmínek uvedených v odstavcích 1 a 2 povolit též opatřením obecné povahy.

(5) K zajišťování činností podle odstavce 2 písm. a) a d) mohou orgány ochrany přírody v zájmu ochrany přírody uzavírat dohody s fyzickými nebo právními osobami. Dohodu lze uzavřít jen, pokud neexistuje jiné uspokojivé řešení, navrhovaná činnost neovlivní dosažení nebo udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany a tyto odůvodněné skutečnosti jsou v dohodě výslovně uvedeny. Tato dohoda nahrazuje výjimku podle odstavce 1.

(6) Pro orgán ochrany přírody platí při povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů nebo uzavření dohody podle odstavce 5 a § 49 odst. 4 informační povinnost stanovená v § 5b odst. 5. V případě povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů ptáků pro obsah rozhodnutí, obsah opatření obecné povahy a pro obsah dohody podle odstavce 5 platí obdobně § 5b odst. 3.

§ 57

Souhlas k některým činnostem týkajícím se zvláště chráněných druhů rostlin, živočichů a nerostů

V bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných druhů rostlin či živočichů (§ 50 odst. 5) a nerostů (§ 51 odst. 3) lze vymezit činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánů ochrany přírody.

§ 63

Přístup do krajiny

(1) Veřejně přístupné účelové komunikace,²⁷⁾ stezky a pěšiny mimo zastavěné území není dovoleno zřizovat nebo rušit bez souhlasu příslušného orgánu ochrany přírody. Obce vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách v obvodu své územní působnosti.

(2) Každý má právo na volný průchod přes pozemky ve vlastnictví či nájmu státu, obce nebo jiné právnické osoby, pokud tím nezpůsobí škodu na majetku či zdraví jiné osoby a nezasahuje-li do práv na ochranu osobnosti²⁸⁾ či sousedských práv.²⁹⁾ Je přitom povinen respektovat jiné oprávněné zájmy vlastníka či nájemce pozemku a obecně závazné právní předpisy.³⁰⁾

(3) Práva podle odstavce 2 se nevztahují na zastavěné či stavební pozemky, dvory, zahrady, sady, vinice, chmelnice a pozemky určené k faremním chovům zvířat. Orná půda, louky a pastviny jsou z oprávnění vyloučeny v době, kdy může dojít k poškození porostů či půdy nebo při pastvě dobytka. Zvláštní předpisy nebo tento zákon mohou oprávnění podle odstavce 2 omezit nebo upravit odchylně.³¹⁾

§ 66

Omezení a zákaz činnosti

Orgán ochrany přírody je oprávněn stanovit fyzickým a právnickým osobám podmínky pro výkon činnosti, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, popřípadě takovou činnost zakázat.

§ 75

Orgány ochrany přírody

(1) Orgány ochrany přírody jsou

- a) obecní úřady,
- b) pověřené obecní úřady,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- d) krajské úřady,
- e) správy národních parků a chráněných krajinných oblastí,
- f) Česká inspekce životního prostředí,³⁷⁾
- g) Ministerstvo životního prostředí,
- h) újezdní úřady, Ministerstvo obrany.

(2) Orgány ochrany přírody vykonávají státní správu na úseku ochrany přírody a krajiny podle tohoto zákona.

§ 75a

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje orgánům ochrany přírody

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,
- b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v

cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

c) datum a místo úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,

d) adresa místa pobytu,

e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

c) rodné číslo,

d) adresa místa trvalého pobytu,

e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

d) druh a adresa místa pobytu,

e) počátek pobytu, případně datum ukončení pobytu.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 76

nadpis vypuštěn

(1) Obecní úřady

a) s výjimkou území národních parků, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území povolují kácení dřevin podle § 8 odst. 1, ukládají náhradní výsadbu podle § 9 a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě podle § 9 odst. 2,

b) s výjimkou území národních parků a jejich ochranných pásem vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách podle § 63 odst. 1 ve svém správním obvodu.

(2) Pověřené obecní úřady³⁸), s výjimkou území národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních památek a jejich ochranných pásem,

a) vydávají závazná stanoviska k zásahům do registrovaných krajinných prvků podle § 4 odst. 2, pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality, a registrují významné krajinné prvky podle § 6 odst. 1,

b) sjednávají a zrušují smlouvy o smluvně chráněném památném stromu podle § 39 a § 45 odst. 2; projednávají záměry na vyhlášení památných stromů podle § 55 odst. 1, vydávají rozhodnutí o vyhlášení památných stromů podle § 46 odst. 1, vymezení jejich ochranných pásem podle § 46 odst. 3 a zrušení ochrany památných stromů podle § 46 odst. 4; předávají dokumentaci o památných stromech a smluvně chráněných památných stromech do ústředního seznamu podle § 47 odst. 1,

c) vydávají souhlasy k ošetřování památných stromů podle § 46 odst. 2, souhlasy ke stanoveným činnostem v ochranných pásmech památných stromů podle § 46 odst. 3, povolují výjimky ze zákazů u památných stromů podle § 56 odst. 1 a uzavírají dohody podle § 56 odst. 5, jde-li o památné stromy,

d) vydávají souhlas ke zřizování nebo rušení veřejně přístupných účelových komunikací, stezek a pěšin mimo zastavěné území obcí podle § 63 odst. 1.

§ 77

Působnost obecních úřadů obcí s rozšířenou působností

(1) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma,

a) vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, pokud se nejedná o registrovaný významný krajinný prvek podle § 6 odst. 1 a pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality,

b) vydávají závazná stanoviska k odlesňování a zalesňování pozemků nad 0,5 ha a k výstavbě lesních cest a lesních melioračních systémů podle § 4 odst. 3,

c) vydávají opatření obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, nebo rozhodují o omezení nebo zákazu rušivé činnosti podle § 5 odst. 1, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

d) rozhodují o zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů podle § 5 odst. 3, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

e) vydávají povolení k rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů a k rozšiřování kříženců do krajiny podle § 5 odst. 4 a 5,

f) rozhodují o stanovení odchýlného postupu při ochraně ptáků podle § 5b odst. 1,

g) ukládají provedení nezbytných zásahů včetně pokácení dřevin podle § 7 odst. 2,

h) přijímají oznámení o kácení dřevin a rozhodují o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin podle § 8 odst. 2 a 4,

i) požadují údaje o paleontologických nálezech a žádají o umožnění přístupu k paleontologickým nálezům podle § 11,

j) vydávají souhlasy k umístování a povolování staveb a k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz podle § 12 odst. 2,

k) rozhodují o vyhlášení přechodně chráněné plochy podle § 13 odst. 1,

l) mohou vyzvat k prokázání zákonného původu zvláště chráněných rostlin, zvláště chráněných živočichů, ptáků nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 54 odst. 1 a vyzvat k prokázání totožnosti podle § 54 odst. 2,

m) v případě ptáků chráněných podle § 5a vydávají osvědčení podle § 54 odst. 4 až 11 o tom, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči, vedou evidenci vydaných osvědčení podle § 54 odst. 4 až 10, ověřují původ a vydávají rozhodnutí, kterým se stanoví výše nákladů v případě potvrzení nezákonného původu živočicha odchovaného v lidské péči podle § 54 odst. 10,

n) v rozsahu své působnosti ukládají podmínky pro výkon činností, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody nebo takové činnosti zakazují podle § 66,

o) vykonávají státní dozor v ochraně přírody a krajiny podle § 85 odst. 1,

p) rozhodují o možnostech a podmínkách uvedení do původního stavu podle § 86 odst. 1, ukládají provedení přiměřených náhradních opatření podle § 86 odst. 2 a ukládají pokuty za přestupky podle § 87 a za správní delikty podle § 88,

q) uplatňují stanoviska k územním plánům a regulačním plánům z hlediska své přenesené působnosti a dále z hlediska přenesené působnosti obecních úřadů a pověřených obecních úřadů.

(2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vymezují a hodnotí místní systém ekologické stability podle § 4 odst. 1 mimo území národních parků, chráněných krajinných oblastí a ochranných pásem národních parků.

(3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností dále ve svém správním

obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma anebo o vojenské újezdy, vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody.

§ 77a

Působnost krajů a krajských úřadů

(1) Kraje zpracovávají ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí prognózy, koncepce a strategie ochrany přírody ve své územní působnosti, nejde-li o národní park nebo chráněnou krajinnou oblast, národní přírodní rezervaci, národní přírodní památku a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území anebo o vojenské újezdy.

(2) Kraje mohou vydávat pro svůj správní obvod, nejde-li o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území anebo o vojenské újezdy, nařízení o zřízení či zrušení přírodních parků a o omezení využití jejich území podle § 12 odst. 3, nařízení o zřízení přírodních rezervací podle § 33, přírodních památek podle § 36 nebo jejich ochranných pásem podle § 37 odst. 1 a zajišťují péči o tato území, dále mohou ve svém správním obvodu vydat nařízení o zrušení přírodních rezervací, přírodních památek nebo ochranných pásem těchto zvláště chráněných území podle § 45 odst. 1.

(3) Krajské úřady na území přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, není-li podle tohoto zákona příslušné Ministerstvo životního prostředí.

(4) Krajské úřady dále ve svém správním obvodu, nejde-li o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území anebo o vojenské újezdy

a) vydávají závazná stanoviska ke schválení lesních hospodářských plánů a k lesním hospodářským osnovám podle § 4 odst. 3,

b) povolují výjimky ze zákazů stanovených v § 10 odst. 2 pro jeskyně, vydávají povolení pro průzkum nebo výzkum jeskyní podle § 10 odst. 3, přijímají oznámení o zjištění jeskyní, přebírají dokumentaci jeskyní a

vedou evidenci převzaté dokumentace jeskyní podle § 10 odst. 5,

c) rozhodují o omezení výkonu práva myslivosti a rybářství v přírodních rezervacích podle § 34 odst. 2,

d) vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vázaným na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody v ochranných pásmech přírodních rezervací a přírodních památek podle § 37 odst. 1 a k činnostem podle § 37 odst. 2,

e) zajišťují zpracování plánů péče a schvalují plány péče o přírodní rezervace, přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a zajišťují jejich realizaci podle § 38,

f) sjednávají a zrušují smluvní ochranu podle § 39 a § 45 odst. 2 a předávají dokumentaci o těchto územích do ústředního seznamu a na základě uzavřených smluv podle § 39 odst. 1 zveřejňují ve Věstníku právních předpisů kraje území, která jsou smluvně chráněná,

g) zajišťují zpracování, oznamují a projednávají záměry na vyhlášení a návrhy právních předpisů, kterými se vyhláší přírodní rezervace, přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území,

h) povolují výjimky ze zákazů v přírodních rezervacích a přírodních památkách podle § 43,

i) předávají dokumentaci vyhlášených přírodních rezervací, přírodních památek a jejich ochranných pásem do ústředního seznamu; oznamují vyhlášení přírodních rezervací, přírodních památek nebo jejich ochranných pásem katastrálním úřadům,

j) vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách přírodních rezervací a přírodních památek podle § 44 odst. 3,

k) povolují výjimky ze zákazu poškozovat evropsky významné lokality a sporné lokality podle § 45b odst. 1,

l) zajišťují péči o evropsky významné lokality, označují evropsky významné lokality, vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo narušení obnovy evropsky významných lokalit nebo jejich předmětů ochrany podle § 45c odst. 2, a na jejich území vydávají i stanoviska podle § 4 odstavce 2,

- m) vydávají souhlasy k činnostem v ptačích oblastech podle § 45e odst. 2, uzavírají smlouvy o způsobu hospodaření v ptačích oblastech podle § 45e odst. 4 a zajišťují péči o ptačí oblasti,
- n) vydávají stanoviska ke koncepcím nebo k záměrům podle § 45i odst. 1, ukládají kompenzační opatření a informují o uložených kompenzačních opatřeních Ministerstvo životního prostředí,
- o) povolují výjimky ze zákazů u zvláště chráněných nerostů podle § 51 odst. 2,
- p) přijímají oznámení o vypuštění vyléčených zvláště chráněných živočichů ze záchranné stanice podle § 52 odst. 2,
- q) mohou požadovat prokázání zákonného původu zvláště chráněných rostlin, zvláště chráněných živočichů, ptáků nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 54 odst. 1 a mohou požadovat prokázání totožnosti podle § 54 odst. 2,
- r) vydávají opatření obecné povahy k omezení nebo zákazu vstupu podle § 64,
- s) v rozsahu své působnosti ukládají podmínky pro výkon činností, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody nebo takové činnosti zakazují podle § 66,
- t) ustanovují stráž přírody ve svém územním obvodu podle § 81 odst. 1,
- u) vykonávají státní dozor v ochraně přírody a krajiny podle § 85 odst. 1,
- v) rozhodují o možnostech a podmínkách uvedení do původního stavu a ukládají provedení náhradních opatření k nápravě podle § 86 odst. 1 a 2,
- w) spolupracují s ostatními správními úřady a orgány na zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání,
- x) uplatňují stanoviska k zásadám územního rozvoje a k územním plánům obcí s rozšířenou působností z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem a dále k ostatním územním plánům a regulačním plánům z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody.

(5) Krajské úřady dále v obvodu své územní působnosti podle odstavců 3 a 4

a) vydávají opatření obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, nebo rozhodují o omezení nebo zákazu rušivé činnosti podle § 5 odst. 1, pokud se jedná o zvláště chráněné druhy,

b) ukládají rozhodnutím zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů podle § 5 odst. 3, pokud se jedná o zvláště chráněné druhy,

c) uzavírají dohody podle § 49 odst. 4,

d) vydávají předchozí stanoviska k nezbytným zásahům do přirozeného vývoje ohrožených druhů živočichů podle § 50 odst. 3,

e) spolupracují s Ministerstvem životního prostředí při přípravě záchranných programů zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 52,

f) vydávají souhlasy k vypouštění zvláště chráněných živočichů odchovaných v lidské péči do přírody a k vysévání či vysazování uměle vypěstovaných zvláště chráněných rostlin do přírody podle § 54 odst. 3,

g) s výjimkou ptáků chráněných podle § 5a vydávají osvědčení o tom, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči, vedou evidenci vydaných osvědčení podle § 54 odst. 4 až 10, ověřují původ a vydávají rozhodnutí, kterým se stanoví výše nákladů v případě potvrzení nezákonného původu živočicha odchovaného v lidské péči podle § 54 odst. 10,

h) povolují rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a zvláště chráněných druhů živočichů podle § 56,

i) uzavírají dohody podle § 56 odst. 5,

j) vydávají předchozí souhlasy k činnostem stanoveným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 57,

k) odebírají nedovoleně držené jedince zvláště chráněných rostlin, nebo

zvláště chráněných živočichů, ptáků, nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 89.

(6) Krajské úřady vymezují a hodnotí regionální systém ekologické stability podle § 4 odst. 1 mimo území národních parků, chráněných krajinných oblastí a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území.

(7) Krajské úřady jsou dotčenými orgány ochrany přírody a vydávají v rozsahu své působnosti vyjádření k poskytování plateb podle jiných právních předpisů^{39c}).

(8) Krajské úřady vydávají závazná stanoviska k řízením podle zákona o myslivosti^{39d}), nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 78

Působnost správ národních parků a chráněných krajinných oblastí

(1) Na území národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území, nejde-li o vojenské újezdy, vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny správy národních parků a správy chráněných krajinných oblastí (dále jen „správy“), není-li podle tohoto zákona příslušný obecní úřad nebo Ministerstvo životního prostředí. Správy, jejich sídla a jejich správní obvody, tvořené národními parky, chráněnými krajinnými oblastmi a jejich ochrannými pásmy, jsou uvedeny v příloze tohoto zákona. Ministerstvo životního prostředí stanoví vyhláškou, které správy vykonávají státní správu ve správních obvodech tvořených jednotlivými národními přírodními rezervacemi, národními přírodními památkami a jejich ochrannými pásmy.

(2) Správy dále v obvodu své územní působnosti podle odstavce 1:

a) vydávají souhlasy k vyhrazení míst ke zneškodňování ostatních odpadů majících původ na území národních parků [§ 16 odst. 1 písm. b)] a k vyhrazení míst ke zneškodňování odpadů na území chráněných krajinných oblastí [§ 26 odst. 1 písm. a)],

b) vydávají opatření obecné povahy k vyhrazení míst k táboření a rozdělávání ohňů [§ 16 odst. 1 písm. c)],

c) vydávají opatření obecné povahy, kterým se vydává návštěvní řád národního parku [§ 19 odst. 2)], d) vydávají souhlasy k vyhrazení míst

k táboření a rozdělávání ohňů na území chráněných krajinných oblastí [§ 26 odst. 1 písm. b)],

e) vydávají souhlasy k vyhrazení míst k vjezdu a setrvávání motorových vozidel a obytných přívěsů na území národních parků [§ 16 odst. 1 písm. d)] a chráněných krajinných oblastí [§ 26 odst. 1 písm. c)],

f) vydávají souhlasy k vyhrazení míst pro pořádání a organizování hromadných sportovních, turistických a jiných veřejných akcí na území národních parků [§ 16 odst. 1 písm. e)] a k vyhrazení míst pro pořádání soutěží na jízdách kolech na území chráněných krajinných oblastí [§ 26 odst. 3 písm. c)],

g) vydávají souhlasy k vyhrazení míst pro provozování horolezectví, létání na padácích a závěsných kluzácích a jízdu na kole na území národních parků [§ 16 odst. 1 písm. f)],

h) vydávají souhlasy k vyznačení cest na území národních parků [§ 16 odst. 2 písm. b)] a národních přírodních rezervací [§ 29 písm. d)],

i) vydávají souhlasy k vyhrazení míst k činnostem a k táboření a rozdělávání ohňů [§ 29 písm. f) a j)],

j) omezují nebo vylučují výkon práva myslivosti a práva rybářství v národních parcích (§ 21) a vydávají souhlasy k výkonu rybářského a mysliveckého práva na území národních přírodních rezervací (§ 30),

k) vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách ochranných pásem národních parků, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek (§ 37 odst. 1) a k činnostem a zásahům podle § 37 odst. 2,

l) povolují výjimky ze zákazů (§ 16, 26, 29 a § 35 odst. 2) u národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek (§ 43 odst. 3),

m) vydávají závazné stanovisko potřebné k ohlášení stavby, vydání územního rozhodnutí, územního souhlasu, stavebního povolení, rozhodnutí o změně užívání stavby, kolaudačního souhlasu, je-li spojen se změnou stavby, povolení k odstranění stavby či k provedení terénních úprav podle stavebního zákona, povolení k nakládání s vodami a k vodním dílům, povolení k některým činnostem či udělení souhlasu podle vodního zákona (§ 44 odst. 1),

n) vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek (§ 44 odst. 3),

o) vydávají opatření obecné povahy k omezení nebo zákazu vstupu podle § 64.

(3) Správy jsou oprávněny k vydání nařízení pro obvod své působnosti, a to podle § 5 odst. 1, § 33 odst. 1, § 36 odst. 1 a § 45 odst. 1, není-li k tomu příslušné Ministerstvo životního prostředí. Návrh nařízení projedná správa s dotčenými obcemi. Nařízení musí být vyhlášeno vyvěšením na úřední desce správy po dobu 15 dnů, což je podmínkou jeho platnosti. Za den vyhlášení se považuje první den vyvěšení nařízení na úřední desce. Kromě toho může správa uveřejnit nařízení způsobem v místě obvyklým.

(4) Nařízení správy nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení, pokud v něm není stanoven pozdější počátek účinnosti. V případě, kdy to vyžaduje naléhavý obecný zájem, může nařízení správy nabýt platnosti a účinnosti již dnem vyhlášení.

(5) Nařízení musí být každému přístupné na pověřených obecních úřadech a obecních úřadech v obcích, jejichž územního obvodu se týká. Nařízení zašle správa neprodleně Ministerstvu životního prostředí.

(6) Odporuje-li nařízení správy nebo jeho část zákonu nebo jinému právnímu předpisu vydanému k provedení zákona, Ministerstvo životního prostředí je nebo jeho část zruší. Zrušení je platné dnem doručení jeho písemného vyhotovení správě a účinné po uplynutí 15 dnů po jeho uveřejnění na úřední desce.

(7) Správy plní zároveň úkoly odborných organizací ochrany přírody ve svých územních obvodech. Přitom zejména provádějí potřebné inventarizační přírodovědné průzkumy, dokumentaci a šetření v ochraně přírody, spolupracují s výzkumnými a vědeckými pracovišti, zajišťují strážní, informační a kulturně výchovnou činnost. Správy dále zajišťují péči o zvláště chráněná území ve své územní působnosti.

(8) Správy národních parků dále vykonávají na území národních parků působnost svěřenou podle zvláštních předpisů krajským úřadům, obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, obcím a pověřeným obecním úřadům

na úseku rybářství a ochrany zemědělského půdního fondu.⁴⁰⁾

(9) Správy navrhují plány péče o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a jejich ochranná pásma (§ 38) a zřizují radu národního parku (§ 20).

(10) Správy vymezují a hodnotí místní a regionální systém ekologické stability (§ 4 odst. 1) na území chráněných krajinných oblastí, národních parků a jejich ochranných pásem.

(11) Správy jsou ve své územní působnosti podle odstavce 1 odvolacím orgánem proti rozhodnutím orgánů obcí vydaným podle tohoto zákona.

§ 78a

Působnost orgánů ochrany přírody na území vojenských újezdů

(1) Na území vojenských újezdů²⁶⁾ vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny újezdní úřady²⁶⁾ v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, obcí s rozšířenou působností, orgánů krajů a správ, není-li k ní příslušné Ministerstvo obrany.

(2) Ministerstvo obrany na území vojenských újezdů

a) zpracovává ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí prognózy, koncepce a strategie ochrany přírody,

b) zajišťuje zpracování a schvaluje plány péče o přírodní rezervace a přírodní památky a jejich ochranná pásma a zajišťuje jejich realizaci ve spolupráci s újezdními úřady podle § 38,

c) sjednává smlouvy o ochraně území podle § 39, prohlašuje tato území za chráněná a ruší smluvní ochranu těchto území postupem podle § 45 odst. 2,

d) vydává prováděcí právní předpisy, kterými se vyhláší nebo zruší přírodní rezervace a přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a jimiž se stanoví bližší podmínky jejich ochrany; prohlašuje území za chráněná podle § 39,

e) předává dokumentaci zvláště nebo smluvně chráněných území do Ústředního seznamu ochrany přírody; oznamuje vyhlášení přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště

chráněných území katastrálním úřadům,

f) uplatňuje předkupní právo státu k pozemkům podle § 61 odst. 1,

g) spolupracuje s ostatními správními úřady při zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání,

h) vykonává státní dozor v ochraně přírody a krajiny podle § 85 odst. 1,

i) vydává stanoviska k územně plánovací dokumentaci jako dotčený orgán ochrany přírody z hlediska své působnosti,

j) je odvolacím orgánem proti rozhodnutím vydaným podle tohoto zákona újezdními úřady.

§ 79

Působnost Ministerstva životního prostředí

(1) Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy ochrany přírody v České republice.

(2) Ministerstvo životního prostředí

a) zpracovává ve spolupráci s kraji prognózy a koncepce strategie ochrany přírody v České republice,

b) koordinuje státní vědeckovýzkumnou činnost v oboru ochrany přírody a krajiny,

c) spolupracuje s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky v zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání,

d) zabezpečuje mezinárodní spolupráci České republiky v oboru ochrany přírody a krajiny,

e) podává Komisi zprávy a informace požadované právními předpisy Evropských společenství v oblasti ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a jejich stanovišť,

f) vykonává vrchní státní dozor v ochraně přírody a krajiny,

g) řídí činnost České inspekce životního prostředí a správ a plní jiné úkoly stanovené tímto zákonem.

(3) Ministerstvo životního prostředí dále

a) provádí vymezení a hodnocení nadregionálního systému ekologické stability podle § 4 odst. 1,

b) vydává povolení k vývozu a dovozu ohrožených rostlin a živočichů chráněných mezinárodními úmluvami podle § 5 odst. 7,

c) rozhoduje o povolení k provozování záchranné stanice a jeho změně nebo zrušení, vede přehled záchranných stanic a zveřejňuje jej způsobem umožňujícím dálkový přístup podle § 5 odst. 8 až 11,

d) vydává souhlasy s použitím ustanovení o zásazích proti škůdcům a o případech mimořádných okolností a nepředvídaných škod a stanoví přitom rozsah jejich použití v národních parcích a v národních přírodních rezervacích,

e) zajišťuje zpracování a oznamuje a projednává záměry na vyhlášení a návrhy právních předpisů, kterými se vyhlášují národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo ochranná pásma těchto zvláště chráněných území,

f) vydává souhlasy k vývozu paleontologických nálezů podle § 11 odst. 3 a vydává povolení k vývozu zvláště chráněných nerostů podle § 53,

g) vydává souhlasy ke zcizení nezastavěných pozemků ve vlastnictví státu na území přírodních rezervací a přírodních památek,

h) zajišťuje zpracování a schvaluje plány péče o národní parky, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, chráněné krajinné oblasti a o ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a zajišťuje jejich realizaci ve spolupráci se správami podle § 38,

i) předává dokumentaci vyhlášených národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území a dále ptačích oblastí a evropsky významných lokalit do ústředního seznamu; oznamuje vyhlášení národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území katastrálním úřadům,

j) oznamuje lokality, které nebyly zařazeny do evropského seznamu podle § 45a odst. 4 a vyhlašuje sporné lokality podle § 45b odst. 2,

k) zajišťuje zpracování souhrnů doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45c odst. 3, § 45e odst. 6, předává je do ústředního seznamu a zveřejňuje je prostřednictvím internetu,

l) podává žádosti o stanovisko Komisi podle § 45i odst. 10,

m) ve spolupráci s ostatními orgány ochrany přírody, vlastníky a nájemci pozemků, občanskými sdruženími a dalšími odbornými subjekty zajišťuje a schvaluje záchranné programy podle § 52,

n) uplatňuje předkupní právo státu k pozemkům podle § 61 odst. 1,

o) vydává osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti podle § 79a odst. 2 písm. b),

p) je odvolacím orgánem proti rozhodnutím vydaným orgány krajů v přenesené působnosti, správami a Českou inspekcí životního prostředí,

q) uplatňuje stanoviska k politice územního rozvoje a k zásadám územního rozvoje z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem,

r) zřizuje správy národních parků jako státní příspěvkové organizace^{40b}), pokud nebyly zřízeny jiným zákonem⁴¹),

s) je oprávněno zřídit státní příspěvkovou organizaci za účelem zajištění ochrany, péče a provozu veřejnosti zpřístupněných jeskyní,

t) vykonává působnost orgánů ochrany přírody na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy^{41aa}).

(4) Ministerstvo životního prostředí dále vydává vyhlášky, kterými se

a) stanoví seznam typů evropských stanovišť, prioritních typů evropských stanovišť, evropsky významných druhů a prioritních evropsky významných druhů, vyskytujících se na území České republiky,

b) stanoví podrobnosti vymezení a hodnocení systému ekologické

stability a podrobnosti plánů, projektů a opatření v procesu jeho vytváření podle § 4 odst. 1,

c) stanoví podrobnosti ochrany významných krajinných prvků podle § 4 odst. 2,

d) stanoví velikost, popřípadě jiné charakteristiky dřevin, k jejichž kácení není třeba povolení podle § 8 odst. 3, jestliže rostou na pozemcích ve vlastnictví fyzických osob, které tyto pozemky užívají, a podrobnosti ochrany dřevin a podmínek povolování jejich kácení podle § 8 odst. 5,

e) stanoví podrobnosti o obsahu a rozsahu dokumentace jeskyně při jejím zjištění provozovatelem při dobývání nerostných surovin nebo při provádění geologických prací podle § 10 odst. 5,

f) vymezují zóny ochrany přírody národních parků a chráněných krajinných oblastí podle § 17 odst. 2 a § 27 odst. 2,

g) stanoví výše poplatku podle § 24 odst. 1 a 2, okruh osob osvobozených od poplatku, vzor potvrzení o zaplacení poplatku nebo potvrzení o osvobození od poplatku a určení vybraných míst na území národního parku, na která se povinnost platit poplatek za vstup vztahuje podle § 24 odst. 3,

h) vyhlášují národní přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a stanoví bližší podmínky jejich ochrany a dále vyhlášují nebo zrušují přírodní památky a přírodní rezervace nebo jejich ochranná pásma na území národních parků a jejich ochranných pásem a stanoví bližší podmínky jejich ochrany,

i) stanoví obsah plánů péče a postup jejich zpracování podle § 38 odst. 7, náležitosti a obsah záměru podle § 40 odst. 1, podrobnosti o vedení ústředního seznamu a určuje organizační složka státu pověřená vedením ústředního seznamu podle § 42 odst. 2, podrobnosti o způsobu označení a vymezení zvláště chráněných území v terénu i mapových podkladech podle § 42 odst. 5 a bližší podmínky o způsobu označení památných stromů v terénu i mapových podkladech podle § 47 odst. 3,

j) stanoví náležitosti obsahu smlouvy podle § 39 odst. 1, způsob označení smluvně chráněného území a smluvně chráněného území památného stromu v terénu i mapových podkladech podle § 39 odst. 2,

- k) stanoví způsob označení vyhlášených evropsky významných lokalit v terénu i mapových podkladech podle § 45c odst. 1, obsah a náležitosti souhrnů doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45c odst. 3 a způsob označení ptačích oblastí v terénu i mapových podkladech podle § 45e odst. 7,
- l) stanoví rozsah požadovaného vzdělání, obsah zkoušky, podmínky prodloužení autorizace a důvody pro odnětí autorizace podle § 45i odst. 3,
- m) stanoví seznam a stupeň ohrožení zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 48, seznam zvláště chráněných nerostů podle § 51 a míst jejich přirozeného výskytu a dále bližší podmínky jejich ochrany,
- n) stanoví způsoby ověřování původu, náležitosti žádosti o osvědčení a vzor osvědčení podle § 54 odst. 11,
- o) stanoví podmínky poskytování finanční náhrady podle § 58 odst. 5, vzor uplatnění nároku, jeho náležitosti a způsob určení výše náhrady v případech, kdy není stanoven jiným předpisem,
- p) stanoví podrobnosti postupu při převodech práva hospodaření podle § 60 odst. 3 zákona,
- q) stanoví podrobnosti o přírodovědném průzkumu dotčených pozemků a biologickém hodnocení a jejich ukládání podle § 67 odst. 1,
- r) stanoví bližší podrobnosti o podmínkách poskytování příspěvku podle § 69 odst. 3 a náležitosti dohody o jeho poskytování,
- s) zajišťují podle § 74 odst. 1 úkoly vyplývající z mezinárodních závazků,
- t) stanoví podle § 81 odst. 11 podrobnosti o organizaci, úkolech a předpokladech pro výkon stráže přírody, vzor služebního odznaku se státním znakem a průkazu stráže přírody,
- u) stanoví podrobnosti o způsobu zavedení a užívání stejnokroje a označení pracovníků ochrany přírody podle § 82 odst. 2,
- v) stanoví převod zvláště chráněných území zřízených podle zákona č. 40/1956 Sb. do kategorií podle § 90 odst. 5 až 7,

w) zrušuje podle § 90 odst. 10 dosavadní ochrana zvláště chráněných území vyhlášených podle tohoto zákona do dne 1. března 2009 ústředními orgány státní správy.

§ 79a

Zvláštní odborná způsobilost

(1) Správní činnosti v ochraně přírody a krajiny, pokud je vykonávají správy, musí být zajišťovány prostřednictvím zaměstnanců, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost.

(2) Správní činnosti uvedené v odstavci 1 může výjimečně vykonávat i zaměstnanec, který nemá zvláštní odbornou způsobilost,

a) nejdéle však po dobu 18 měsíců od vzniku pracovního poměru ke správám nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem, nebo

b) na jehož žádost nebo na žádost správ vydá Ministerstvo životního prostředí doklad o vzdělání nebo jeho části získaného zaměstnancem v jiném studijním programu nebo v jiném oboru, popřípadě kurzu, pokud žadatel prokáže, že obsah a rozsah vzdělání, o jehož uznání žádá, jsou rovnocenné obsahu a rozsahu zkoušky zvláštní odborné způsobilosti podle odstavce 4.

(3) Zvláštní odborná způsobilost se ověřuje zkouškou a prokazuje se dokladem o vykonání zkoušky. Zaměstnanec je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost k výkonu správních činností uvedených v odstavci 1 do 18 měsíců od vzniku pracovního poměru ke správám nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem.

(4) Zkouška zvláštní odborné způsobilosti má obecnou a zvláštní část. Obecná část zahrnuje znalost základů veřejné správy, zvláště obecných principů organizace a činnosti veřejné správy, znalost zákona o obcích, zákona o krajích a správního řádu, a schopnost aplikace těchto předpisů. Zvláštní část zahrnuje znalosti nezbytné k výkonu správních činností uvedených v odstavci 1, zvláště znalost působnosti správ vztahující se k těmto činnostem, a schopnost jejich aplikace.

(5) Správy jsou povinny přihlásit zaměstnance, který vykonává správní

činnosti uvedené v odstavci 1, k vykonání zkoušky do 6 měsíců od vzniku pracovního poměru nebo do 3 měsíců ode dne, kdy začal vykonávat správní činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem.

(6) Provádění zkoušek o zvláštní odborné způsobilosti zabezpečuje Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s příslušnými ministerstvy a s ostatními ústředními správními úřady. O zabezpečení a průběhu zkoušky, o zkušební komisi, o dokladu o vykonání zkoušky a o řízení o námitkách platí obdobně § 22 až 26 zákona o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků^{41a}).

§ 80

Působnost České inspekce životního prostředí

(1) Česká inspekce životního prostředí (dále jen "inspekce") dozírá, jak jsou orgány veřejné správy vyjma ústředních orgánů, právníckými a fyzickými osobami dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí týkající se ochrany přírody a krajiny. Inspekce zjišťuje a eviduje případy ohrožení a poškození přírody a krajiny, jejich příčiny a osoby odpovědné za jejich vznik nebo trvání. Inspekce je oprávněna vyžadovat prokazování původu a totožnosti podle § 54, ukládat opatření podle § 66, rozhodovat o možnosti a podmínkách uvedení do původního stavu podle § 86 odst. 1, ukládat povinnost provést přiměřená náhradní opatření podle § 86 odst. 2 a odebírat nedovoleně držené jedince podle § 89. Inspekce dále provádí kontroly podmíněnosti podle zákona o zemědělství^{41c}) v souladu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství upravujícím prováděcí pravidla pro podmíněnost, odlišení a integrovaný administrativní a kontrolní systém^{41d}), s výjimkou těchto kontrol podmíněnosti v oblasti povrchových nebo podzemních vod.

(2) Inspekce je oprávněna v případech hrozící škody nařídít omezení, případně zastavení škodlivé činnosti až do doby odstranění jejich nedostatků a příčin.

(3) Inspekce ukládá právníckým a fyzickým osobám pokuty za porušení povinností při ochraně přírody a krajiny podle tohoto zákona. Inspekce může zahájit řízení o uložení pokuty pouze tehdy, nezahájil-li je již obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa. Pokud řízení o pokutě zahájí obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa a inspekce ve stejný den, provede řízení o uložení pokuty obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad

nebo správa. O zahájení řízení o uložení pokuty se inspekce a obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa vzájemně informují. O odvolání proti rozhodnutí inspekce rozhoduje Ministerstvo životního prostředí.

(4) Úkoly inspekce plní inspektoři, kteří se prokazují služebními průkazy.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 13 obsah a povinnosti při ochraně pozemků určených k ochraně lesa

§ 15-16 odnětí pozemků a omezení jejich využívání

§ 20 zákaz některých činností v lesích

§ 47 – 49 státní správa v lesích

Ochrana pozemků určených k plnění funkcí lesa

§ 13

Obsah a základní povinnosti

(1) Veškeré pozemky určené k plnění funkcí lesa musí být účelně obhospodařovány podle tohoto zákona. Jejich využití k jiným účelům je zakázáno. O výjimce z tohoto zákazu může rozhodnout orgán státní správy lesů na základě žádosti vlastníka lesního pozemku nebo ve veřejném zájmu.

(2) Při využití pozemků určených k plnění funkcí lesa k jiným účelům musí být zejména

a) přednostně použity pozemky méně významné z hlediska plnění funkcí lesa a zajištěno, aby použití pozemků co nejméně narušovalo hospodaření v lese a plnění jeho funkcí,

b) dbáno, aby nedocházelo k nevhodnému dělení lesa z hlediska jeho ochrany a k ohrožení sousedních lesních porostů,

c) nenarušována síť lesních cest, meliorací a hrazení bystřin v lesích a jiná zařízení sloužící lesnímu hospodářství; v případě nezbytného omezení jejich funkcí musí být uvedena do původního stavu, a není-li to

možné, zajištěno odpovídající náhradní řešení,

d) zřizovány pozemní komunikace a průseky v lese tak, aby jejich zřízením nedošlo ke zvýšenému ohrožení lesa, zejména větrem a vodní erozí.

(3) Právnícké a fyzické osoby provádějící stavební, těžební a průmyslovou činnost jsou dále povinny

a) provádět práce tak, aby na pozemcích a lesních porostech docházelo k co nejmenším škodám; k odstranění případných škod činit bezprostředně potřebná opatření,

b) ukládat odklízované hmoty ve vytěžených prostorech, a není-li to možné nebo hospodářsky odůvodněné, ukládat je především na neplodných plochách nebo na nelesních pozemcích k tomu určených,

c) průběžně vytvářet předpoklady pro následnou rekultivaci uvolněných ploch; po ukončení záboru pozemku pro jiné účely neprodleně provést rekultivaci dotčených pozemků tak, aby mohly být vráceny plnění funkcí lesa,

d) používat vhodných technických prostředků, technologií a biologicky odbouratelných hydraulických kapalin a činit účinná opatření k zabránění úniku látek poškozujících les a přírodní prostředí.

(4) Při provádění geologického a hydrogeologického průzkumu jsou investoři těchto prací povinni dodržovat ustanovení odstavců 2 a 3, a pokud tato činnost nevyžaduje vydání rozhodnutí podle tohoto zákona, oznámit tuto činnost předem orgánu státní správy lesů prvního stupně a předložit písemný souhlas vlastníka lesa.

Odnětí pozemků a omezení jejich využívání

§ 15

Obecné zásady

(1) Odnětí pozemků plnění funkcí lesa (dále jen "odnětí") je uvolnění těchto pozemků pro jiné využití. Omezení využívání pozemků pro plnění funkcí lesa (dále jen "omezení") je stav, kdy na dotčených pozemcích nemohou být plněny některé funkce lesa v obvyklém rozsahu. Odnětí nebo omezení může být trvalé nebo dočasné. Trvalým se rozumí trvalá změna

využití pozemků, dočasným se pozemek uvolňuje pro jiné účely na dobu uvedenou v rozhodnutí (§ 13 odst. 1).

(2) Odnětí nebo omezení pro nové stavby pro rekreaci na pozemcích určených pro plnění funkcí lesa musí být v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací.⁸⁾ V lesích ochranných a v lesích zvláštního určení nesmí nové stavby narušit plnění funkcí, pro které byly tyto lesy vyhlášeny za lesy ochranné nebo za lesy zvláštního určení.

(3) Bez odnětí lze na pozemcích určených k plnění funkcí lesa umístit

a) signály, stabilizační kameny a jiné značky pro geodetické účely, stožáry nadzemních vedení, vstupní šachty podzemního vedení, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 30 m²,

b) přečerpávací stanice, vrty a studny, stanice nadzemního nebo podzemního vedení, zařízení a stanice sloužící monitorování životního prostředí a větrní jámy, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 55 m².

§ 16

Řízení o odnětí nebo o omezení

(1) Žádost o odnětí nebo o omezení podává orgánu státní správy lesů ten, v jehož zájmu má k odnětí nebo k omezení dojít (dále jen "žadatel"). O odnětí nebo o omezení rozhodne ten orgán státní správy lesů, v jehož území se dotčené pozemky nebo jejich převážná část nacházejí.

(2) V rozhodnutí o odnětí nebo o omezení orgán státní správy lesů uvede

a) údaje o lesních pozemcích, jichž se rozhodnutí týká,

b) záměr, k jehož uskutečnění bylo rozhodnutí vydáno,

c) dobu, na kterou se dočasné odnětí nebo omezení stanoví, a schválí plán rekultivace, pokud je nezbytný,

d) způsob a termín opětovného zalesnění pozemku, pokud bude po ukončení použití pro jiné účely pozemek vrácen plnění funkcí lesa,

e) při odnětí u rozsáhlejší výstavby, popřípadě těžby nerostů lhůty

postupného odlesnění odňatých ploch tak, aby tyto plochy byly využity k plnění funkcí lesa až do doby jejich skutečného použití pro jiné účely,

f) další podmínky uvedené ve vyjádření příslušných orgánů státní správy nebo podmínky nutné v zájmu ochrany pozemků určených k plnění funkcí lesa, lesních porostů nebo zařízení sloužících hospodaření v lese.

(3) Jestliže k dalšímu využití lesních pozemků odňatých plnění funkcí lesa nebo lesních pozemků, jejichž plnění funkcí lesa je omezeno, je třeba stavební povolení nebo jiné rozhodnutí podle zvláštních předpisů, nesmí být započato s jejich odlesňováním dříve, než toto rozhodnutí nabude právní moci.

(4) Orgán státní správy lesů může na návrh žadatele nebo vlastníka pozemku anebo z vlastního podnětu rozhodnutí o odnětí nebo o omezení změnit nebo zrušit, vyžaduje-li to veřejný zájem nebo přestane-li pozemek sloužit účelu, pro který bylo rozhodnutí vydáno.

(5) Pokud orgán státní správy lesů nerozhodne jinak, zaniká platnost rozhodnutí o odnětí nebo o omezení a pozemek se vrací plnění funkcí lesa

a) uplynutím lhůty, na kterou bylo rozhodnutí vydáno,

b) nebude-li do dvou let od právní moci rozhodnutí započato s využíváním pozemku k účelu, pro který bylo rozhodnutí vydáno; vlastník lesa je povinen tyto skutečnosti oznámit orgánu státní správy lesů, který rozhodnutí vydal a který vyrozumí ostatní účastníky řízení.

(6) Ministerstvo stanoví právním předpisem náležitosti žádosti o odnětí nebo o omezení a podrobnosti o ochraně pozemků určených k plnění funkcí lesa.

Zákaz některých činností v lesích

(1) V lesích je zakázáno

a) rušit klid a ticho,

b) provádět terénní úpravy, narušovat půdní kryt, budovat chodníky, stavět oplocení a jiné objekty,

c) vyzvedávat semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin,

- d) těžit stromy a keře nebo je poškozovat,
- e) sbírat semena lesních dřevin, jmelí a ochmet,
- f) sbírat lesní plody způsobem, který poškozují les,
- g) jezdit a stát s motorovými vozidly,
- h) vstupovat do míst oplocených nebo označených zákazem vstupu,
- i) vstupovat do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví,
- j) mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole, na koni, na lyžích nebo na saních,
- k) kouřit, rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně a tábořit mimo vyhrazená místa,
- l) odhazovat hořící nebo doutnající předměty,
- m) narušovat vodní režim a hrabat stelivo,
- n) pást dobytek, umožňovat výběh hospodářským zvířatům a průhon dobytka lesními porosty,
- o) znečišťovat les odpady a odpadky.

(2) Rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně je zakázáno také do vzdálenosti 50 m od okraje lesa.

(3) Zákazy uvedené v odstavcích 1 a 2 se nevztahují na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese; zákazy uvedené v odstavci 1 písm. l) až o) se vztahují i na vlastníka lesa, nájemce lesa nebo toho, kdo užívá les z jiného právního důvodu.

(4) Vlastník lesa může povolit výjimku ze zákazů uvedených v odstavci 1 písm. a) až k). Pokud by touto výjimkou byla porušena práva jiných vlastníků lesů, rozhodne na návrh vlastníka lesa orgán státní správy lesů.

(5) Organizované nebo hromadné sportovní akce lze v lese konat na

základě oznámení orgánu státní správy lesů. V oznámení, které musí být předloženo nejméně 30 dnů před dnem konání této akce, pořadatel uvede místo a termín konání této akce, předpokládaný počet účastníků, způsob zajištění a souhlas vlastníka lesa. Orgán státní správy lesů může do 15 dnů ode dne doručení oznámení stanovit doplňující podmínky. Ustanovení odstavce 1 písm. g) a j) a odstavce 4 nejsou dotčena.

(6) Zákaz jezdit a stát v lese s motorovými vozidly neplatí pro zaměstnance orgánu státní správy lesů v obvodu jejich působnosti při výkonu činnosti podle tohoto zákona a pro osoby, které vykonávají činnosti povolené zvláštními předpisy.¹⁶⁾

(7) Zákazy uvedené v odstavci 1 pod písmeny a), h) a j) a se souhlasem vlastníka lesa také pod písmeny b) a g) se nevztahují na výkon práva myslivosti podle zvláštních předpisů.⁶⁾

Orgány státní správy lesů

§ 47

(1) Státní správu lesů vykonávají

a) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,

b) kraje,

c) ministerstvo.

(2) Státní správu lesů ve vojenských lesích, které jsou v působnosti Ministerstva obrany, vykonává v rozsahu působnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností a krajského úřadu Vojenský lesní úřad. Vedoucího Vojenského lesního úřadu jmenuje a odvolává ministr zemědělství na návrh ministra obrany.

(3) V lesích národních parků vykonávají státní správu lesů orgány stanovené zvláštním předpisem.²⁵⁾

(4) Úhradu nákladů podle § 24 odst. 2, § 26 odst. 2, § 35 odst. 1 a 3 a § 37 odst. 7 a poskytování služeb nebo finančních příspěvků podle § 46 zajišťuje v zastoupení státu ten orgán státní správy lesů, v jehož kompetenci je podle tohoto zákona příslušné rozhodnutí nebo úkon (§ 48 až 49). Je-li tímto orgánem obecní úřad obce s rozšířenou působností,

zajišťuje úhradu nákladů krajský úřad na základě podnětu obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(5) Orgánům státní správy lesů jsou poskytovány pro výkon státní správy podle tohoto zákona ze základního registru obyvatel referenční údaje, kterými jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, poskytuje se datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, poskytuje se den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

§ 48

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

(1) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností rozhodují

- a) o pochybnostech, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa (§ 3 odst. 3),
- b) o prohlášení pozemku za pozemek určený k plnění funkcí lesa (§ 3 odst. 4),
- c) o dělení lesních pozemků, při kterém výměra jednoho dílu klesne pod 1 ha (§ 12 odst. 3),
- d) o odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa do výměry 1 ha nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa a o výši poplatků za odnětí (§ 17 odst. 1),

- e) o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa (§ 19 odst. 3), pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- f) o povolení výjimky ze zákazu některých činností v lese (§ 20 odst. 4),
- g) o stanovení podmínek ke konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese (§ 20 odst. 5), pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- h) o uložení opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku před škodami, které by mohly být způsobeny padáním kamenů, sesouváním půdy, pádem stromů a lavinami z lesních pozemků, a o tom, kdo ponese náklady s tím spojené (§ 22 odst. 1 a 2),
- i) o uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud nepřesahují jejich správní obvod (§ 32 odst. 2),
- j) o výjimkách ze zákazu provádět mýtní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let (§ 33 odst. 4),
- k) o podmínkách lesní dopravy po cizích pozemcích (§ 34 odst. 4),
- l) o udělení nebo odnětí licence pro výkon funkce odborného lesního hospodáře (§ 37 odst. 2),
- m) o pověření právnické nebo fyzické osoby výkonem funkce odborného lesního hospodáře (§ 37 odst. 6),
- n) o ukládání pokut (hlava devátá),
- o) o uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí, o zastavení nebo omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případech hrozících škod (§ 51 odst. 1), pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- p) o nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí (§ 57), pokud nepřesahují jejich správní obvod.

(2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- a) vedou evidenci nájmu a výpůjček pozemků určených k plnění funkcí

lesa ve svém správním obvodu (§ 12 odst. 2),

b) uplatňují stanovisko k územně plánovací dokumentaci, pokud není příslušný kraj nebo ministerstvo,

c) vydávají souhlas k vydání územního rozhodnutí, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa do výměry 1 ha, pokud není příslušný kraj, a souhlas k vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo využití území do 50 m od okraje lesa (§ 14 odst. 2),

d) zajišťují zpracování osnovy (§ 25 odst. 1),

e) povolují výjimky ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče (§ 31 odst. 2),

f) povolují výjimky ze zákonných lhůt pro zalesnění a zajištění kultur (§ 31 odst. 6),

g) ustanovují lesní stráž a zrušují ustanovení lesní stráže (§ 38) ve svém správním obvodu,

h) soustřeďují údaje lesní hospodářské evidence o lesích ve svém správním obvodu a postupují je pověřené organizační složce státu,

i) vykonávají dozor nad dodržováním tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě (§ 51 odst. 1).

(3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají státní správu a povinnosti určené orgánům státní správy lesů podle tohoto zákona a předpisů vydaných na jeho základě ve všech dalších případech, není-li zákonem určen jiný orgán státní správy lesů.

§ 48a

Kraj

(1) Krajský úřad rozhoduje

a) o zařazení lesů do kategorie lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení (§ 7 odst. 2 a § 8 odst. 3) s výjimkou vojenských lesů uvedených v § 47 odst. 2,

b) o odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa nebo o omezení jejich

využívání pro plnění funkcí lesa o výměře 1 ha a více a o výši poplatků za odnětí (§ 17 odst. 1),

c) o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa (§ 19 odst. 3), pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,

d) o stanovení podmínek ke konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese (§ 20 odst. 5), pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,

e) při schvalování plánů o výjimkách ze zákazu provádět mýtní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let (§ 33 odst. 4),

f) o uložení nebo provedení opatření meliorací a hrazení bystřin v lesích (§ 35 odst. 1, 2 a 3),

g) o uložení opatření odchylných od ustanovení tohoto zákona v zájmu účelového hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení (§ 36 odst. 1),

h) o výši náhrady a subjektu povinném k poskytnutí této náhrady vlastníkovu lesa z důvodu omezení při hospodaření v lesích ochranných nebo v lesích zvláštního určení (§ 36 odst. 5),

i) o uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí, o zastavení nebo omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případech hrozících škod (§ 51 odst. 1), pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,

j) o nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí (§ 57), pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,

k) o udělení nebo odnětí licence ke zpracování plánů a osnov (§ 26 odst. 1),

l) o povolení, aby k umělé obnově lesa a zalesňování byl použit i reprodukční materiál vybraných lesních dřevin pocházející ze zdroje identifikovaného reprodukčního materiálu (§ 29 odst. 2),

m) o uložení opatření v případě mimořádných okolností, pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností a nepřesahují obvod územní působnosti kraje (§ 32 odst. 2),

n) o ukládání pokut tomu, kdo nesplní povinnosti uložené rozhodnutím orgánu kraje.

(2) Krajský úřad

a) uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci, pokud tato dokumentace umísťuje rekreační a sportovní stavby na pozemky určené k plnění funkcí lesa, není-li příslušné ministerstvo,

b) uplatňuje stanovisko k územním plánům obcí s rozšířenou působností,

c) vydává souhlas k vydání územního rozhodnutí, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa těžbou nevyhrazených nerostů nebo jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa o výměře 1 ha a více,

d) vyjadřuje se k návrhům tras celostátních a tranzitních liniových staveb a jejich součástí v územní působnosti krajů,

e) schvaluje zpracované plány a povoluje jejich změny (§ 27 odst. 1 a 4); v rámci schvalování plánů povoluje výjimky ze stanovené velikosti nebo šíře holé seče (§ 31 odst. 2) a výjimky ze zákonných lhůt pro zalesnění a zajištění lesního porostu (§ 31 odst. 6), ve vojenských lesích schvaluje plány Vojenský lesní úřad (§ 47 odst. 2) po projednání s ústředním orgánem státní správy lesů,

f) ustanovuje lesní stráž s působností na území kraje a zrušuje ustanovení lesní stráže s působností na území kraje (§ 38 odst. 2),

g) vykonává dozor, jak orgány státní správy, fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě (§ 51 odst. 1), s výjimkou vojenských lesů,

h) rozhoduje ve sporech o místní příslušnost orgánů státní správy lesů prvního stupně, pokud jedním z orgánů prvního stupně není Vojenský lesní úřad,

i) rozhoduje o poskytnutí služeb nebo finančního příspěvku (§ 46 odst. 2), pokud nejde o lesy v působnosti Ministerstva obrany.

§ 49

Ministerstvo

(1) Ministerstvo je ústředním orgánem státní správy lesů.

(2) Ministerstvo rozhoduje

a) o uložení opatření v případě mimořádných okolností, pokud přesahují obvod územní působnosti kraje (§ 32 odst. 2),

b) o ukládání pokut tomu, kdo nesplní povinnosti uložené rozhodnutím ústředního orgánu státní správy lesů,

c) o zařazení lesů do kategorie lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení (§ 7 odst. 2 a § 8 odst. 3) ve vojenských lesích,

d) o námitkách proti oznámení o neschválení plánu (§ 27 odst. 3).

(3) Ministerstvo

a) řídí výkon státní správy lesů, včetně vojenských lesů,

b) vydává souhlas k nakládání se státními lesy (§ 4 odst. 2),

c) uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje a k zásadám územního rozvoje,

d) vydává souhlas k návrhům na stanovení dobývacích prostorů, jimiž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa, a určuje způsob jejich rekultivace (§ 14 odst. 2),

e) vyjadřuje se k návrhům tras celostátních a tranzitních liniových staveb a jejich součástí,

f) vyhláší každoročně průměrné ceny dřeva na odvozním místě pro určení výše poplatku podle přílohy k tomuto zákonu,

g) zadává a schvaluje oblastní plány rozvoje lesů (§ 23 odst. 1),

h) ustanovuje lesní stráž a zrušuje ustanovení lesní stráže (§ 38),

i) rozhoduje ve sporech o místní příslušnost krajských úřadů,

j) vykonává dozor, jak orgány státní správy, fyzické a právnické osoby

dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě (§ 51 odst. 1).

k) rozhoduje o poskytnutí služeb, pokud přesahují obvod územní působnosti kraje (§ 46 odst. 2),

l) vykonává dozor, jak orgány státní správy, fyzické a právnické osoby ve vojenských lesích v působnosti Ministerstva obrany dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě (§ 51 odst. 1),

m) rozhoduje ve sporech o místní příslušnost orgánů státní správy lesů, pokud je jedním z účastníků Vojenský lesní úřad,

n) vykonává funkci odvolacího orgánu proti rozhodnutím vydaným Vojenskými lesními úřady.

(4) V lesích národních parků a jejich ochranných pásmech vykonává působnost krajského úřadu a ministerstva Ministerstvo životního prostředí.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů

§ 8 ochrana zemědělského půdního fondu

§ 9 odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu

§ 13 - 18 orgány příslušné k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu

§ 8

Při stavební, těžební a průmyslové činnosti a při geologickém a hydrogeologickém průzkumu

(1) Aby bylo zabráněno škodám na zemědělském půdním fondu při stavební, těžební a průmyslové činnosti, popřípadě, aby tyto škody byly omezeny na míru co nejmenší, jsou právnické a fyzické osoby tyto činnosti provozující, povinny řídit se zásadami ochrany zemědělského půdního fondu (§ 4), zejména

a) skrývat odděleně svrchní kulturní vrstvu půdy, popřípadě i hlouběji uložené zúrodnění schopné zeminy na celé dotčené ploše a postarat se o jejich hospodárné využití nebo řádné uskladnění pro účely rekultivace anebo zajistit na vlastní náklad jejich odvoz a rozprostření na plochy

určené orgánem ochrany zemědělského půdního fondu, pokud v odůvodněných případech tento orgán neudělí výjimku z povinnosti provést skrývku uvedených zemin,

b) ukládat odklízové zeminy ve vytěžených prostorech a není-li to možné nebo hospodářsky odůvodněné, uložit je v první řadě na plochách neplodných nebo na plochách horší jakosti, které byly za tím účelem odňaty ze zemědělského půdního fondu,

c) provádět vhodné povrchové úpravy dotčených ploch, aby tvarem, uložením zeminy a vodními poměry byly připraveny k rekultivaci, pokud provedení rekultivace přichází v úvahu,

d) provádět podle schválených plánů rekultivaci dotčených ploch, aby byly způsobilé k plnění dalších funkcí v krajině,

e) učinit opatření k zabránění úniku pevných, kapalných a plyných látek poškozujících zemědělský půdní fond a jeho vegetační kryt.

(2) Při geologickém a hydrogeologickém průzkumu a při budování, opravách a údržbě nadzemních a podzemních vedení na zemědělském půdním fondu jsou provozovatelé těchto prací povinni dodržovat povinnosti uvedené v odstavci 1 a dále

a) provádět práce na pozemcích především v době vegetačního klidu a po jejich skončení uvést dotčené plochy do původního stavu,

b) provádět práce tak, aby na zemědělském půdním fondu a jeho vegetačním krytu došlo k co nejmenším škodám,

c) projednat včas zamýšlené provádění prací s vlastníkem, popřípadě s nájemcem pozemku náležejícího do zemědělského půdního fondu.

(3) Pokud si práce spojené s geologickým a hydrogeologickým průzkumem a s budováním, opravami a údržbou nadzemních a podzemních vedení vyžadují odnětí zemědělského půdního fondu na dobu delší než jeden rok včetně doby potřebné k uvedení dotčených pozemků do původního stavu, jsou provozovatelé těchto prací povinni požádat orgán ochrany zemědělského půdního fondu o souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (§ 9).

ČÁST V

ODNĚTÍ PŮDY ZE ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU

§ 9

(1) K odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu pro nezemědělské účely je třeba souhlasu orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, který je nezbytný k vydání rozhodnutí podle zvláštních předpisů,¹³⁾ s výjimkou případů uvedených v odstavci 2.

(2) Souhlasu orgánu zemědělského půdního fondu podle odstavce 1 není třeba, má-li být ze zemědělského půdního fondu odňata půda

a) na pozemcích, které jsou

1. nezastavěnou plochou zastavěných stavebních pozemků,¹⁴⁾

2. v zahrádkových osadách¹⁵⁾ zájmových organizací, popřípadě jiných právnických osob,

3. účelovými plochami u objektů a zařízení občanské vybavenosti¹⁶⁾ nebo u objektů a zařízení zdravotnických, kulturních, osvětových a církevních,

4. v zastavěném území, jsou ve vlastnictví fyzické osoby a jejichž odnětí se má uskutečnit v zájmu této osoby pro výstavbu garáže, zahrádkářské chaty, rekreační chaty, drobné stavby (stavby s doplňkovou funkcí ke stavbě hlavní),¹⁷⁾ stavby pro drobné pěstitelství nebo chovatelství a stavby vinného sklepa,

5. určeny pro stavby pro bydlení v zastavěném území,

b) pro umístění

1. signálů, stabilizačních kamenů a jiných značek pro geodetické účely, stožárů nadzemních vedení, vstupních šachet podzemního vedení, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 30 m²,

2. přečerpávacích stanic, vrtů a studní a stanic nadzemního nebo podzemního vedení, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 55 m², a větrných jam,

c) k nezemědělským účelům po dobu kratší než jeden rok včetně doby

potřebné k uvedení půdy do původního stavu.

(3) Půdu lze odejmout ze zemědělského půdního fondu trvale nebo dočasně. Dočasně lze půdu odejmout jen v případě, že po ukončení účelu jejího odnětí bude dotčená plocha rekultivována podle schváleného plánu rekultivace tak, aby mohla být vrácena do zemědělského půdního fondu.

(4) Žádost o souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu podle odstavce 1 podává ten, v jehož zájmu má k tomuto odnětí dojít (dále jen "žadatel").

(5) V žádosti podle odstavce 4 žadatel uvede účel zamýšleného odnětí a zdůvodní, proč je navrhované řešení z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu, životního prostředí a ostatních zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější. K žádosti připojí

a) údaje katastru nemovitostí¹⁸⁾ o pozemcích, které jsou navrhovány k odnětí ze zemědělského půdního fondu, a dále výměry parcel nebo jejich částí a zakres navrhovaného odnětí v kopii katastrální mapy doplněné orientačním zákresem parcel z dřívější pozemkové evidence,

b) výpis z katastru nemovitostí s vyznačením vlastnických, popřípadě uživatelských vztahů k dotčeným pozemkům,

c) vyjádření vlastníků dotčených pozemků, popřípadě jejich nájemců k navrhovanému odnětí,

d) výpočet odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, nejde-li o odnětí, při kterém se odvody nepředepisují,

e) plán rekultivace, má-li být půda po ukončení účelu odnětí vrácena do zemědělského půdního fondu nebo rekultivována zalesněním (osázením dřevinami nebo keři) či zřízením vodní plochy,

f) předběžnou bilanci skrývky kulturních vrstev půdy a návrh způsobu jejich hospodárného využití.

Orgán ochrany zemědělského půdního fondu může v nezbytných případech požadovat předložení dalších dokladů potřebných k posouzení žádosti.

(6) Orgán ochrany zemědělského půdního fondu posoudí žádost a její přílohy a shledá-li, že půda může být odňata ze zemědělského půdního fondu, vydá k tomuto odnětí souhlas, ve kterém zejména

- a) vymezí, kterých pozemků nebo jejich částí se tento souhlas týká,
- b) stanoví podmínky nezbytné k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu,
- c) schválí plán rekultivace podle odstavce 5 písm. e), popřípadě stanoví zvláštní režim jeho provádění z hlediska časového plnění a ukončení prací, jsou-li pro to zvláštní důvody při lomové (povrchové) těžbě uhlí nebo při geologickopružkumných pracích, zejména u velmi hlubokých vrtů,
- d) vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu.

(7) Výši odvodů podle odstavce 6 písm. d) vymezí orgán ochrany zemědělského půdního fondu pouze orientačně. Konečná výše odvodů se stanoví rozhodnutím (§ 11 odst. 2).

§ 13

(1) Orgány ochrany zemědělského půdního fondu jsou pověřené obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady, správy národních parků a Ministerstvo životního prostředí.

(2) Ve vojenských újezdech ²²⁾ vykonávají funkci orgánů ochrany zemědělského půdního fondu zvláštní orgány federálního ministerstva obrany.

§ 14

Pověřené obecní úřady a na území hlavního města Prahy úřady městských částí Praha 1 až 10

- a) ukládají podle § 2 odst. 3 změnu kultury zemědělské půdy na pozemcích o výměře do 1 ha,
- b) ukládají podle § 3 odst. 3 odstranění závad zjištěných při dozorové a kontrolní činnosti,
- c) vydávají podle § 11 odst. 2 rozhodnutí o odvodech za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a povolují podle § 12 odst. 1 odklad lhůty k

úhradě těchto odvodů.

d) ukládají podle § 20 pokuty.

§ 15

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností a na území hlavního města Prahy Magistrát hlavního města Prahy

a) udělují podle § 2 odst. 2 souhlas ke změně louky nebo pastviny na ornou půdu,

b) ukládají podle § 2 odst. 3 změnu kultury zemědělské půdy na pozemcích o výměře nad 1 ha,

c) rozhodují podle § 3 odst. 3 o tom, že pozemek kontaminovaný škodlivými látkami ohrožujícími zdraví nebo život lidí nesmí být používán pro výrobu potravin,

d) uplatňují podle § 5 odst. 2 stanovisko k regulačním plánům a k návrhům vymezení zastavěného území⁶); stanovisko k regulačnímu plánu musí splňovat náležitosti souhlasu k územnímu rozhodnutí,

e) udělují podle § 7 odst. 3 souhlas k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, vodních cest a jejich součástí, pokud trasa nepřesahuje správní obvod obce s rozšířenou působností,

f) udělují podle § 9 odst. 6 souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda a půda dočasně neobdělávaná (§ 1 odst. 2) o výměře do 1 ha; přitom stanoví podmínky k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu, schvalují plán rekultivace, popřípadě stanoví zvláštní režim jeho provádění a vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu,

g) usměrňují a sjednocují výkon státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, který zajišťují pověřené obecní úřady na území svého správního obvodu, dozírají, jak tyto orgány ochrany zemědělského půdního fondu plní své úkoly, provádějí kontrolní činnost a dávají jim podněty k tomu, aby uplatnily ve své působnosti opatření k odstranění zjištěných závad,

h) rozhodují podle § 1 odst. 4 v pochybnostech o tom, že jde o součásti zemědělského půdního fondu,

i) vykonávají státní správu na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, není-li podle tohoto zákona příslušný jiný orgán státní správy,

j) udělují souhlas podle § 3 odst. 6 k použití sedimentů z rybníků, vodních nádrží a vodních toků a vedou evidenci jejich použití na pozemcích ve svém správním obvodu.

§ 16

Správy národních parků vykonávají působnost na území těchto parků při ochraně zemědělského půdního fondu podle zvláštního předpisu.²³⁾

§ 17

Ministerstvo životního prostředí

a) uplatňuje podle § 5 odst. 2 stanovisko k zásadám územního rozvoje, územním plánům obcí, ve kterých je sídlo kraje, a k územnímu plánu, který řeší celé území hlavního města Prahy,

b) uděluje podle § 6 odst. 2 souhlas k návrhům na stanovení dobývacích prostorů, je-li navrhovaným řešením dotčen zemědělský půdní fond o výměře nad 20 ha,

c) uděluje podle § 7 odst. 3 souhlas k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest a jejich součástí, které se nacházejí na území dvou a více krajů,

d) uděluje podle § 9 odst. 6 souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda a půda dočasně neobdělávaná o výměře nad 10 ha, přitom stanoví podmínky k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu, schvaluje plán rekultivace, popřípadě stanoví zvláštní režim jeho provádění a vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu,

e) řídí výkon státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu a dozírá, jak orgány ochrany zemědělského půdního fondu nižšího stupně na tomto úseku plní své úkoly,

f) vypracovává koncepci ochrany zemědělského půdního fondu jako složky životního prostředí a zajišťuje přípravu obecně závazných právních předpisů,

g) vypracovává výklady k ustanovením obecně závazných právních předpisů o ochraně zemědělského půdního fondu,

h) provádí kontrolní činnost a dává orgánům ochrany zemědělského půdního fondu podněty k tomu, aby uplatnily ve své působnosti opatření k odstranění zjištěných závad.

§ 17a

Krajský úřad a na území hlavního města Prahy Magistrát hlavního města Prahy

a) uplatňuje podle § 5 odst. 2 stanovisko k územně plánovací dokumentaci, nejde-li o případy v působnosti jiného orgánu ochrany zemědělského půdního fondu,

b) uděluje podle § 6 odst. 2 souhlas k návrhům na stanovení dobývacích prostorů, je-li navrhovaným řešením dotčen zemědělský půdní fond o výměře do 20 ha,

c) uděluje podle § 7 odst. 3 souhlas k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení a jejich součástí, přesahuje-li trasa území, v němž vykonává působnost obecní úřad obce s rozšířenou působností, a nejde-li o případ uvedený v § 17 písm. c),

d) uděluje podle § 7 odst. 3 souhlas k návrhům celostátních drah a jejich součástí, které nepřesahují území příslušného kraje, a k návrhům pozemních komunikací, vodních cest a jejich součástí, které nepřesahují území příslušného kraje a přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,

e) uděluje podle § 9 odst. 6 souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda a půda dočasně neobdělávaná (§ 1 odst. 2) o výměře od 1 do 10 ha; přitom stanoví podmínky k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu, schvaluje plán rekultivace, popřípadě stanoví zvláštní režim jeho provádění a vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu,

f) usměrňuje a sjednocuje výkon státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, který zajišťují obecní úřady obcí s rozšířenou působností na území příslušného kraje, dozírá, jak tyto orgány ochrany zemědělského půdního fondu plní své úkoly, provádí kontrolní činnost a dává jim podněty k tomu, aby uplatnily ve své působnosti opatření k odstranění zjištěných závad.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

§ 2 působnost zákona

§ 3 odpad

§ 4 základní pojmy

§ 6 zařazování odpadů podle kategorií

§ 10 předcházení vzniku odpadů

§ 11 přednostní využívání odpadů

§ 12 obecné povinnosti

§ 16 povinnosti původců odpadů

§ 2

Působnost zákona

(1) Zákon se vztahuje na nakládání se všemi odpady, s výjimkou

a) odpadních vod²⁾,

b) odpadů drahých kovů⁴⁾,

c) radioaktivních odpadů⁵⁾,

d) mrtvých těl zvířat, která uhynula jiným způsobem než porážkou, včetně zvířat usmrcených za účelem vymýcení nákazy zvířat odstraňovaných v souladu se zvláštním právním předpisem⁶⁾,

e) exkrementů, nejedná-li se o vedlejší produkty živočišného původu podle odstavce 2 písm. c), slámy a jiných přírodních látek pocházejících ze zemědělské výroby nebo lesnictví, které nevykazují žádnou z nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu a které se využívají v zemědělství a lesnictví v souladu se zvláštním právním předpisem⁷⁾ nebo k výrobě energie prostřednictvím postupů nebo metod, které nepoškozují životní prostředí ani neohrožují

lidské zdraví,

f) emisí látek znečišťujících ovzduší⁸),

g) odpadů plastických trhavin, výbušnin a munice⁹),

h) vytěžených sedimentů z vodních nádrží a koryt vodních toků, u kterých vlastník prokázal, že vyhovují limitům znečištění pro jejich využití k zavážení podzemních prostor a k úpravám povrchu terénu, stanoveným v příloze č. 9 k tomuto zákonu, a sedimentů z vodních nádrží a koryt vodních toků používaných na zemědělském půdním fondu podle zvláštních právních předpisů^{9a}),

i) sedimentů přemísťovaných v rámci povrchových vod za účelem správy vod a vodních cest, předcházení povodním, zmírnění účinku povodní a období sucha nebo rekultivace půdy, je-li prokázáno, že nevykazují žádnou z nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu,

j) zemin a jiných přírodních materiálů vytěžených během stavebních činností, pokud vlastník prokáže, že budou použity v přirozeném stavu v místě stavby a že jejich použití nepoškodí nebo neohrozí životní prostředí nebo lidské zdraví.

(2) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, vztahuje se tento zákon na nakládání

a) s těžebním odpadem^{9b}),

b) s nepoužitelnými léčivými a návykovými látkami¹⁰),

c) s vedlejšími produkty živočišného původu⁶).

§ 3

Pojem odpad

(1) Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

(2) Ke zbavování se odpadu dochází vždy, kdy osoba předá movitou věc, příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, k využití nebo k odstranění ve smyslu tohoto zákona nebo předá-li ji osobě oprávněné ke sběru nebo výkupu odpadů podle tohoto zákona bez ohledu na to, zda se jedná o bezúplatný nebo úplatný převod. Ke zbavování se odpadu dochází i tehdy, odstraní-li movitou věc příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu osoba sama.

(3) Pokud vlastník v řízení o odstranění pochybností podle § 78 odst. 2 písm. h) neprokáže opak, předpokládá se úmysl zbavit se movité věci příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu,

a) která vzniká u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání jako vedlejší produkt při výrobě nebo přeměně energie, při výrobě nebo nakládání s látkami nebo výrobky nebo při jejich využívání nebo při poskytování služeb, nebo

b) jejíž původní účelové určení odpadlo nebo zaniklo.

(4) Osoba má povinnost zbavit se movité věci, příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, jestliže ji nepoužívá k původnímu účelu a věc ohrožuje životní prostředí nebo byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu.¹¹⁾

(5) Movitá věc, která vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, se nestává odpadem, ale je vedlejším produktem, pokud

a) vzniká jako nedílná součást výroby,

b) její další využití je zajištěno,

c) její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní praxe, a

d) její další využití je v souladu se zvláštními právními předpisy^{11 a)} a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

(6) Některé druhy odpadu přestávají být odpadem, jestliže poté, co byl

odpad předmětem některého ze způsobů využití, splňuje tyto podmínky:

- a) věc se běžně využívá ke konkrétním účelům,
- b) pro věc existuje trh nebo poptávka,
- c) věc splňuje technické požadavky pro konkrétní účely stanovené zvláštními právními předpisy nebo normami použitelnými na výrobky a
- d) využití věci je v souladu se zvláštními právními předpisy^{11a}) a nepovede k nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

(7) Pro konkrétní způsoby použití vedlejších produktů podle odstavce 5 a výrobků z odpadů podle odstavce 6 musí být splněna kritéria pro využití odpadů, pokud jsou stanovena.

(8) Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu může stanovit vyhláškou kritéria upřesňující, kdy movitá věc může být považována za vedlejší produkt a nikoli odpad a kdy odpad přestává být odpadem.

§ 4

Další základní pojmy

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) nebezpečným odpadem - odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu,
- b) komunálním odpadem - veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání,
- c) odpadem podobným komunálnímu odpadu - veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů,
- d) odpadovým hospodářstvím - činnost zaměřená na předcházení vzniku odpadů, na nakládání s odpady a na následnou péči o místo, kde jsou odpady trvale uloženy, a kontrola těchto činností,

- e) nakládáním s odpady - shromažďování, sběr, výkup, přeprava, doprava, skladování, úprava, využití a odstranění odpadů,
- f) zařízením - technické zařízení, místo, stavba nebo část stavby,
- g) shromažďováním odpadů - krátkodobé soustředování odpadů do shromažďovacích prostředků v místě jejich vzniku před dalším nakládáním s odpady,
- h) skladováním odpadů - přechodné soustředování odpadů v zařízení k tomu určeném po dobu nejvýše 3 let před jejich využitím nebo 1 roku před jejich odstraněním,
- i) skládkou - zařízení zřízené v souladu se zvláštním právním předpisem²¹) a provozované ve třech na sebe bezprostředně navazujících fázích provozu, včetně zařízení provozovaného původcem odpadů za účelem odstraňování vlastních odpadů a zařízení určeného pro skladování odpadů s výjimkou skladování odpadů podle písmene h),
- j) první fází provozu skládky - provozování zařízení podle písmene i) k odstraňování odpadů jejich ukládáním na nebo pod úroveň terénu,
- k) druhou fází provozu skládky - provozování zařízení podle písmene i) k případnému využívání odpadů při uzavírání a rekultivaci skládky,
- l) třetí fází provozu skládky - provozování zařízení podle písmene i) určeného k nakládání s odpady za účelem zajištění následné péče o skládku po jejím uzavření,
- m) sběrem odpadů - soustředování odpadů právnickou osobou nebo fyzickou osobou oprávněnou k podnikání od jiných subjektů za účelem jejich předání k dalšímu využití nebo odstranění,
- n) výkupem odpadů - sběr odpadů v případě, kdy odpady jsou právnickou osobou nebo fyzickou osobou oprávněnou k podnikání kupovány za sjednanou cenu,
- o) úpravou odpadů - každá činnost, která vede ke změně chemických, biologických nebo fyzikálních vlastností odpadů (včetně jejich třídění) za účelem umožnění nebo usnadnění jejich dopravy, využití, odstraňování nebo za účelem snížení jejich objemu, případně snížení jejich nebezpečných vlastností,

- p) opětovným použitím - postupy, kterými jsou výrobky nebo jejich části, které nejsou odpadem, znovu použity ke stejnému účelu, ke kterému byly původně určeny,
- q) využitím odpadů - činnost, jejímž výsledkem je, že odpad slouží užitečnému účelu tím, že nahradí materiály používané ke konkrétnímu účelu, a to i v zařízení neurčeném k využití odpadů podle § 14 odst. 2, nebo že je k tomuto konkrétnímu účelu upraven; v příloze č. 3 k tomuto zákonu je uveden příkladný výčet způsobů využití odpadů
- r) přípravou k opětovnému použití - způsob využití odpadů zahrnující čištění nebo opravu použitých výrobků nebo jejich částí a kontrolu provedenou osobou oprávněnou podle zvláštního právního předpisu spočívající v prověření, že použitý výrobek nebo jeho část, které byly odpady, jsou po čištění nebo opravě schopné bez dalšího zpracování opětovného použití,
- s) materiálovým využitím odpadů - způsob využití odpadů zahrnující recyklaci a další způsoby využití odpadů jako materiálu k původnímu nebo jiným účelům, s výjimkou bezprostředního získání energie,
- t) recyklací odpadů - jakýkoliv způsob využití odpadů, kterým je odpad znovu zpracován na výrobky, materiály nebo látky pro původní nebo jiné účely jejich použití, včetně přepracování organických materiálů; recyklací odpadů není energetické využití a zpracování na výrobky, materiály nebo látky, které mají být použity jako palivo nebo zásypový materiál,
- u) odstraněním odpadů - činnost, která není využitím odpadů, a to i v případě, že tato činnost má jako druhotný důsledek znovuzískání látek nebo energie; v příloze č. 4 k tomuto zákonu je uveden příkladný výčet způsobů odstranění odpadů,
- v) zpracováním odpadů - využití nebo odstranění odpadů zahrnující i přípravu před využitím nebo odstraněním odpadů,
- w) prvotním původcem odpadů - každý, při jehož činnosti vzniká odpad,
- x) původcem odpadů - právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejichž činnosti vznikají odpady, nebo právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, které provádějí úpravu odpadů nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení

odpadů, a dále obec od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném; obec se současně stane vlastníkem tohoto odpadu,

y) oprávněnou osobou - každá osoba, která je oprávněna k nakládání s odpady podle tohoto zákona nebo podle zvláštních právních předpisů¹²⁾,

z) obchodníkem - právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, které nakupují nebo prodávají odpad a jednají přitom na vlastní odpovědnost.

(2) Pro účely tohoto zákona se dále rozumí

a) uvedením výrobku na trh v České republice (dále jen „uvedení na trh“) - první úplatné nebo bezúplatné předání výrobku jiné osobě v České republice jeho výrobcem nebo osobou, která jej nabyla z jiné členské země Evropské unie. Za uvedení na trh se považuje též dovoz výrobku,

b) uvedením výrobku do oběhu - každé úplatné nebo bezúplatné předání výrobku jiné osobě v České republice po jeho uvedení na trh,

c) dovozem výrobku - propuštění výrobku ze země mimo Evropských společenství na území České republiky do celního režimu volného oběhu, uskladňování v celním skladu, aktivního zušlechťovacího styku, přepracování pod celním dohledem nebo dočasného použití,

d) distributorem - ten, kdo v dodavatelském řetězci provádí následnou obchodní činnost po uvedení výrobku na trh.

§ 6

Zařazování odpadu podle kategorií

(1) Původce a oprávněná osoba jsou povinni pro účely nakládání s odpadem zařadit odpad do kategorie nebezpečný, je-li

a) uveden v Seznamu nebezpečných odpadů uvedeném v prováděcím právním předpise, nebo

b) smíšen nebo znečištěn některou ze složek uvedených v Seznamu složek, které činí odpad nebezpečným, uvedeném v příloze č. 5 k tomuto zákonu,

nebo

c) smíšen nebo znečištěn některým z odpadů uvedených v Seznamu nebezpečných odpadů uvedeném v prováděcím právním předpise.

(2) Má-li odpad jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu, jsou původce a oprávněná osoba, která s odpadem nakládá, povinni zařadit tento odpad jako nebezpečný a nakládat s ním jako s nebezpečným, i když nespĺňuje podmínky uvedené v odstavci 1.

(3) Směsný komunální odpad se nezařazuje do kategorie nebezpečný a původce a oprávněná osoba nejsou povinni s ním nakládat jako s nebezpečným, i když splňuje podmínky uvedené v odstavci 1 nebo 2.

(4) Pokud původce nebo oprávněná osoba osvědčením o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu prokáží, že odpad uvedený v odstavci 1 písm. b) nebo c) nemá žádnou z nebezpečných vlastností, nejsou povinni dodržovat režim stanovený pro nebezpečné odpady; jsou však povinni ověřovat, zda odpad tyto nebezpečné vlastnosti nemá. Způsob a četnost ověřování stanoví pověřená osoba v osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu.

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) Seznam nebezpečných odpadů,

b) definice nebezpečných vlastností odpadů, kritéria, zkušební metody a limitní hodnoty pro přiřazování nebezpečných vlastností odpadů.

§ 10

Předcházení vzniku odpadů

(1) Prvotní původce odpadů má při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti povinnost předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti; odpady, jejichž vzniku nelze zabránit, musí být využity, případně odstraněny způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a životní prostředí a který je v souladu s tímto zákonem a se zvláštními právními předpisy.¹⁵⁾

(2) Právnícká osoba a fyzická osoba oprávněná k podnikání, která vyrábí výrobky, je povinna tyto výrobky vyrábět tak, aby omezila vznik nevyužitelných odpadů z těchto výrobků, zejména pak nebezpečných

odpadů.

(3) Právnícká osoba a fyzická osoba oprávněná k podnikání, která uvádí na trh výrobky, je povinna uvádět v průvodní dokumentaci výrobku, na obalu, v návodu na použití nebo jinou vhodnou formou informace o způsobu využití nebo odstranění nespotřebovaných částí výrobků.

§ 10a

(1) Pro účely této části zákona se rozumí

a) komunitním kompostováním - systém sběru a shromažďování rostlinných zbytků z údržby zeleně a zahrad na území obce, jejich úprava a následné zpracování na zelený kompost,

b) zeleným kompostem - substrát vzniklý kompostováním rostlinných zbytků,

c) veřejnou zelení - parky, lesoparky, sportoviště, dětská hřiště a veřejně přístupné travnaté plochy v intravilánu obce.

(2) Obec může ve své samostatné působnosti, jako opatření pro předcházení vzniku odpadů, stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území obce.

(3) Úprava a kompostování zelených zbytků musí být provozovány tak, aby nedošlo k narušení složek životního prostředí nad míru stanovenou zvláštními právními předpisy. Kompostovací proces musí být řízen tak, aby byl zajištěn aerobní mikrobiální rozklad organické hmoty bez vzniku zápachu a emisí metanu.

(4) Jiné využití zeleného kompostu, než je uvedeno v odstavci 2, je možné pouze za splnění podmínek stanovených zvláštními právními předpisy^{15a}).

§ 11

zrušen

§ 12

Obecné povinnosti

(1) Prvotní původce odpadů je povinen nakládat s odpady a zbavovat se jich pouze způsobem stanoveným tímto zákonem a ostatními právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí. Nakládání s nebezpečnými odpady se řídí též zvláštními právními předpisy¹⁶⁾ platnými pro výrobky, látky a přípravky se stejnými nebezpečnými vlastnostmi, pokud není v tomto zákoně nebo prováděcích právních předpisech k němu stanoveno jinak.

(2) Pokud dále není stanoveno jinak, lze s odpady podle tohoto zákona nakládat pouze v zařízeních, která jsou k nakládání s odpady podle tohoto zákona určena. Při tomto nakládání s odpady nesmí být ohroženo lidské zdraví ani ohrožováno nebo poškozováno životní prostředí a nesmějí být překročeny limity znečišťování stanovené zvláštními právními předpisy.¹⁷⁾

(3) K převzetí odpadu do svého vlastnictví je oprávněna pouze právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která je provozovatelem zařízení k využití nebo k odstranění nebo ke sběru nebo k výkupu určeného druhu odpadu, nebo osoba, která je provozovatelem zařízení podle § 14 odst. 2, nebo provozovatelem zařízení podle § 33b odst. 1 písm. b) nebo za podmínek stanovených v § 17 též obec. To neplatí pro předávání nezbytného množství vzorků odpadů k rozborům, zkouškám, analýzám pro účely stanovení skutečných vlastností a splnění požadavků pro převzetí odpadů do zařízení, pro účely vědy a výzkumu nebo jiné účely, které nejsou nakládáním s odpady podle § 4 odst. 1 písm. e).

(4) Prvotní původce odpadů je povinen zjistit, zda osoba, které předává odpady, je k jejich převzetí podle tohoto zákona oprávněna. V případě, že se tato osoba oprávněním neprokáže, nesmí jí být odpad předán.

(5) Ředění nebo míšení odpadů za účelem splnění kritérií pro jejich přijetí na skládku je zakázáno.

(6) Míšení nebezpečných odpadů navzájem nebo s ostatními odpady, látkami nebo materiály je zakázáno. Přípustné je pouze ve výjimečných případech, a to se souhlasem krajského úřadu příslušného podle místa nakládání s odpady. Krajský úřad tento souhlas udělí pouze tehdy, pokud míšením nebezpečných odpadů nedojde k ohrožení zdraví lidí nebo životního prostředí, je v souladu s nejlepšími dostupnými technikami^{17a)} a je prováděno zařízením k využívání nebo odstraňování odpadů provozovaným na základě souhlasu podle § 14 odst. 1 nebo zařízením podle § 14 odst. 2. Pokud již došlo ke smíšení nebezpečných

odpadů navzájem nebo s ostatními odpady, látkami nebo materiály, musí být provedeno jejich roztřídění, je-li to technicky a ekonomicky proveditelné a je-li to nezbytné pro zajištění ochrany životního prostředí a zdraví lidu. Tato povinnost se nevztahuje na míšení nebezpečných odpadů, pro které je vydán souhlas krajského úřadu.

(7) Na jednotky požární ochrany a další právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání, které jsou zvláštními právními předpisy¹⁸⁾ určeny k řešení havárií a zdolávání požárů, se při této činnosti nevztahují povinnosti původců odpadů a oprávněných osob.

Původci odpadů

§ 16

Povinnosti původců odpadů

(1) Původce odpadů je povinen

a) odpady zařazovat podle druhů a kategorií podle § 5 a 6,

b) zajistit přednostní využití odpadů v souladu s § 11,

c) odpady, které sám nemůže využít nebo odstranit v souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy, převést do vlastnictví pouze osobě oprávněné k jejich převzetí podle § 12 odst. 3, a to buď přímo, nebo prostřednictvím k tomu zřízené právnické osoby,²²⁾

d) ověřovat nebezpečné vlastnosti odpadů podle § 6 odst. 4 a nakládat s nimi podle jejich skutečných vlastností,

e) shromažďovat odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií,

f) zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem,

g) vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi, ohlašovat odpady a zasílat příslušnému správnímu úřadu další údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcím právním předpisem včetně evidencí a ohlašování PCB a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidencí vymezených v § 26. Tuto evidenci archivovat po dobu stanovenou tímto zákonem nebo prováděcím právním předpisem,

- h) umožnit kontrolním orgánům přístup do objektů, prostorů a zařízení a na vyžádání předložit dokumentaci a poskytnout pravdivé a úplné informace související s nakládáním s odpady,
- i) zpracovat plán odpadového hospodářství v souladu s tímto zákonem a prováděcím právním předpisem a zajišťovat jeho plnění,
- j) vykonávat kontrolu vlivů nakládání s odpady na zdraví lidí a životní prostředí v souladu se zvláštními právními předpisy a plánem odpadového hospodářství,
- k) ustanovit odpadového hospodáře za podmínek stanovených tímto zákonem podle § 15,
- l) platit poplatky za ukládání odpadů na skládky způsobem a v rozsahu stanoveném v tomto zákoně.

(2) Pokud vzhledem k následnému způsobu využití nebo odstranění odpadů není třídění nebo oddělené shromažďování nutné, může od něj původce upustit se souhlasem místně příslušného orgánu státní správy s navazujícími změnami v kompetencích.

(3) S nebezpečnými odpady může původce nakládat pouze na základě souhlasu věcně a místně příslušného orgánu státní správy, s navazujícími změnami v kompetencích, pokud na tuto činnost již nemá souhlas k provozování zařízení podle § 14. Přeprava nebezpečných odpadů nepodléhá souhlasu.

(4) Původce odpadů je odpovědný za nakládání s odpady do doby jejich využití nebo odstranění, pokud toto zajišťuje sám jako oprávněná osoba, nebo do doby jejich převedení do vlastnictví osobě oprávněné k jejich převzetí podle § 12 odst. 3. Za dopravu odpadů odpovídá dopravce.²³⁾ Na každou oprávněnou osobu, která převezme do svého vlastnictví odpady od původce, přecházejí povinnosti původce podle odstavce 1, s výjimkou písmen i) a j).

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti žádosti o souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

- § 2 vymezení pojmů
- § 5 základní povinnosti
- § 8 povolení k nakládání s vodami
- § 14 povolení k některým činnostem
- § 18 odst. 1 vyjádření
- § 29 podzemní vody
- § 30 ochranná pásma vodních zdrojů
- § 38 odpadní vody
- § 104 – 108 výkon státní správy

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Povrchovými vodami jsou vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu; tento charakter neztrácejí, protékají-li přechodně zakrytými úseky, přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo v nadzemních vedeních.

(2) Podzemními vodami jsou vody přirozeně se vyskytující pod zemským povrchem v pásmu nasycení v přímém styku s horninami; za podzemní vody se považují též vody protékající podzemními drenážními systémy a vody ve studních.

(3) Vodním útvarem je vymezené významné soustředění povrchových nebo podzemních vod v určitém prostředí charakterizované společnou formou jejich výskytu nebo společnými vlastnostmi vod a znaky hydrologického režimu. Vodní útvary se člení na útvary povrchových vod a útvary podzemních vod.

(4) Útvar povrchové vody je vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, například v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku.

(5) Silně ovlivněný vodní útvar je útvar povrchové vody, který má v důsledku lidské činnosti podstatně změněný charakter.

(6) Umělý vodní útvar je vodní útvar povrchové vody vytvořený lidskou činností.

(7) Útvar podzemní vody je vymezené soustředění podzemní vody v příslušném kolektoru nebo kolektorech; kolektorem se rozumí horninová

vrstva nebo souvrství hornin s dostatečnou propustností, umožňující významnou spojitou akumulaci podzemní vody nebo její proudění či odběr.

(8) Vodním zdrojem jsou povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo které mohou být využívány pro uspokojení potřeb člověka, zejména pro pitné účely.

(9) Nakládáním s povrchovými nebo podzemními vodami je jejich vzdouvání pomocí vodních děl, využívání jejich energetického potenciálu, jejich využívání k plavbě nebo k plavení dřeva, k chovu ryb nebo vodní drůbeže, jejich odběr, vypouštění odpadních vod do nich a další způsoby, jimiž lze využívat jejich vlastnosti nebo ovlivňovat jejich množství, průtok, výskyt nebo jakost.

(10) Povodí je území, ze kterého veškerý povrchový odtok odtéká sítí vodních toků a případně i jezer do moře v jediném vyústění, ústí nebo deltě vodního toku.

(11) Dílčí povodí je území, ze kterého veškerý povrchový odtok odtéká sítí vodních toků a případně i jezer do určitého místa vodního toku (obvykle jezero nebo soutok řek).

(12) Hydrogeologický rajon je území s obdobnými hydrogeologickými poměry, typem zvodnění a oběhem podzemní vody.

§ 5

(1) Každý, kdo nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami, je povinen dbát o jejich ochranu a zabezpečovat jejich hospodárné a účelné užívání podle podmínek tohoto zákona a dále dbát o to, aby nedocházelo k znehodnocování jejich energetického potenciálu a k porušování jiných veřejných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy.³⁾

(2) Každý, kdo nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami k výrobním účelům, je povinen za účelem splnění povinností podle odstavce 1 provádět ve výrobě účinné úpravy vedoucí k hospodárnému využívání vodních zdrojů a zohledňující nejlepší dostupné technologie.

(3) Při provádění staveb⁴⁾ nebo jejich změn nebo změn jejich užívání jsou stavebníci povinni podle charakteru a účelu užívání těchto staveb je zabezpečit zásobováním vodou a odváděním, čištěním, popřípadě jiným zneškodňováním odpadních vod z nich v souladu s tímto zákonem a zajistit vsakování nebo zadržování a odvádění povrchových vod vzniklých

dopadem atmosférických srážek na tyto stavby (dále jen „srážkové vody“) v souladu se stavebním zákonem⁴). Stavební úřad nesmí bez splnění těchto podmínek vydat stavební povolení nebo rozhodnutí o dodatečném povolení stavby nebo rozhodnutí o povolení změn stavby před jejím dokončením, popřípadě kolaudační souhlas ani rozhodnutí o změně užívání stavby.

§ 8

Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami

(1) Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami (dále jen "povolení k nakládání s vodami") je třeba

a) jde-li o povrchové vody a nejde-li při tom o obecné nakládání s nimi

1. k jejich odběru,
2. k jejich vzdouvání, popřípadě akumulaci,
3. k využívání jejich energetického potenciálu,
4. k užívání těchto vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů, za účelem podnikání,
5. k jinému nakládání s nimi,

b) jde-li o podzemní vody

1. k jejich odběru,
2. k jejich akumulaci,
3. k jejich čerpání za účelem snižování jejich hladiny,
4. k umělému obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou,
5. k jinému nakládání s nimi,

c) k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních,

d) k čerpání povrchových nebo podzemních vod a jejich následnému vypouštění do těchto vod za účelem získání tepelné energie,

e) k čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a k jejich následnému vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových, pokud nejde o činnost prováděnou na základě povolení podle zákona o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě^{7b}),

f) k užívání důlní vody jako náhradního zdroje podle zvláštního zákona^{1a}).

(2) Povolení k nakládání s vodami se vydává fyzickým nebo právnickým osobám k jejich žádosti. Fyzická nebo právnická osoba, která má platné povolení k nakládání s vodami podle odstavce 1 nebo podle předchozích předpisů (dále jen "oprávněný") je oprávněna nakládat s vodami v rozsahu a k účelu po dobu uvedenou v platném povolení.

(3) Povolení k nakládání s vodami není třeba

a) k čerpacím pokusům při provádění hydrogeologického průzkumu nebo při průzkumu vydatnosti zdrojů podzemních vod, pokud mají trvat méně než 14 dnů a odběr vody v této době nepřekročí 1 l/s,

b) k odběrům povrchových a podzemních vod pro zjišťování a hodnocení stavu těchto vod (§ 21),

c) k jednorázovému odběru povrchových nebo podzemních vod v případech záchranných prací při mimořádných událostech, požárech a jiných živelních pohromách,

d) k nakládání s povrchovými vodami při cvičení a zásahu Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany, Policie České republiky, obecní policie nebo ozbrojených sil České republiky; toto nakládání musí být při cvičení předem projednáno s vodoprávním úřadem,

e) k využívání energetického potenciálu podzemních vod v případě, že nedochází k odběru nebo čerpání podzemní vody,

f) k užívání důlních vod organizací při hornické činnosti pro její vlastní potřebu nebo k vypouštění důlních vod organizací^{1a}).

(4) V pochybnostech o tom, zda se jedná o nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami a o jaký druh nakládání s povrchovými nebo podzemními

vodami se jedná, rozhoduje vodoprávní úřad.

§ 14

Povolení k některým činnostem

(1) Povolení k některým činnostem je třeba

a) k vysazování stromů nebo keřů v záplavových územích v rozsahu ovlivňujícím odtokové poměry,

b) k těžbě písku, štěrku, bahna s výjimkou bahna k léčivým účelům, valounů apod. (dále jen "říční materiál") z pozemků, na nichž leží koryto vodního toku,

c) ke geologickým pracím spojeným se zásahem do pozemku v záplavových územích (§ 66) a v ochranných pásmech vodních zdrojů,

d) k zasypávání odstavených ramen vodních toků,

e) k vrácení vodního toku do původního koryta (§ 45),

f) k ukládání těžebního odpadu do povrchových vod^{10b}).

(2) Povolení k činnostem uvedeným v odstavci 1 písm. a) nebo b) se nevyžaduje, vykonává-li je správce vodního toku (§ 48) v souvislosti s jeho správou nebo vlastník vodního díla v souvislosti s údržbou vodní nádrže. Dále není třeba podle odstavce 1 písm. a), vykonává-li je vlastník lesa z důvodů obnovy porostů a při činnostech uložených zákonem č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

(3) Vyplývá-li to z povahy věci, může vodoprávní úřad v povolení stanovit podmínky i dobu, na kterou se povolení uděluje.

Vyjádření

§ 18

(1) Každý, kdo hodlá umístit, provést, změnit nebo odstranit stavbu nebo zařízení a nebo provádět jiné činnosti, pokud takový záměr může ovlivnit vodní poměry, energetický potenciál, jakost nebo množství povrchových nebo podzemních vod, má právo, aby po dostatečném doložení

záměru obdržel vyjádření vodoprávního úřadu, zda je tento záměr z hlediska zájmů chráněných podle tohoto zákona možný, popřípadě za jakých podmínek.

(2) Vodoprávní úřad vydá vyjádření rovněž k využívání zdrojů přírodní minerální vody osvědčených podle zvláštního zákona.²⁾

(3) Vyjádření není rozhodnutím ve správním řízení a nenahrazuje povolení nebo souhlas vodoprávního úřadu vydaný podle tohoto zákona.

Podzemní vody

§ 29

(1) Zdroje podzemních vod jsou přednostně vyhrazeny pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou a pro účely, pro které je použití pitné vody stanoveno zvláštním právním předpisem.⁵⁾ K jiným účelům může vodoprávní úřad povolit použití podzemní vody, jen není-li to na úkor uspokojování uvedených potřeb.

(2) Osoba, která způsobí při provozní činnosti¹⁹⁾ ztrátu podzemní vody nebo podstatné snížení možnosti odběru ve zdroji podzemních vod, popřípadě zhoršení jakosti vody v něm, je povinna nahradit škodu, která tím vznikla tomu, kdo má povoleno odebírat podzemní vodu z tohoto vodního zdroje, a dále provést podle místních podmínek potřebná opatření k obnovení původního stavu. Náhrada spočívá v opatření náhradního zdroje vody. Není-li to možné nebo účelné, je povinna poskytnout jednorázovou náhradu odpovídající snížení hodnoty tohoto nemovitého majetku, s jehož užíváním je povolení spojeno. Ve sporech o náhradu škody nebo o její výši rozhoduje soud. Tím nejsou dotčeny obecné předpisy o náhradě škody.

(3) Vlastník pozemku, který při jiné činnosti než při geologických pracích²⁰⁾ na něm zjistí výskyt podzemních vod v neobvyklém množství (např. v takovém množství, které si vyžádá změnu technologie zakládání stavby nebo si vynutí upuštění od realizace stavby na tomto staveništi apod.) nebo zjistí výskyt podzemních vod s napjatou hladinou (artézské vody), je povinen tuto skutečnost ohlásit příslušnému vodoprávnímu úřadu k zjištění vydatnosti zdroje podzemní vody.

Díl 3

Ochrana vodních zdrojů

§ 30

Ochranná pásma vodních zdrojů

(1) K ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro zásobování pitnou vodou s průměrným odběrem více než 10 000 m³ za rok a zdrojů podzemní vody pro výrobu balené kojenecké vody nebo pramenité vody stanoví vodoprávní úřad ochranná pásma opatřením obecné povahy. Vyžadují-li to závažné okolnosti, může vodoprávní úřad stanovit ochranná pásma i pro vodní zdroje s nižší kapacitou, než je uvedeno v první větě. Vodoprávní úřad může ze závažných důvodů ochranné pásmo změnit, popřípadě je zrušit. Stanovení ochranných pásem je vždy veřejným zájmem.

(2) Ochranná pásma se dělí na ochranná pásma I. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v bezprostředním okolí jímacího nebo odběrného zařízení, a ochranná pásma II. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v územích stanovených vodoprávním úřadem tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho vydatnosti, jakosti nebo zdravotní nezávadnosti.

(3) Ochranné pásmo I. stupně stanoví vodoprávní úřad jako souvislé území

a) u vodárenských nádrží a u dalších nádrží určených výhradně pro zásobování pitnou vodou minimálně pro celou plochu hladiny nádrže při maximálním vzduť,

b) u ostatních nádrží s vodárenským využitím než uvedených pod písmenem a) s minimální vzdáleností hranice jeho vymezení na hladině nádrže 100 m od odběrného zařízení,

c) u vodních toků

1. s jezovým vzduťm na břehu odběru minimálně v délce 200 m nad místem odběru proti proudu, po proudu do vzdálenosti 100 m nebo k hraně vzdouvacího objektu a šířce ochranného pásma 15 m, ve vodním toku zahrnuje minimálně jednu polovinu jeho šířky v místě odběru,

2. bez jezového vzduťm na břehu odběru minimálně v délce 200 m nad místem odběru proti proudu, po proudu do vzdálenosti 50 m od místa odběru a šířce ochranného pásma 15 m, ve vodním toku zahrnuje minimálně

jednu třetinu jeho šířky v místě odběru,

d) u zdrojů podzemní vody s minimální vzdáleností hranice jeho vymezení 10 m od odběrného zařízení,

e) v ostatních případech individuálně.

(4) Vodoprávní úřad může stanovit v odůvodněných případech ochranné pásmo I. stupně v rozsahu menším, než je uveden v odstavci 3 písm. a) až d).

(5) Ochranné pásmo II. stupně se stanoví vně ochranného pásma I. stupně; může být tvořeno jedním souvislým nebo více od sebe oddělenými územími v rámci hydrologického povodí nebo hydrogeologického rajonu. Vodoprávní úřad může ochranné pásmo II. stupně, je-li to účelné, stanovovat postupně po jednotlivých územích.

(6) Ochranná pásma stanoví vodoprávní úřad na návrh nebo z vlastního podnětu. Nepodají-li návrh na jejich stanovení ti, kteří mají právo vodu z vodního zdroje odebírat, popřípadě ti, kteří o povolení k takovému odběru žádají, u vodárenských nádrží pak ti, kteří vlastní vodní díla sloužící ke vzdouvání vody v takových nádržích nebo jsou jejich stavebníky, může jim předloženi tohoto návrhu s potřebnými podklady vodoprávní úřad uložit. Za vodárenské nádrže podle předchozí věty se považují nádrže uvedené v seznamu podle odstavce 13.

(7) Do ochranného pásma I. stupně je zakázán vstup a vjezd; to neplatí pro osoby, které mají právo vodu z vodního zdroje odebírat, a u vodárenských nádrží pro osoby, které tato vodní díla vlastní. Vodoprávní úřad může stanovit rozhodnutím i další výjimky ze zákazu vstupu a vjezdu.

(8) V ochranném pásmu I. a II. stupně je zakázáno provádět činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje, jejichž rozsah je vymezen v opatření obecné povahy o stanovení nebo změně ochranného pásma.

(9) Odpadne-li důvod ochrany, vodoprávní úřad z vlastního podnětu nebo na návrh rozhodne o zrušení ochranného pásma.

(10) V opatření obecné povahy o stanovení nebo změně ochranného pásma vodního zdroje vodoprávní úřad stanoví, které činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje

nelze v tomto pásmu provádět, jaká technická opatření jsou v ochranném pásmu povinny provést osoby podle odstavce 12, popřípadě způsob a dobu omezení užívání pozemků a staveb v tomto pásmu ležících.

(11) Za prokázané omezení užívání pozemků a staveb v ochranných pásmech vodních zdrojů náleží vlastníkům těchto pozemků a staveb náhrada, kterou jsou povinni na jejich žádost poskytnout v případě vodárenských nádrží vlastníci vodních děl umožňujících v nich vzdouvání vody, v ostatních případech oprávnění (§ 8) k odběru vody z vodního zdroje; je-li jich více, poměrně podle povoleného množství odebírané vody. Nedojde-li o poskytnutí náhrady k dohodě, rozhodne o jednorázové náhradě soud.

(12) Náklady spojené s technickými úpravami v ochranných pásmech vodních zdrojů uloženými vodoprávním úřadem k ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti nesou ti, kteří jsou oprávněni vodu z těchto vodních zdrojů odebírat, popřípadě o povolení k jejímu odběru žádají, u vodárenských nádrží pak vlastníci nebo stavebníci vodních děl sloužících ke vzdouvání vody.

(13) Ministerstvo životního prostředí vyhláškou stanoví seznam vodárenských nádrží a zásady pro stanovení a změny ochranných pásem vodních zdrojů.

Ochrana jakosti vod

§ 38

Odpadní vody

(1) Odpadní vody jsou vody použité v obytných, průmyslových, zemědělských, zdravotnických a jiných stavbách, zařízeních nebo dopravních prostředcích, pokud mají po použití změněnou jakost (složení nebo teplotu), jakož i jiné vody z těchto staveb, zařízení nebo dopravních prostředků odtékající, pokud mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod. Odpadní vody jsou i průsakové vody z odkališť, s výjimkou vod, které jsou zpětně využívány pro vlastní potřebu organizace, a vod, které odtékají do vod důlních, a dále jsou odpadními vodami průsakové vody ze skládek odpadu.

(2) Vody z drenážních systémů odvodňovaných zemědělských pozemků, chladicí vody užití na plavidlech a pro vodní turbíny, u nichž došlo pouze ke zvýšení teploty, a nepoužité minerální vody z přírodního

léčivého zdroje nebo zdroje přírodní minerální vody nejsou odpadními vodami podle tohoto zákona. Za odpadní vody se dále nepovažují srážkové vody z dešťových oddělovačů, pokud oddělovač splňuje podmínky, které stanoví vodoprávní úřad v povolení. Odpadními vodami nejsou ani srážkové vody z pozemních komunikací, pokud je znečištění těchto vod závadnými látkami řešeno technickými opatřeními podle vyhlášky, kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích^{21a}).

(3) Kdo vypouští odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních, je povinen zajišťovat jejich zneškodňování v souladu s podmínkami stanovenými v povolení k jejich vypouštění. Při stanovování těchto podmínek je vodoprávní úřad povinen přihlížet k nejlepším dostupným technologiím v oblasti zneškodňování odpadních vod, kterými se rozumí nejúčinnější a nejpokročilejší stupeň vývoje použité technologie zneškodňování nebo čištění odpadních vod, vyvinuté v měřítku umožňujícím její zavedení za ekonomicky a technicky přijatelných podmínek a zároveň nejúčinnější pro ochranu vod. Kdo vypouští důlní vody do vod povrchových nebo podzemních podle zákona o ochraně a využití nerostného bohatství^{1a}), může tak činit pouze způsobem a za podmínek, které stanoví vodoprávní úřad.

(4) Kdo vypouští odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních, je povinen v souladu s rozhodnutím vodoprávního úřadu měřit objem vypouštěných vod a míru jejich znečištění a výsledky těchto měření předávat vodoprávnímu úřadu, který rozhodnutí vydal, příslušnému správci povodí a pověřenému odbornému subjektu. Vodoprávní úřad tímto rozhodnutím stanoví místo a způsob měření objemu a znečištění vypouštěných odpadních vod a četnost předkládání výsledků těchto měření. Odběry a rozborů ke zjištění míry znečištění vypouštěných odpadních vod mohou provádět jen odborně způsobilé osoby oprávněné k podnikání (dále jen „oprávněná laboratoř“).

(5) Na toho, kdo zneškodňuje odpadní vody prostřednictvím vodního díla určeného pro čištění odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel, jehož podstatnou součástí je výrobek označovaný CE, se nevztahuje povinnost podle odstavce 4. Výčet a klasifikaci výrobků označovaných CE včetně hodnot přípustného znečištění odpadních vod z nich vypouštěných stanoví vláda nařízením.

(6) Kdo akumuluje odpadní vody v bezodtokové jímce, je povinen zajišťovat jejich zneškodňování tak, aby nebyla ohrožena jakost povrchových nebo podzemních vod, a na výzvu vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí prokázat jejich zneškodňování v

souladu s tímto zákonem.

(7) Přímé vypouštění odpadních vod do podzemních vod je zakázáno. Vypouštění odpadních vod neobsahujících nebezpečné závadné látky nebo zvláště nebezpečné závadné látky (§ 39 odst. 3) z jednotlivých staveb pro bydlení a individuální rekreaci nebo z jednotlivých staveb poskytujících služby, vznikajících převážně jako produkt lidského metabolismu a činností v domácnostech přes půdní vrstvy do vod podzemních, lze povolit jen výjimečně na základě vyjádření osoby s odbornou způsobilostí⁸⁾ k jejich vlivu na jakost podzemních vod, pokud není technicky nebo s ohledem na zájmy chráněné jinými právními předpisy možné jejich vypouštění do vod povrchových nebo do kanalizace pro veřejnou potřebu.

(8) Při povolování vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních stanoví vodoprávní úřad nejvýše přípustné hodnoty jejich množství a znečištění. Při povolování vypouštění odpadních vod do vod povrchových je vázán ukazateli vyjadřujícími stav vody ve vodním toku, normami environmentální kvality, ukazateli a hodnotami přípustného znečištění povrchových vod, ukazateli a přípustnými hodnotami znečištění odpadních vod a náležitostmi a podmínkami povolení k vypouštění odpadních vod, včetně specifikací nejlepších dostupných technologií v oblasti zneškodňování odpadních vod a podmínek jejich použití, které stanoví vláda nařízením. Při povolování vypouštění odpadních vod do vod podzemních je vázán ukazateli vyjadřujícími stav podzemní vody v příslušném útvaru podzemní vody, ukazateli a hodnotami přípustného znečištění podzemních vod, ukazateli a přípustnými hodnotami znečištění odpadních vod a náležitostmi a podmínkami povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních, které stanoví vláda nařízením.

(9) Při povolování vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních vodoprávní úřad

a) přihlíží k potřebě dosažení nebo zachování dobrého stavu povrchových nebo podzemních vod a na vodu vázaných ekosystémů a

b) posuzuje možnosti omezování znečištění u jeho zdroje i omezování emisí do životního prostředí jako celku a možnosti opětovného využívání odpadních vod.

(10) Vyžadují-li to cíle stanovené v příslušném plánu povodí nebo cíle ochrany vod či normy environmentální kvality, stanovené přímo

použitelným předpisem Evropských společenství, vodoprávní úřad stanoví přísnější přípustné hodnoty ukazatelů znečištění odpadních vod než hodnoty stanovené nařízením vlády podle odstavce 8, popřípadě může stanovit další ukazatele a jejich přípustné hodnoty. Takto stanovené hodnoty, které vláda stanoví nařízením, nesmí být přísnější než hodnoty dosažitelné použitím nejlepších dostupných technologií v oblasti zneškodňování odpadních vod; normy přímo použitelného předpisu Evropských společenství tím nejsou dotčeny. Obdobně to platí i v případech ukazatelů znečištění a jejich hodnot stanovených nařízením vlády podle § 31, 34 a 35.

(11) Vodoprávní úřad může při povolování vypouštění odpadních vod z průmyslových staveb a zařízení uložit zneškodňování odpadních vod z jednotlivých dílčích výrob nebo chladících vod odděleně od ostatních odpadních vod.

(12) Vodoprávní úřad může na základě žádosti znečišťovatele povolit ve výjimečných případech na nezbytně nutnou dobu, zejména při uvádění čistírny odpadních vod do provozu, při zkušebním provozu, nezbytných opravách či změnách zařízení ke zneškodňování odpadních vod a při haváriích těchto zařízení a v případech, kdy odpadní vody budou do povrchových vod vypouštěny řízeným způsobem, při současném stanovení dalších podmínek, které omezí možnost zhoršení jakosti povrchových vod, vypouštění odpadních vod s přípustnými hodnotami ukazatelů znečištění odpadních vod vyššími než hodnoty stanovené vládou nařízením podle odstavce 8 nebo podle § 31.

(13) V pochybnostech o tom, zda se jedná o odpadní vody, rozhoduje vodoprávní úřad.

VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY

§ 104

(1) Státní správu podle tohoto zákona vykonávají vodoprávní úřady a Česká inspekce životního prostředí. Kontrolu nad jakostí povrchových vod stanovených vyhláškou ke koupání (§ 34) provádí krajská hygienická stanice, pokud zvláštní právní předpis tuto povinnost neukládá jiné osobě.

(2) Vodoprávními úřady jsou

a) obecní úřady,

b) újezdni úřady⁴³) na území vojenských újezdů,

c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,

d) krajské úřady,

e) ministerstva jako ústřední vodoprávní úřad (§ 108).

Tímto nejsou dotčena ustanovení o povodňových orgánech.

(3) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje orgánům státní správy pro účely výkonu působnosti na úseku vodního hospodářství

a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,

b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,

c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. a) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení,

b) adresa místa pobytu,

c) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

d) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. b) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

c) adresa místa trvalého pobytu,

d) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,

e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, poskytuje se datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

f) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(6) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. c) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,

c) druh a adresa místa pobytu,

d) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,

e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, poskytuje se datum úmrtí a stát, na jehož území k úmrtí došlo,

f) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(7) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(8) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

(9) Ve správních řízeních vedených podle zákona o ochraně přírody a krajiny^{14a}), horního zákona^{1a}) a zákona o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě^{7b}) a dále při postupu podle stavebního zákona⁴) při umístování, povolování, užívání a odstraňování staveb lze vydat rozhodnutí nebo učinit jiný úkon jen na základě

závazného stanoviska vodoprávního úřadu, pokud mohou být dotčeny zájmy podle tohoto zákona.

§ 105

Obecní úřady a újezdní úřady

(1) Obecní úřady upravují, omezují, popřípadě zakazují podle § 6 odst. 4 tohoto zákona obecné nakládání s povrchovými vodami, nejde-li o vodní toky tvořící státní hranice.

(2) Státní správu na území vojenských újezdů vykonávají újezdní úřady podle § 105 až 107, nejde-li o působnosti podle hlavy X a XII tohoto zákona.

§ 106

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

(1) Působnost, která přísluší vodoprávním úřadům, vykonávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností, pokud ji zákon nesvěřuje jiným orgánům.

(2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností uplatňují stanoviska k územním plánům a regulačním plánům, s výjimkou územních plánů těchto obcí.

§ 107

Krajské úřady

(1) Do působnosti krajských úřadů patří

a) uplatňovat stanoviska k zásadám územního rozvoje a k územním plánům obcí s rozšířenou působností,

b) vyjadřovat se podle § 18 tohoto zákona ke stavbám, pokud rozhodujícím způsobem ovlivňují nakládání s vodami, ochranu vod nebo ochranu proti povodním a pokud si to vyhradí,

c) rozhodovat ve věcech hraničních vod po projednání s Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí; má-li takové rozhodnutí vliv na průběh, povahu nebo vyznačení státní hranice,

rozhodovat po projednání i s Ministerstvem vnitra; týká-li se takové rozhodnutí přírodních minerálních vod a přírodních léčivých zdrojů v blízkosti státních hranic podle zvláštního zákona²⁾), rozhodovat po projednání i s Ministerstvem zdravotnictví; za hraniční vody se považují povrchové, popřípadě podzemní vody vymezené v mezinárodních smlouvách, kterými je Česká republika vázána⁴⁴⁾),

d) činit za mimořádné situace, zejména při nedostatku vody a při haváriích, opatření, a to v případech přesahujících území správního obvodu obce s rozšířenou působností nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností

e) spolupracovat s ústředními vodoprávními úřady a správci povodí při pořizování plánů oblastí povodí a jejich plnění. Krajské úřady si mohou pro zajištění spolupráce na plánech oblastí povodí a při provádění kontroly plnění plánů oblastí povodí vyžádat spolupráci odborných subjektů, subjektů sledujících jakost a zdravotní nezávadnost vod, orgánů ochrany přírody, sdružení občanů působících na úsecích ochrany životního prostředí, rybářství, vlastníků a provozovatelů vodovodů a kanalizací a popřípadě dalších orgánů,

f) ukládat opatření, která stanoví ve veřejném zájmu programy opatření podle § 26 odst. 4,

g) kontrolovat provádění technickobezpečnostního dohledu nad vodními díly, která povoluje,

h) rozhodovat o zařazení vodního díla do kategorií z hlediska technickobezpečnostního dohledu, pokud si to vyhradí,

i) stanovovat způsob a podmínky vypouštění důlních vod do vod povrchových nebo podzemních a znečištěných vod a průsaků z úložných míst do povrchových vod,

j) povolovat nakládání s vodami k využívání energetického potenciálu podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 3 na významných vodních tocích v případech, kdy si to vyhradí,

k) povolovat vypouštění odpadních vod do vod povrchových ze zdrojů znečištění o velikosti 10 000 ekvivalentních obyvatel nebo více,

l) povolovat vypouštění odpadních vod z těžby a zpracování uranových rud a jaderných elektráren a odpadních vod s obsahem zvlášť

nebezpečných nebo nebezpečných látek podle přílohy č. 1 do vod povrchových,

m) povolovat čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a jejich následné vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových [§ 8 odst. 1 písm. e)],

n) povolovat vzdouvání a akumulaci povrchových vod v nádržích s celkovým objemem nad 1 000 000 m³ nebo s výškou vzduší nad 10 m ode dna základové výpusti,

o) stanovovat na návrh správce povodí rozsah záplavových území významných vodních toků a jejich aktivní zóny a ukládat jim zpracování takového návrhu,

p) rozhodovat v pochybnostech o tom, zda se jedná o povrchové nebo podzemní vody, o jaké nakládání s vodami se jedná nebo zda se jedná o odpadní vody,

r) rozhodovat v pochybnostech o tom, zda jde o vodní tok podle § 43 odst. 2, jakož i o tom, že vodním tokem jsou i jiné povrchové vody než uvedené v odstavci 1,

s) vydávat vyjádření podle § 18 v případech, kdy jim přísluší vydávat povolení nebo souhlas,

t) povolovat výjimky při použití závadných látek (§ 39 odst. 7) a povolovat nakládání s vodami za účelem chovu ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných živočichů,

u) vykonávat působnost speciálního stavebního úřadu k vodním dílům umožňujícím nakládání s vodami podle písmen l) až n),

v) rozhodovat v případech, kdy jim přísluší povolovat vodní díla, též o ostatních záležitostech týkajících se těchto vodních děl a o ochranných pásmech vodních zdrojů s nimi souvisejících,

w) schvalovat manipulační řády vodních děl, která povoluje, včetně mimořádných manipulací na nich a komplexní manipulační řády, v případě, že alespoň jedno z vodních děl, na něž se komplexní manipulační řád bude vztahovat, patří do jeho působnosti,

x) vykonávat působnost speciálního stavebního úřadu k čistírnám

odpadních vod sloužícím k nakládání s vodami podle písmene k), a pokud si to vyhradí i k dalším vodním dílům s tímto nakládáním spojeným,

y) vyžadovat od vlastníků (správců) vodních děl I. až III. kategorie, kterým byla uložena povinnost zajistit provádění technicko-bezpečnostního dohledu, zpracování údajů o parametrech možné zvláštní povodně, zejména charakteristiky průtokových vln a rozsah ohroženého území, a jejich poskytnutí příslušným povodňovým orgánům, orgánům krizového řízení a složkám integrovaného záchranného systému.

(2) Krajské úřady jsou dotčenými orgány podle § 104 odst. 9 a vydávají závazné stanovisko ve věcech týkajících se jejich působnosti.

§ 108

Ministerstva jako ústřední vodoprávní úřad

(1) Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu Ministerstvo zemědělství.

(2) Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí uplatňují stanoviska k politice územního rozvoje a k zásadám územního rozvoje.

(3) Ministerstvo životního prostředí vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech

a) ochrany množství a jakosti povrchových a podzemních vod, a to

1. povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních [§ 8 odst. 1 písm. c)],

2. povolení k čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a k jejich následnému vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových [§ 8 odst. 1 písm. e)],

3. povolení k vypouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečných látek do kanalizací (§ 16),

4. stanovení minimálního zůstatkového průtoku a uložení povinnosti osadit na vodním díle cejch nebo vodní značku a povinnosti pravidelně měřit minimální zůstatkový průtok a podávat vodoprávnímu úřadu a správci povodí zprávy o výsledcích měření (§ 36),

5. stanovení minimální hladiny podzemních vod a uložení povinnosti předložit návrh jímacího řádu, popřípadě povinnosti pravidelně měřit hladinu podzemních vod, způsobu měření a povinnosti podávat vodoprávnímu úřadu a správci povodí zprávy o výsledcích měření (§ 37),
6. činnosti při povolování vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních a přebírání výsledků měření objemu vypouštěných vod a míry jejich znečištění (§ 38),
7. přípravy návrhu prováděcího předpisu, kterým se stanoví ukazatele a hodnoty přípustného znečištění vod (§ 31, 32, 33, 35 a 38),
- b) zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod společně s Ministerstvem zemědělství (§ 21 a 22),
- c) zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod prostřednictvím jím zřízených pověřených odborných subjektů (§ 21),
- d) tvorby a vedení informačního systému společně s Ministerstvem zemědělství podle tohoto zákona (§ 19 a 22),
- e) sestavování a schvalování plánů v oblasti vod a sestavování programů opatření společně s Ministerstvem zemědělství (§ 24 až 26),
- f) posuzování plánů v oblasti vod z hlediska vlivu na životní prostředí (§ 24 a 25),
- g) chráněných oblastí přirozené akumulace vod (§ 28),
- h) ochrany vodních zdrojů (§ 29 a 30),
- i) citlivých oblastí (§ 32),
- j) zranitelných oblastí (§ 33), s výjimkou přezkoumávání akčního programu,
- k) stanovení opatření k nápravě při nevyhovující jakosti povrchových vod využívaných ke koupání (§ 34 odst. 2),
- l) stanovení povrchových vod, které jsou vhodné pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů společně s Ministerstvem zemědělství (§ 35),

- m) ochrany jakosti povrchových nebo podzemních vod před závadnými látkami (§ 39),
  - n) zneškodňování havárií (§ 41) a odstraňování jejich škodlivých následků (§ 42),
  - o) ochrany před povodněmi (§ 63 až 87),
  - p) řízení Českého hydrometeorologického ústavu (§ 73),
  - q) poplatků za odběr podzemních vod společně s Ministerstvem zemědělství (§ 88),
  - r) poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových a podzemních (§ 89 až 100),
  - s) spolupráce s orgány krajů v přenesené působnosti ve věcech ochrany množství a jakosti hraničních vod (§ 107),
  - t) řízení České inspekce životního prostředí (§ 112),
  - u) řízení základního a aplikovaného výzkumu v oblasti ochrany množství a jakosti vod,
  - v) plnění úkolů vyplývajících ze vztahu k Evropským společenstvím v oblasti ochrany vod, podávání zpráv o plnění příslušných směrnic Evropských společenství a koordinování převzetí a zavádění legislativy Evropských společenství v oblasti vod společně s Ministerstvem zemědělství,
  - w) zajišťování koordinace plánů v oblasti vod a programů opatření v rámci mezinárodní spolupráce ochrany vod v oblastech povodí Labe, Dunaje a Odry.
- (4) Ministerstvo zdravotnictví vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech stanovení povrchových vod využívaných ke koupání ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí (§ 34).
- (5) Ministerstvo dopravy a spojů vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech užívání povrchových vod k plavbě (§ 7).
- (6) Ministerstvo obrany vykonává působnost ústředního vodoprávního

úřadu ve věcech, v nichž je založena působnost újezdních úřadů podle § 105 odst.3.

Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vymezení pojmů § 2 v

§6 návrh na vydání osvědčení o zdroji

§ 22-23 ochranná pásma a jejich stanovení

§ 37 souhlas k některým činnostem

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Přírodním léčivým zdrojem je přirozeně se vyskytující minerální voda, plyn nebo peloid, které mají vlastnost vhodnou pro léčebné využití, a o tomto zdroji je vydáno osvědčení podle tohoto zákona. Peloidem se rozumí rašelina, slatina nebo bahno. Minerální vodou pro léčebné využití se rozumí přirozeně se vyskytující podzemní voda původní čistoty s obsahem rozpuštěných pevných látek nejméně 1 g/l nebo s obsahem nejméně 1 g/l rozpuštěného oxidu uhličitého nebo s obsahem jiného pro zdraví významného chemického prvku anebo která má u vývěru přirozenou teplotu vyšší než 20 st. C nebo radioaktivitu radonu nad 1,5 kBq/l.

(2) Zdrojem přírodní minerální vody je přirozeně se vyskytující podzemní voda původní čistoty, stálého složení a vlastností, která má z hlediska výživy fyziologické účinky dané obsahem minerálních látek, stopových prvků nebo jiných součástí, které umožňují její použití jako potraviny a k výrobě balených minerálních vod,¹⁾ a o tomto zdroji bylo vydáno osvědčení podle tohoto zákona.

(3) Přírodními léčebnými lázněmi se rozumí soubor zdravotnických a jiných souvisejících zařízení sloužících k poskytování lázeňské péče²⁾ stanovený za přírodní léčebné lázně podle tohoto zákona.

(4) Lázeňským místem se rozumí území nebo část území obce³⁾ nebo více obcí, v němž se nacházejí přírodní léčebné lázně, stanovené za lázeňské místo podle tohoto zákona.

§ 6

Návrh na vydání osvědčení

(1) V návrhu na vydání osvědčení se uvedou

a) údaje o osobě, která návrh podává, a to jméno, příjmení, bydliště, státní příslušnost a rodné číslo nebo identifikační číslo, jde-li o fyzickou osobu, nebo název (firma), sídlo a identifikační číslo, jde-li o právnickou osobu; u právnické osoby se uvede též jméno, příjmení, bydliště, státní příslušnost a rodné číslo nebo identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo") fyzické osoby, která je jejím statutárním orgánem, je-li tento orgán ustanoven,

b) popis předpokládaného zdroje a jeho okolí.

(2) K návrhu na vydání osvědčení se připojí

a) polohopisné a výškopisné zaměření předpokládaného zdroje,

b) závěrečná zpráva o výsledku geologických prací,⁷⁾ včetně návrhu na ochranu předpokládaného zdroje; pokud již bylo území, na němž se nachází minerální voda, plyn nebo peloid, geologicky prozkoumáno, lze se souhlasem ministerstva nahradit závěrečnou zprávou o výsledku geologických prací hydrogeologickým posudkem o předpokládaném zdroji,

c) doklad o chemickém složení, fyzikálních, mikrobiologických a radiologických vlastnostech minerální vody, plynu nebo peloidu zpracovaný Referenční laboratoří přírodních léčivých zdrojů (§ 40),

d) odborný posudek o využitelnosti minerální vody, plynu nebo peloidu k léčebným účelům, k jejich použití ke spotřebě jako potraviny,¹⁾ který je oprávněna zpracovat osoba s odbornou způsobilostí podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ nebo Referenční laboratoř přírodních léčivých zdrojů; pro potřebu jejich využitelnosti k léčebným účelům posudek obsahuje též lékařskou část, kterou zpracovává lékař - specialista v oboru fyziatrie, balneologie a léčebná rehabilitace nebo oboru odpovídajícímu léčebnému využití zdroje; pro potřebu využitelnosti minerální vody k výrobě balených přírodních minerálních vod obsahuje posudek v rozsahu stanoveném vyhláškou ministerstva též posouzení fyziologického významu minerální vody pro výživu; náležitosti odborného posudku stanoví vyhláška ministerstva,

e) návrh na využití minerální vody, plynu nebo peloidu z předpokládaného zdroje,

f) snímek z katastrální mapy odpovídající aktuálnímu stavu katastru nemovitostí s vyznačením umístění předpokládaného zdroje minerální vody, plynu nebo peloidu a s vyznačením hranice jeho potřebné ochrany,

g) výpis z katastru nemovitostí s uvedením identifikačních údajů o nemovitostech, včetně údajů o vlastnických a jiných právech k nim, na nichž nebo pod nimiž se předpokládáný zdroj nachází, a k nemovitostem, které mají být jeho využíváním přímo dotčeny.

(3) Pokud návrh na vydání osvědčení neobsahuje náležitosti uvedené v odstavcích 1 a 2, vyzve ministerstvo navrhovatele k doplnění návrhu o chybějící náležitosti v jím stanovené přiměřené lhůtě. Pokud navrhovatel návrh v této lhůtě nedoplní, ministerstvo zahájené řízení zastaví.

§ 22

Ochranné pásmo I. stupně

(1) Ochranné pásmo I. stupně se stanoví pro území zahrnující zpravidla okolí výstupu zdroje.

(2) U přírodního léčivého zdroje minerální vody a plynu a u zdroje přírodní minerální vody se ochranné pásmo stanoví zpravidla pro území vymezené kruhem o poloměru 50 m od zdroje, není-li na základě hydrogeologického šetření nutno stanovit jinak. V takovém případě se v ochranném pásmu I. stupně k zabezpečení bezprostřední ochrany jímání zdroje vymezí zpravidla v rozsahu 10 x 10 m okolo zdroje pásmo fyzické ochrany zdroje, v němž se mohou provádět jen činnosti spojené s ochranou a využitím zdroje. U přírodního léčivého zdroje peloidu se ochranné pásmo stanoví zpravidla pro území vymezené hranicemi ložiska peloidu.

(3) Z území ochranného pásma se odstraní všechny zdroje možného znečištění zdroje a provedou se další potřebné úpravy území. Zahrnuje-li ochranné pásmo historicky urbanizované území, zdroje možného znečištění se v něm odstraní v rozumně možné míře s ohledem na tyto skutečnosti.

(4) V ochranném pásmu stanoveném pro území vymezené kruhem o poloměru

do 50 m od zdroje, v pásmu fyzické ochrany zdroje a v ochranném pásmu přírodního léčivého zdroje peloidu jsou zakázány všechny činnosti s výjimkou těch, které jsou nutné v zájmu ochrany a využívání zdroje.

(5) V ochranném pásmu stanoveném pro území větší než vymezené kruhem o poloměru 50 m od zdroje je zakázáno provádět činnosti, které mohou negativně ovlivnit chemické, fyzikální a mikrobiologické vlastnosti zdroje a jeho zdravotní nezávadnost, jakož i zásoby a vydatnost zdroje. Tyto činnosti a termín jejich ukončení v návaznosti na místní geologické podmínky stanoví vyhláška ministerstva, kterou se stanoví ochranné pásmo.

(6) Opatření podle odstavce 3 zajistí na své náklady uživatel zdroje. Vlastník nemovitosti je povinen provedení těchto opatření umožnit. Nemá-li zdroj uživatele, opatření podle odstavce 3 zajistí a náklady hradí ministerstvo.

(7) Katastrální úřad eviduje ochranné pásmo I. stupně v katastru nemovitostí podle grafických a písemných podkladů¹⁸) předložených ministerstvem.

§ 23

Ochranné pásmo II. stupně

(1) Ochranné pásmo II. stupně se stanoví k ochraně zřídelní struktury zdroje, popřípadě infiltračního území zřídelní struktury zdroje nebo jeho části nebo infiltračního území zdroje nebo jeho části. Ochranné pásmo přírodního léčivého zdroje peloidu se stanoví zejména k ochraně hydraulických poměrů zdroje.

(2) V rámci ochranného pásma II. stupně lze vymežit dílčí pásma s rozdílným stupněm ochrany.

(3) V ochranném pásmu II. stupně je zakázáno provádět činnosti, které mohou negativně ovlivnit chemické, fyzikální a mikrobiologické vlastnosti zdroje a jeho zdravotní nezávadnost, jakož i zásoby a

vydatnost zdroje. Tyto činnosti a termín jejich ukončení v návaznosti na místní geologické podmínky stanoví vyhláška ministerstva, kterou se stanoví ochranné pásmo.

(4) Ochranné pásmo II. stupně se vymezí v základní mapě v měřítku 1 : 10 000 a zakreslí se též do základní mapy v měřítku 1 : 50 000.

§ 37

Závazné stanovisko k některým činnostem

(1) V ochranných pásmech a na území lázeňského místa je ministerstvo pro pořizování politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace a v územním řízení²²⁾ dotčeným orgánem.

(2) V ochranném pásmu zdroje a na území lázeňského místa, pokud dále není stanoveno jinak, nelze podle zvláštních právních předpisů²³⁾ bez závazného stanoviska ministerstva

- a) schválit plán hlavních povodí, plány oblastí povodí a plány rozvoje vodovodů a kanalizací,
- b) povolit hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem, pokud je spojena se zásahem do pozemku,
- c) vydat povolení k provedení trhacích prací,
- d) vydat rozhodnutí o pozemkových úpravách a vydat pozemky v rámci náhradních restitucí,
- e) vydat povolení k nakládání s podzemními vodami podle zvláštního právního předpisu^{23a)},
- f) vydat povolení k nakládání s povrchovými vodami, povolení k vodním dílům a k některým činnostem a udělit souhlas vodoprávním úřadem, pokud nesouvisí se stavbami uvedenými v odstavci 3 písm. b),
- g) schválit lesní hospodářské plány a předat lesní hospodářské osnovy.

(3) V ochranném pásmu zdroje a na území lázeňského místa, pokud dále není stanoveno jinak, nelze podle zvláštního právního předpisu²²⁾ bez závazného stanoviska ministerstva, pokud bylo uplatněno ve lhůtě stanovené zvláštním právním předpisem, vydat územní rozhodnutí, územní

souhlas, stavební povolení, souhlas stavebního úřadu s ohlášenou stavbou, kolaudační souhlas, rozhodnutí o změně užívání stavby, povolení k odstranění stavby, terénních úprav a zařízení nebo nařízení odstranění stavby, terénních úprav a zařízení pro

a) stavby, změny staveb, terénní úpravy, zařízení a údržby staveb ve vnitřním území lázeňského místa a v ochranném pásmu I. stupně, s výjimkou stavebních úprav, při nichž se zachovává vnější půdorysné a výškové ohraničení stavby a zároveň nedochází ke změně v užívání stavby,

b) stavby, změny staveb, terénní úpravy, zařízení a údržby staveb ve vnějším území lázeňského místa a v ochranném pásmu II. stupně, s výjimkou těch, které jsou v souladu s územně plánovací dokumentací a které zároveň

1. nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas,

2. nevyžadují stavební povolení ani ohlášení,

3. vyžadují ohlášení,

4. mají charakter staveb pro bydlení, staveb pro rekreaci, staveb pro shromažďování většího počtu osob, staveb pro obchod, staveb ubytovacích zařízení, staveb škol, předškolních, školských a tělovýchovných zařízení a současně nezasahují do hloubky více než 6 metrů pod úroveň terénu,

5. mají charakter liniových staveb a současně nezasahují do hloubky více než 2 metry pod úroveň terénu,

c) stavby pro rekreaci a zřízení rekreační oblasti na území lázeňského místa.

(4) V ochranných pásmech nelze bez závazného stanoviska ministerstva provádět geologické práce spojené se zásahem do pozemku.

(5) V ochranných pásmech a na území lázeňského místa se souhlas ministerstva podle odstavce 2 písm. a), c), d), e), f) a h) a podle odstavce 3, pokud se jedná o souhlas vydávaný pro vydání stavebního povolení, nevydává podle tohoto zákona, pokud je jeho vydání nahrazeno postupem v řízení o vydání integrovaného povolení podle zákona o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru

znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci). Ostatní ustanovení tohoto zákona tím nejsou dotčena.

(6) V ochranných pásmech a na území lázeňského místa se závazné stanovisko ministerstva podle odstavce 2 písm. b), c), e) a f) a odstavců 3 a 4 nevydává podle tohoto zákona, pokud je jeho vydání nahrazeno postupem v řízení o vydání integrovaného povolení podle zákona o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci). Ostatní ustanovení tohoto zákona tím nejsou dotčena.

Zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)

§ 23 Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok

(1) K bezprostřední ochraně vodovodních řadů a kanalizačních stok před poškozením se vymezují ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok (dále jen "ochranná pásma").

(2) Ochrannými pásmy se rozumí prostor v bezprostřední blízkosti vodovodních řadů a kanalizačních stok určený k zajištění jejich provozuschopnosti. Ochranná pásma vodních zdrojů podle zvláštního zákona²⁶⁾ tímto nejsou dotčena.

(3) Ochranná pásma jsou vymezena vodorovnou vzdáleností od vnějšího líce stěny potrubí nebo kanalizační stoky na každou stranu

a) u vodovodních řadů a kanalizačních stok do průměru 500 mm včetně, 1,5 m,

b) u vodovodních řadů a kanalizačních stok nad průměr 500 mm, 2,5 m,

c) u vodovodních řadů nebo kanalizačních stok o průměru nad 200 mm, jejichž dno je uloženo v hloubce větší než 2,5 m pod upraveným povrchem, se vzdálenosti podle písmene a) nebo b) od vnějšího líce zvyšují o 1,0 m.

(4) Výjimku z ochranného pásma uvedeného v odstavci 3 může povolit v odůvodněných případech vodoprávní úřad. Při povolování výjimky přihledne vodoprávní úřad k technickým možnostem řešení při současném zabezpečení ochrany vodovodního řadu nebo kanalizační stoky a k

technickobezpečnostní ochraně zájmů dotčených osob.

(5) V ochranném pásmu vodovodního řadu nebo kanalizační stoky lze

a) provádět zemní práce, stavby, umísťovat konstrukce nebo jiná podobná zařízení či provádět činnosti, které omezují přístup k vodovodnímu řadu nebo kanalizační stoce nebo které by mohly ohrozit jejich technický stav nebo plynulé provozování,

b) vysazovat trvalé porosty,

c) provádět skládky mimo jakéhokoliv odpadu,

d) provádět terénní úpravy,

jen s písemným souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatele, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2.

Zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)

§ 23 Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok

§ 23

Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok

(1) K bezprostřední ochraně vodovodních řadů a kanalizačních stok před poškozením se vymezují ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok (dále jen "ochranná pásma").

(2) Ochrannými pásmy se rozumí prostor v bezprostřední blízkosti vodovodních řadů a kanalizačních stok určený k zajištění jejich provozuschopnosti. Ochranná pásma vodních zdrojů podle zvláštního zákona²⁶⁾ tímto nejsou dotčena.

(3) Ochranná pásma jsou vymezena vodorovnou vzdáleností od vnějšího líce stěny potrubí nebo kanalizační stoky na každou stranu

a) u vodovodních řadů a kanalizačních stok do průměru 500 mm včetně, 1,5 m,

b) u vodovodních řadů a kanalizačních stok nad průměr 500 mm, 2,5 m,

c) u vodovodních řadů nebo kanalizačních stok o průměru nad 200 mm, jejichž dno je uloženo v hloubce větší než 2,5 m pod upraveným povrchem, se vzdálenosti podle písmene a) nebo b) od vnějšího líce zvyšují o 1,0 m.

(4) Výjimku z ochranného pásma uvedeného v odstavci 3 může povolit v odůvodněných případech vodoprávní úřad. Při povolování výjimky přihlédne vodoprávní úřad k technickým možnostem řešení při současném zabezpečení ochrany vodovodního řadu nebo kanalizační stoky a k technickobezpečnostní ochraně zájmů dotčených osob.

(5) V ochranném pásmu vodovodního řadu nebo kanalizační stoky lze

a) provádět zemní práce, stavby, umísťovat konstrukce nebo jiná podobná zařízení či provádět činnosti, které omezují přístup k vodovodnímu řadu nebo kanalizační stoce nebo které by mohly ohrozit jejich technický stav nebo plynulé provozování,

b) vysazovat trvalé porosty,

c) provádět skládky mimo jakéhokoliv odpadu,

d) provádět terénní úpravy,
jen s písemným souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatele, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle § 8 odst. 2.

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů

§ 102 ochranné pásmo komunikačního vedení

1) Ochranné pásmo podzemního komunikačního vedení vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí vydaného podle zvláštního právního předpisu.⁴³⁾

(2) Ochranné pásmo podzemního komunikačního vedení činí 1,5 m po stranách krajního vedení.

(3) V ochranném pásmu podzemního komunikačního vedení je zakázáno

a) bez souhlasu jeho vlastníka nebo rozhodnutí stavebního úřadu provádět zemní práce nebo terénní úpravy,

b) bez souhlasu jeho vlastníka nebo rozhodnutí stavebního úřadu zřizovat stavby či umísťovat konstrukce nebo jiná podobná zařízení,

c) bez souhlasu jeho vlastníka vysazovat trvalé porosty.

(4) Činnosti v ochranném pásmu podzemního komunikačního vedení, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k tomuto vedení nebo které by mohly ohrozit bezpečnost a spolehlivost jeho provozu, je možné vykonávat jen po předchozím souhlasu vlastníka vedení.

(5) Ochranné pásmo nadzemního komunikačního vedení vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí vydaného podle zvláštního právního předpisu^{43),⁴⁴⁾. Parametry tohoto ochranného pásma, rozsah omezení a podmínky ochrany stanoví na návrh vlastníka tohoto vedení příslušný stavební úřad v tomto rozhodnutí. Přitom musí být šetřeno práv vlastníků nemovitostí nacházejících se v ochranném pásmu nadzemního komunikačního vedení.}

1. Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů

2. § 102 ochranné pásmo komunikačního vedení

§ 102

ochranné pásmo komunikačního vedení

1) Ochranné pásmo podzemního komunikačního vedení vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí vydaného podle zvláštního právního předpisu.⁴³⁾

(2) Ochranné pásmo podzemního komunikačního vedení činí 1,5 m po stranách krajního vedení.

(3) V ochranném pásmu podzemního komunikačního vedení je zakázáno

a) bez souhlasu jeho vlastníka nebo rozhodnutí stavebního úřadu provádět zemní práce nebo terénní úpravy,

b) bez souhlasu jeho vlastníka nebo rozhodnutí stavebního úřadu zřizovat stavby či umísťovat konstrukce nebo jiná podobná zařízení,

c) bez souhlasu jeho vlastníka vysazovat trvalé porosty.

(4) Činnosti v ochranném pásmu podzemního komunikačního vedení, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k tomuto vedení nebo které by mohly ohrozit bezpečnost a spolehlivost jeho provozu, je možné vykonávat jen po předchozím souhlasu vlastníka vedení.

(5) Ochranné pásmo nadzemního komunikačního vedení vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí vydaného podle zvláštního právního předpisu^{43), 44)}. Parametry tohoto ochranného pásma, rozsah omezení a podmínky ochrany stanoví na návrh vlastníka tohoto vedení příslušný stavební úřad v tomto rozhodnutí. Přitom musí být šetřeno práv vlastníků nemovitostí nacházejících se v ochranném pásmu nadzemního komunikačního vedení.

Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů

§ 8 – 9 ochranné pásmo dráhy

§ 8

(1) Ochranné pásmo dráhy tvoří prostor po obou stranách dráhy, jehož hranice jsou vymezeny svislou plochou vedenou

a) u dráhy celostátní a u dráhy regionální 60 m od osy krajní koleje, nejméně však ve vzdálenosti 30 m od hranic obvodu dráhy,

b) u dráhy celostátní, vybudované pro rychlost větší než 160 km/h, 100 m od osy krajní koleje, nejméně však 30 m od hranic obvodu dráhy,

c) u vlečky 30 m od osy krajní koleje,

d) u speciální dráhy 30 m od hranic obvodu dráhy, u tunelů speciální dráhy 35 m od osy krajní koleje,

e) u dráhy lanové 10 m od nosného lana, dopravního lana nebo osy krajní koleje,

f) u dráhy tramvajové a dráhy trolejbusové 30 m od osy krajní koleje nebo krajního trolejového drátu.

(2) Pro dráhu vedenou po pozemních komunikacích a vlečku v uzavřeném prostoru provozovny nebo v obvodu přístavu se ochranné pásmo nezřizuje.

§ 9

(1) V ochranném pásmu dráhy lze zřizovat a provozovat stavby, provádět hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem, provozovat střelnici, skladovat výbušniny, nebezpečné odpady a zřizovat světelné zdroje a barevné plochy zaměnitelné s návěstními znaky jen se souhlasem drážního správního úřadu a za podmínek jím stanovených.

(2) Provozovatel dráhy a dopravce je oprávněn v ochranném pásmu dráhy vstupovat na cizí pozemky, popřípadě na stavby na nich stojící, za účelem oprav, údržby a provozování dráhy, odstraňování následků nehod nebo poškození dráhy a za účelem odstraňování jiných překážek omezujících provozování drážní dopravy. Přitom je povinen dbát toho, aby užívání pozemků, popřípadě staveb na nich stojících, bylo co nejméně rušeno a aby vstupem a činnostmi nevznikly škody, kterým je možno zabránit. Výkon těchto oprávnění musí být omezen na nezbytnou dobu a nezbytnou míru. Tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody podle občanského zákoníku.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

§ 30, 32 silniční ochranná pásma

§ 30

(1) K ochraně dálnice, silnice a místní komunikace I. nebo II. třídy a provozu na nich mimo souvisle zastavěné území obcí slouží silniční ochranná pásma. Silniční ochranné pásmo pro nově budovanou nebo

rekonstruovanou dálnici, silnici a místní komunikaci I. nebo II. třídy vzniká na základě rozhodnutí o umístění stavby.^5)

(2) Silničním ochranným pásmem se pro účely tohoto zákona rozumí prostor ohraničený svislými plochami vedenými do výšky 50 m a ve vzdálenosti

a) 100 m od osy přilehlého jízdního pásu dálnice, rychlostní silnice nebo rychlostní místní komunikace anebo od osy větve jejich křižovatek; pokud by takto určené pásmo nezahrnovalo celou plochu odpočívky, tvoří hranici pásma hranice silničního pozemku,

b) 50 m od osy vozovky nebo přilehlého jízdního pásu ostatních silnic I. třídy a ostatních místních komunikací I. třídy,

c) 15 m od osy vozovky nebo od osy přilehlého jízdního pásu silnice II. třídy nebo III. třídy a místní komunikace II. třídy.

(3) Souvisle zastavěným územím obce (dále jen "území") je pro účely určení silničního ochranného pásma podle tohoto zákona území, které splňuje tyto podmínky:

a) na území je postaveno pět a více staveb,

b) mezi jednotlivými stavbami, jejichž půdorys se pro tyto účely zvětší po celém obvodu o 5 m, nebude spojnice delší než 75 m. Spojnice tvoří rohy zvětšeného půdorysu jednotlivých staveb (u oblouků se použijí tečny). Spojnice mezi zvětšenými půdorysy staveb, spolu se stranami upravených půdorysů staveb, tvoří území.

Ochranné pásmo může být zřízeno s ohledem na stanovené podmínky pouze po jedné straně dálnice, silnice nebo místní komunikace I. a II. třídy.

(4) Hranice silničního ochranného pásma definovaná v § 30 odst. 2 písm.

a) je pro případ povolování zřizování a provozování reklamních poutačů, propagačních a jiných zařízení, světelných zdrojů, barevných ploch a jiných obdobných zařízení, které by byly viditelné uživateli dotčené pozemní komunikace, posunuta ze 100 metrů na 250 metrů.

(1) V silničních ochranných pásmech lze jen na základě povolení vydaného silničním správním úřadem a za podmínek v povolení uvedených

a) provádět stavby, které podle zvláštních předpisů⁵⁾ vyžadují povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu,

b) provádět terénní úpravy, jimiž by se úroveň terénu snížila nebo zvýšila ve vztahu k niveletě vozovky.

Ustanoveními tohoto odstavce nejsou dotčeny předpisy o územním plánování a o stavebním řádu.⁵⁾

(2) Povolení podle předchozího odstavce se nevyžaduje pro stavby čekáren linkové osobní dopravy, zařízení tramvajových a trolejbusových drah, telekomunikačních a energetických vedení a pro stavby související s úpravou odtokových poměrů.

Zákon č. 49/1997 Sb. o civilním letectví

§ 37 Ochranná pásma

(1) Kolem leteckých staveb se zřizují ochranná pásma. Ochranné pásmo zřídí Úřad opatřením obecné povahy podle správního řádu po projednání s úřadem územního plánování. Opatřením obecné povahy podle věty druhé Úřad stanoví parametry ochranného pásma a jednotlivá opatření k ochraně leteckých staveb.

(2) Ochranná pásma leteckých staveb se dělí na ochranná pásma

a) letišť a

b) leteckých pozemních zařízení.

(3) Ochranná pásma letišť se dělí na ochranná pásma

a) se zákazem staveb,

b) s výškovým omezením staveb,

c) k ochraně před nebezpečnými a klamavými světly,

d) se zákazem laserových zařízení,

e) s omezením staveb vzdušných vedení vysokého napětí a velmi vysokého napětí,

f) hluková^{4a}) a

g) ornitologická.

(4) Ochranná pásma leteckých zabezpečovacích zařízení se dělí na ochranná pásma

a) radionavigačních zařízení a

b) světelných zařízení a

c) podzemních leteckých staveb.

§ 38

zrušen

§ 39

zrušen

§ 40

V ochranných pásmech leteckých staveb lze zřizovat zařízení a provádět činnosti jen se souhlasem Úřadu. Úřad souhlas udělí, nebude-li zařízení nebo činnost bránit leteckému provozu ani ohrožovat jeho bezpečnost a nepůjde-li o objekt vyžadující ochranu před hlukem.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 46 ochranná pásma elektrických zařízení

§ 68 ochranná pásma plynárenských zařízení

§ 87 ochranná pásma rozvodu tepla

§ 46

Ochranná pásma

(1) Ochranným pásmem zařízení elektrizační soustavy je prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a k ochraně života, zdraví a majetku osob. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení zařízení elektrizační soustavy do provozu.

(2) Ochrannými pásmy jsou chráněna nadzemní vedení, podzemní vedení, elektrické stanice, výrobní elektrárny a vedení měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky.

(3) Ochranné pásmo nadzemního vedení je souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí od krajního vodiče vedení na obě jeho strany

a) u napětí nad 1 kV a do 35 kV včetně

1. pro vodiče bez izolace	7 m,
2. pro vodiče s izolací základní	2 m,
3. pro závěsná kabelová vedení	1 m,

b) u napětí nad 35 kV do 110 kV včetně

1. pro vodiče bez izolace	12 m,
2. pro vodiče s izolací základní	5 m,

c) u napětí nad 110 kV do 220 kV včetně 15 m,

d) u napětí nad 220 kV do 400 kV včetně 20 m,

e) u napětí nad 400 kV 30 m,

f) u závěsného kabelového vedení 110 kV 2 m,

g) u zařízení vlastní telekomunikační sítě držitele licence 1 m.

(4) V lesních průsecích udržuje provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel příslušné distribuční soustavy na vlastní náklad volný pruh pozemků o šířce 4 m po jedné straně základů podpěrných bodů

nadzemního vedení podle odstavce 3 písm. a) bodu 1 a písm. b), c), d) a e), pokud je takový volný pruh třeba; vlastníci či uživatelé dotčených nemovitostí jsou povinni jim tuto činnost umožnit.

(5) Ochranné pásmo podzemního vedení elektrizační soustavy do napětí 110 kV včetně a vedení řídicí a zabezpečovací techniky činí 1 m po obou stranách krajního kabelu; u podzemního vedení o napětí nad 110 kV činí 3 m po obou stranách krajního kabelu.

(6) Ochranné pásmo elektrické stanice je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti

a) u venkovních elektrických stanic a dále stanic s napětím větším než 52 kV v budovách 20 m od oplocení nebo od vnějšího líce obvodového zdiva,

b) u stožárových elektrických stanic a věžových stanic s venkovním přívodem s převodem napětí z úrovně nad 1 kV a menší než 52 kV na úroveň nízkého napětí 7 m od vnější hrany půdorysu stanice ve všech směrech,

c) u kompaktních a zděných elektrických stanic s převodem napětí z úrovně nad 1 kV a menší než 52 kV na úroveň nízkého napětí 2 m od vnějšího pláště stanice ve všech směrech,

d) u vestavěných elektrických stanic 1 m od obestavění.

(7) Ochranné pásmo výroby elektřiny je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 20 m kolmo na oplocení nebo na vnější líc obvodového zdiva elektrické stanice.

(8) V ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení, výroby elektřiny a elektrické stanice je zakázáno

a) zřizovat bez souhlasu vlastníka těchto zařízení stavby či umisťovat konstrukce a jiná podobná zařízení, jakož i uskladňovat hořlavé a výbušné látky,

b) provádět bez souhlasu jeho vlastníka zemní práce,

c) provádět činnosti, které by mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu těchto zařízení nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob,

d) provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením.

(9) V ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výšku 3 m.

(10) V ochranném pásmu podzemního vedení je zakázáno vysazovat trvalé porosty a přejíždět vedení mechanizmy o celkové hmotnosti nad 6 t.

(11) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, vlastník příslušné části elektrizační soustavy

a) stanoví písemně podmínky pro realizaci veřejně prospěšné stavby, pokud stavebník prokáže nezbytnost jejího umístění v ochranném pásmu,

b) udělí písemný souhlas se stavbou neuvedenou v písmenu a) nebo s činností v ochranném pásmu, který musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen.

(12) V ochranném pásmu i mimo ně musí být prováděny činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

(13) Fyzické či právnické osoby zřizující zařízení napájená stejnosměrným proudem v bezprostřední blízkosti ochranného pásma s možností vzniku bludných proudů poškozujících podzemní vedení jsou povinny tyto skutečnosti oznámit provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli distribuční soustavy a provést opatření k jejich omezení.

(14) Vzdálenost mezi nejbližším vodičem nadzemního vedení o napětí vyšším než 52 kV a koncem listu rotoru větrné elektrárny v nejbližší vzdálenosti od vedení musí být v případě, že

a) na vedení není realizováno opatření proti kmitání vodičů nejméně trojnásobkem průměru rotoru,

b) na vedení je realizováno opatření proti kmitání vodičů nejméně rovnající se průměru rotoru nebo výšce větrné elektrárny.

(15) Vzdálenost mezi oplocením elektrické stanice o napětí vyšším než 52 kV a koncem listu rotoru větrné elektrárny v nejbližší vzdálenosti od vedení za bezvětrí musí být minimálně rovna výšce větrné elektrárny.

§ 68

Ochranná pásma

(1) Plynárenská zařízení jsou chráněna ochrannými pásmy k zajištění jejich bezpečného a spolehlivého provozu. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu.

(2) Ochranným pásmem se pro účely tohoto zákona rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí:

a) u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu,

b) u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany od půdorysu,

c) u technologických objektů 4 m od půdorysu.

(3) V ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení.

(4) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, fyzická či právnická osoba provozující příslušnou plynárenskou soustavu nebo přímý plynovod, těžební plynovod či plynovodní přípojku

a) stanoví písemně podmínky pro realizaci veřejně prospěšné stavby, pokud stavebník prokáže nezbytnost jejího umístění v ochranném pásmu,

b) udělí písemný souhlas se stavební činností, umístěním staveb, neuvedených v písmenu a), zemními pracemi, zřizováním skládek a uskladňováním materiálu v ochranném pásmu; souhlas musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen.

(5) V lesních průsecích udržuje provozovatel přepravní soustavy nebo

provozovatel distribuční soustavy na vlastní náklad volný pruh pozemků o šířce 2 m na obě strany od osy plynovodu; vlastníci či uživatelé dotčených nemovitostí jsou povinni jim tuto činnost umožnit.

(6) Vysazování trvalých porostů kořenících do větší hloubky než 20 cm nad povrch plynovodu ve volném pruhu pozemků o šířce 2 m na obě strany od osy plynovodu nebo přípojky lze pouze na základě souhlasu provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy nebo provozovatele přípojky.

§ 69

Bezpečnostní pásma

(1) Bezpečnostní pásma jsou určena k zamezení nebo zmírnění účinků případných havárií plynových zařízení a k ochraně života, zdraví, bezpečnosti a majetku osob. Bezpečnostní pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby, nebo dnem nabytí právní moci územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynového zařízení do provozu.

(2) Bezpečnostním pásmem se pro účely tohoto zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynového zařízení měřeno kolmo na jeho obrys.

(3) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví, bezpečnosti nebo zdraví osob, lze v bezpečnostním pásmu

a) realizovat veřejně prospěšnou stavbu, pokud stavebník prokáže nezbytnost jejího umístění v bezpečnostním pásmu, jen na základě podmínek stanovených fyzickou nebo právnickou osobou, která odpovídá za provoz příslušného plynového zařízení,

b) umístit stavbu, neuvedenou v písmenu a), pouze po předchozím písemném souhlasu fyzické nebo právnické osoby, která odpovídá za provoz příslušného plynového zařízení.

(4) Rozsah bezpečnostních pásem je uveden v příloze tohoto zákona.

Ochranná pásma TZ

(1) Ochranným pásmem se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti zařízení pro výrobu či rozvod tepelné energie, určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a ochraně života, zdraví, bezpečnosti a majetku osob. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení zařízení pro výrobu či rozvod tepelné energie do provozu.

(2) Ochranné pásmo je vymezeno svislými rovinami vedenými po obou stranách zařízení na výrobu či rozvod tepelné energie ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo k tomuto zařízení a vodorovnou rovinou, vedenou pod zařízením pro výrobu nebo rozvod tepelné energie ve svislé vzdálenosti, měřené kolmo k tomuto zařízení a činí 2,5 m.

(3) U výměňkových stanic určených ke změně parametrů teplotnosné látky, které jsou umístěny v samostatných budovách, je ochranné pásmo vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 2,5 m kolmo na půdorys těchto stanic a vodorovnou rovinou, vedenou pod těmito stanicemi ve svislé vzdálenosti 2,5 m.

(4) V ochranném pásmu zařízení, která slouží pro výrobu či rozvod tepelné energie, i mimo ně je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Pro realizaci veřejně prospěšné stavby, pokud se prokáže nezbytnost jejího umístění v ochranném pásmu, stanoví provozovatel tohoto zařízení podmínky. Ostatní stavební činnosti, umísťování staveb, zemní práce, uskladňování materiálu, zřizování skládek a vysazování trvalých porostů v ochranných pásmech je možno provádět pouze po předchozím písemném souhlasu provozovatele tohoto zařízení. Podmínky pro realizaci veřejně prospěšné stavby nebo souhlas, který musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen, se připojují k návrhu regulačního plánu nebo návrhu na vydání územního rozhodnutí nebo oznámení záměru v území o vydání územního souhlasu; orgán, který je příslušný k vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, podmínky nepřezkoumává.

(5) Prochází-li zařízení pro rozvod tepelné energie budovami, ochranné pásmo se nevymezuje. Při provádění stavebních činností musí vlastník

dotčené stavby dbát na zajištění bezpečnosti tohoto zařízení.

(6) Vlastníci nemovitostí jsou povinni umožnit provozovateli zařízení přístup k pravidelné kontrole a provádění nezbytných prací na zařízení pro rozvod tepelné energie umístěném v jejich nemovitostech. Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde k ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti osob, je provozovatel zařízení před zahájením prací povinen vlastníka nebo správce nemovitosti o rozsahu a době trvání prací informovat a po ukončení prací uvést dotčené prostory do původního stavu, a není-li to s ohledem na povahu provedených prací možné, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu nebo užívání nemovitosti.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), účinnost od 1.1.2007

§ 5-11 orgány územního plánování

§ 18-19 cíle a úkoly územního plánování

§ 25,26 ,30 územně plánovací podklady

§ 36,43,61 územně plánovací dokumentace

§ 76-77 územní rozhodnutí

§ 80 rozhodnutí o změně využití území

§ 84,85 příslušnost k územnímu rozhodnutí, účastníci řízení

§ 90,92 posuzování záměru a územní rozhodnutí

§ 5

Působnost ve věcech územního plánování

(1) Působnost ve věcech územního plánování podle tohoto zákona vykonávají orgány obcí a krajů, ministerstvo a na území vojenských újezdů Ministerstvo obrany.

(2) Orgány obce a kraje vykonávají působnost ve věcech územního plánování podle tohoto zákona jako působnost přenesenou, nestanoví-li zákon, že o věci rozhoduje zastupitelstvo obce nebo kraje.

(3) Orgány obce zajišťují ochranu a rozvoj hodnot území obce, pokud nejsou svěřeny působnosti v záležitostech nadmístního významu orgánům kraje nebo na základě zvláštních právních předpisů dotčeným orgánům.

(4) Orgány kraje zajišťují ochranu a rozvoj hodnot území kraje, přitom

mohou zasahovat do činnosti orgánů obcí jen v zákonem stanovených případech, a to pouze v záležitostech nadmístního významu; postupují přitom v součinnosti s orgány obcí.

(5) Ministerstvo může zasahovat do působnosti orgánů krajů a obcí jen v zákonem stanovených případech, a to pouze v záležitostech týkajících se rozvoje území státu; postupuje přitom v součinnosti s orgány krajů a dotčených obcí.

(6) Obce a kraje jsou povinny soustavně sledovat uplatňování územně plánovací dokumentace a vyhodnocovat je podle tohoto zákona. Dojde-li ke změně podmínek, na základě kterých byla územně plánovací dokumentace vydána, jsou povinny pořídit změnu příslušné územně plánovací dokumentace.

§ 6

Orgány obce

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností (dále jen "úřad územního plánování") v přenesené působnosti

a) pořizuje územní plán a regulační plán pro území obce,

b) pořizuje územně plánovací podklady,

c) pořizuje územní plán, regulační plán a územní studii na žádost obce ve svém správním obvodu,

d) pořizuje vymezení zastavěného území na žádost obce ve svém správním obvodu,

e) je dotčeným orgánem v územním řízení z hlediska uplatňování záměrů územního plánování, pokud nevydává územní rozhodnutí,

f) je dotčeným orgánem v řízení podle zvláštního právního předpisu, v němž se rozhoduje o změnách v území,

g) podává návrh na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti,

h) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

(2) Obecní úřad, který zajistí splnění kvalifikačních požadavků pro

výkon územně plánovací činnosti podle § 24, vykonává přenesenou působnost podle odstavce 1 písm. a), d), g), h) a pořizuje územní studii; na základě veřejnoprávní smlouvy vykonává tuto působnost pro obec ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.

(3) Stavební úřad

- a) vydává územní rozhodnutí, není-li dále stanoveno jinak,
- b) vydává územní souhlas,
- c) poskytuje informace pro pořizování územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace,
- d) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

(4) Obecní úřad, který nevykonává působnost podle odstavců 1 až 3, poskytuje informace pro zpracování územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace.

(5) Zastupitelstvo obce

- a) rozhoduje v samostatné působnosti o pořízení územního plánu a regulačního plánu,
- b) schvaluje v samostatné působnosti zadání, případně pokyny pro zpracování návrhu územního plánu,
- c) vydává v samostatné působnosti územní plán,
- d) vydává regulační plán,
- e) projednává v samostatné působnosti zprávu o uplatňování územního plánu,
- f) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

(6) Rada obce a v obcích, kde se rada nevolí, zastupitelstvo obce

- a) vydává vymezení zastavěného území,
- b) schvaluje žádost obce o pořizování podle odstavce 1 písm. c) nebo podle odstavce 2 anebo uzavření smlouvy s právnickou nebo fyzickou

osobou oprávněnou k výkonu územně plánovací činnosti (§ 24 odst. 1),

c) vydává územní opatření o asanaci a územní opatření o stavební uzávěře,

d) uplatňuje v samostatné působnosti námitky k zásadám územního rozvoje a připomínky k územnímu plánu sousední obce,

e) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

§ 7

Orgány kraje

(1) Krajský úřad v přenesené působnosti

a) pořizuje zásady územního rozvoje a v zákonem stanovených případech regulační plán pro plochy a koridory nadmístního významu,

b) pořizuje územně plánovací podklady,

c) je dotčeným orgánem v územním řízení a v řízení podle zvláštních právních předpisů, v nichž se rozhoduje o změnách v území, které se dotýkají více správních obvodů obcí s rozšířenou působností,

d) je dotčeným orgánem v územním řízení o záměrech, které vyžadují posouzení vlivu na životní prostředí,

e) vydává územní rozhodnutí v zákonem stanovených případech,

f) určuje stavební úřad příslušný k územnímu řízení v zákonem stanovených případech,

g) vkládá data do evidence územně plánovací činnosti za svůj správní obvod,

h) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

(2) Zastupitelstvo kraje

a) vydává v samostatné působnosti zásady územního rozvoje,

b) schvaluje v samostatné působnosti zadání, případně pokyny pro

zpracování návrhu zásad územního rozvoje,

c) schvaluje v samostatné působnosti zprávu o uplatňování zásad územního rozvoje,

d) vydává regulační plán v zákonem stanovených případech,

e) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

(3) Rada kraje

a) uplatňuje v samostatné působnosti stanovisko k návrhu politiky územního rozvoje,

b) vydává v zákonem stanovených případech územní opatření o asanaci a územní opatření o stavební uzávěře.

§ 8

Zvláštní působnost na území hlavního města Prahy

Pořizuje-li územní plán pro území hlavního města Prahy Magistrát hlavního města Prahy⁷), vykonává působnost krajského úřadu ministerstvo. Pořizuje-li územní plán pro vymezenou část území hlavního města Prahy úřad městské části, vykonává působnost krajského úřadu Magistrát hlavního města Prahy.

§ 9

Rada obcí pro udržitelný rozvoj území

(1) Pro správní obvod obecního úřadu obce s rozšířenou působností může její starosta, se souhlasem obcí v jejím správním obvodu, zřídit jako zvláštní orgán této obce Radu obcí pro udržitelný rozvoj území (dále jen "Rada obcí"). Předsedou Rady obcí je starosta obce s rozšířenou působností, který současně vydává její Jednací řád. Členem Rady obcí vždy jmenuje na návrh obce ve správním obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností jednoho zástupce každé obce. K jednání Rady obcí se vždy přizve zástupce kraje.

(2) Rada obcí projednává územně analytické podklady pro správní obvod obecního úřadu obce s rozšířenou působností a vyhodnocení vlivů územních plánů na udržitelný rozvoj území a vydává k nim na základě

výsledků projednání příslušnému pořizovateli své stanovisko, popřípadě své vyjádření.

§ 10

Ministerstvo obrany

(1) Ministerstvo obrany pro území vojenských újezdů

- a) vydává územní plán a regulační plán,
- b) projednává územně analytické podklady a územní studie,
- c) podává návrh na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti.

(2) Újezdní úřad pro území vojenského újezdu

- a) pořizuje územní plán, regulační plán a územní studii,
- b) pořizuje územně analytické podklady,
- c) poskytuje územně plánovací informace,
- d) připravuje návrh na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti.

Ministerstvo

§ 11

(1) Ministerstvo je ústředním správním úřadem ve věcech územního plánování a

- a) vykonává státní dozor ve věcech územního plánování,
- b) pořizuje politiku územního rozvoje a k tomu potřebné územně plánovací podklady,
- c) vede evidenci územně plánovací činnosti,
- d) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

(2) Ministerstvo zajišťuje metodickou podporu uplatňování soudobých

poznatků územního plánování, urbanismu, architektury a poznatků stavebně technických, jakož i veřejných zájmů ve výstavbě a stavebnictví, zejména v ochraně životů a zdraví, v péči o životní prostředí a v ochraně kulturního, archeologického a přírodního dědictví.

(3) Ministerstvo zřizuje organizační složku státu k řešení koncepčních otázek teorie a praxe v oboru územního plánování, urbanismu a architektury. Touto činností může pověřit již existující odborně způsobilou organizační složku státu.

CÍLE A ÚKOLY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

§ 18

Cíle územního plánování

(1) Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

(2) Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Za tím účelem sleduje společenský a hospodářský potenciál rozvoje.

(3) Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.

(4) Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území.

(5) V nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umísťovat stavby, zařízení, a jiná opatření pouze pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny, pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a dále taková technická opatření a stavby, které zlepší podmínky jeho využití pro účely rekreace a cestovního ruchu, například cyklistické stezky, hygienická zařízení, ekologická a informační centra.

(6) Na nezastavitelných pozemcích lze výjimečně umístit technickou infrastrukturu způsobem, který neznemožní jejich dosavadní užívání.

§ 19

Úkoly územního plánování

(1) Úkolem územního plánování je zejména

- a) zjišťovat a posuzovat stav území, jeho přírodní, kulturní a civilizační hodnoty,
- b) stanovovat koncepci rozvoje území, včetně urbanistické koncepce s ohledem na hodnoty a podmínky území,
- c) prověřovat a posuzovat potřebu změn v území, veřejný zájem na jejich provedení, jejich přínosy, problémy, rizika s ohledem například na veřejné zdraví, životní prostředí, geologickou stavbu území, vliv na veřejnou infrastrukturu a na její hospodárné využívání,
- d) stanovovat urbanistické, architektonické a estetické požadavky na využívání a prostorové uspořádání území a na jeho změny, zejména na umístění, uspořádání a řešení staveb,
- e) stanovovat podmínky pro provedení změn v území, zejména pak pro umístění a uspořádání staveb s ohledem na stávající charakter a hodnoty území, f) stanovovat pořadí provádění změn v území (etapizaci),
- g) vytvářet v území podmínky pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a to přírodě blízkým způsobem,
- h) vytvářet v území podmínky pro odstraňování důsledků náhlých

hospodářských změn,

- i) stanovovat podmínky pro obnovu a rozvoj sídelní struktury a pro kvalitní bydlení,
- j) prověřovat a vytvářet v území podmínky pro hospodárné vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů na změny v území,
- k) vytvářet v území podmínky pro zajištění civilní ochrany,
- l) určovat nutné asanační, rekonstrukční a rekultivační zásahy do území,
- m) vytvářet podmínky pro ochranu území podle zvláštních právních předpisů⁴), ¹²) před negativními vlivy záměrů na území a navrhnout kompenzační opatření, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,
- n) regulovat rozsah ploch pro využívání přírodních zdrojů,
- o) uplatňovat poznatky zejména z oborů architektury, urbanismu, územního plánování a ekologie a památkové péče.

(2) Úkolem územního plánování je také vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje, zásad územního rozvoje nebo územního plánu na vyvážený vztah územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území (dále jen "vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území"); jeho součástí je posouzení vlivů na životní prostředí¹¹) zpracované podle přílohy k tomuto zákonu a posouzení vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast, pokud orgán ochrany přírody svým stanoviskem takovýto vliv nevyloučil¹²).

ÁSTROJE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Díl 1

Územně plánovací podklady

§ 25

Územně plánovací podklady tvoří územně analytické podklady, které zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území a územní studie, které

ověřují možnosti a podmínky změn v území; slouží jako podklad k pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace, jejich změně a pro rozhodování v území.

§ 26

Územně analytické podklady

(1) Územně analytické podklady obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území (dále jen "limity využití území"), záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci (dále jen "rozbor udržitelného rozvoje území").

(2) Náležitosti obsahu územně analytických podkladů stanoví prováděcí právní předpis.

§ 30

Územní studie

(1) Územní studie navrhuje, prověřuje a posuzuje možná řešení vybraných problémů, případně úprav nebo rozvoj některých funkčních systémů v území, například veřejné infrastruktury, územního systému ekologické stability, které by mohly významně ovlivňovat nebo podmiňovat využití a uspořádání území nebo jejich vybraných částí.

(2) Pořizovatel pořizuje územní studii v případech, kdy je to uloženo územně plánovací dokumentací, z vlastního nebo jiného podnětu. V zadání územní studie určí pořizovatel její obsah, rozsah, cíle a účel.

(3) Pořízení územní studie z jiného podnětu může pořizovatel podmínit úplnou nebo částečnou úhradou nákladů od toho, kdo tento podnět podal.

(4) Pořizovatel územní studie podá poté, kdy schválil možnost jejího využití jako podkladu pro zpracování, aktualizaci nebo změnu územně plánovací dokumentace, návrh na vložení dat o této studii do evidence územně plánovací činnosti.

§ 36

(1) Zásady územního rozvoje stanoví zejména základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezí plochy nebo koridory nadmístního významu a stanoví požadavky na jejich využití, zejména plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření, stanoví kritéria pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v jejich využití. Zásady územního rozvoje mohou vymezit plochy a koridory, s cílem prověřit možnosti budoucího využití, jejich dosavadní využití nesmí být měněno způsobem, který by znemožnil nebo podstatně ztížil prověřované budoucí využití (dále jen "územní rezerva"). Součástí zásad územního rozvoje je i vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Ve vyhodnocení vlivů na životní prostředí se popíšu a vyhodnotí zjištěné a předpokládané závažné vlivy zásad územního rozvoje na životní prostředí a přijatelné alternativy naplňující cíle zásad územního rozvoje.

(2) Zásady územního rozvoje mohou ve vybraných plochách nebo koridorech uložit prověření změn jejich využití územní studií, nebo uložit pořízení a vydání regulačního plánu jako podmínky pro rozhodování o změnách ve využití vybraných ploch nebo koridorů; v tomto případě stanoví podmínky pro jeho pořízení a pro jeho vydání, které jsou zadáním regulačního plánu. Zásady územního rozvoje mohou stanovit podmínku vydání regulačního plánu krajem a podmínky pro jeho pořízení jen v dohodě s dotčenými obcemi.

(3) Zásady územního rozvoje v nadmístních souvislostech území kraje zpřesňují a rozvíjejí cíle a úkoly územního plánování v souladu s politikou územního rozvoje, určují strategii pro jejich naplňování a koordinují územně plánovací činnost obcí.

(4) Zásady územního rozvoje se pořizují pro celé území kraje a vydávají se formou opatření obecné povahy podle správního řádu.

(5) Zásady územního rozvoje jsou závazné pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.

(6) Náležitosti obsahu zásad územního rozvoje stanoví prováděcí právní předpis.

Územní plán

§ 43

(1) Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen "urbanistická koncepce"), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území (dále jen "plocha přestavby"), pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů.

(2) Územní plán může ve vybraných plochách a koridorech uložit prověření změn jejich využití územní studií nebo pořízení regulačního plánu jako podmínku pro rozhodování o změnách v území; v tomto případě stanoví podmínky pro jeho pořízení a pro jeho vydání, které jsou zadáním regulačního plánu. Pořízení regulačního plánu jako podmínka pro rozhodování pozbývá pro vybranou plochu nebo koridor platnosti, pokud nedojde k vydání regulačního plánu do 2 let od podání úplné žádosti v souladu s právními předpisy a zadáním regulačního plánu.

(3) Územní plán v souvislostech a podrobnostech území obce zpřesňuje a rozvíjí cíle a úkoly územního plánování v souladu se zásadami územního rozvoje kraje a s politikou územního rozvoje.

(4) Územní plán se pořizuje a vydává pro celé území obce, pro celé území hlavního města Prahy, popřípadě pro celé území vojenského újezdu. Na pořizování územního plánu vojenského újezdu se vztahují přiměřeně ustanovení § 43 až 55 a § 57. Územní plán může být pořízen a vydán též pro vymezenou část území hlavního města Prahy. Územní plán se vydává formou opatření obecné povahy podle správního řádu.

(5) Územní plán je závazný pro pořízení a vydání regulačního plánu zastupitelstvem obce, pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí. Poskytování prostředků z veřejných rozpočtů podle zvláštních právních předpisů na provedení změn v území nesmí být v rozporu s vydaným územním plánem. Územní plán hlavního města Prahy je závazný též pro územní plán vydaný pro vymezenou část území hlavního města Prahy.

(6) Náležitosti obsahu územního plánu a obecné požadavky na využívání území stanoví prováděcí právní předpis.

Regulační plán

§ 61

(1) Regulační plán v řešené ploše stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezení veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření.

(2) Regulační plán nahrazuje v řešené ploše ve schváleném rozsahu územní rozhodnutí a je závazný pro rozhodování v území. Regulační plán vydaný krajem je dále závazný pro územní plány a regulační plány vydávané obcemi. Regulační plán nenahrazuje územní rozhodnutí v nezastavěném území.

(3) Regulační plán může nahradit plán společných zařízení komplexních pozemkových úprav podle zvláštního právního předpisu²⁴).

(4) Náležitosti obsahu regulačního plánu stanoví prováděcí právní předpis.

Územní rozhodnutí

§ 76

(1) Umisťovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit jejich vliv na využití území, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území lze jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Každý, kdo navrhuje vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, je povinen dbát požadavků uvedených v § 90 a být šetrný k zájmům vlastníků sousedních pozemků a staveb, za tímto účelem si může vyžádat územně plánovací informaci, nejsou-li mu podmínky využití území a vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu známy.

§ 77

(1) Územním rozhodnutím je rozhodnutí o

a) umístění stavby nebo zařízení (dále jen "rozhodnutí o umístění stavby"),

- b) změně využití území,
- c) změně stavby a o změně vlivu stavby na využití území,
- d) dělení nebo scelování pozemků,
- e) ochranném pásmu.

(2) Územní rozhodnutí se nevydává pro území, pro které je vydán regulační plán, a to v rozsahu, v jakém nahrazuje příslušná územní rozhodnutí.

§ 80

Rozhodnutí o změně využití území

(1) Rozhodnutí o změně využití území stanoví nový způsob užívání pozemku a podmínky jeho využití.

(2) Rozhodnutí o změně využití území vyžadují

- a) terénní úpravy podle § 3 odst. 1,
  - b) stanovení dobývacího prostoru,
  - c) manipulační plochy, prodejní plochy a tržiště,
  - d) hřbitovy,
  - e) změny druhu pozemku přesahující výměru 300 m², zejména zřizování, rušení a úpravy vinic, chmelnic, lesů, parků, zahrad a sadů, pokud podmínky nejsou stanoveny schválenými pozemkovými úpravami nebo jiným územním rozhodnutím,
  - f) úpravy pozemků, které mají vliv na schopnost vsakování vody.
- (3) Rozhodnutí o změně využití území ani územní souhlas nevyžadují sjezdy z pozemních komunikací na sousední nemovitosti.
- (4) Ustanovení odstavce 3 se nevztahuje na území, na kterých se prokazatelně nalézají archeologické nálezy.

Územní řízení

§ 84

Příslušnost k územnímu rozhodnutí

(1) Územní rozhodnutí vydává příslušný stavební úřad na základě územního řízení nebo zjednodušeného územního řízení.

(2) Je-li k územnímu řízení, kterým se vydává rozhodnutí o změně využití území nebo o ochranném pásmu, příslušný podle zvláštních právních předpisů jiný správní orgán než stavební úřad, rozhodne tento orgán jen v souladu se závazným stanoviskem stavebního úřadu.

§ 85

Účastníci územního řízení

(1) Účastníky územního řízení jsou

a) žadatel,

b) obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn.

(2) Účastníky územního řízení dále jsou

a) vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, není-li sám žadatelem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě, nejde-li o případ uvedený v písmenu d),

b) osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno,

c) osoby, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis,

d) společenství vlastníků jednotek podle zvláštního právního předpisu³⁵); v případě, že společenství vlastníků jednotek podle zvláštního právního předpisu nemá právní subjektivitu, vlastník, jehož spoluvlastnický podíl na společných částech domu činí více než jednu polovinu.

(3) Účastníky řízení nejsou nájemci bytů, nebytových prostor nebo pozemků.

§ 90

Posuzování záměru žadatele

V územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu

- a) s vydanou územně plánovací dokumentací,
- b) s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území,
- c) s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území,
- d) s požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu,
- e) s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů⁴), popřípadě s výsledkem řešení rozporů a s ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení.

§ 92

Územní rozhodnutí

(1) Územním rozhodnutím stavební úřad schvaluje navržený záměr a stanoví podmínky pro využití a ochranu území, podmínky pro další přípravu a realizaci záměru, zejména pro projektovou přípravu stavby; vyžaduje-li to posouzení veřejných zájmů při provádění stavby, při kontrolních prohlídkách stavby nebo při vydávání kolaudačního souhlasu, může uložit zpracování prováděcí dokumentace stavby. V rozhodnutí stavební úřad rozhodne o námitkách účastníků řízení, v odůvodnění vyhodnotí připomínky veřejnosti a stanoví dobu platnosti rozhodnutí, má-li být delší, než stanoví tento zákon. U staveb dočasných nebo v rozhodnutí o změně využití území pro dočasné činnosti stanoví lhůtu pro odstranění stavby nebo ukončení činnosti a následný způsob úpravy území. V případech podle § 78 odst. 2 stanoví v potřebném rozsahu podmínky pro provedení záměru.

(2) Není-li záměr žadatele v souladu s požadavky uvedenými v § 90 nebo jestliže by umístěním a realizací záměru mohly být ohroženy zájmy chráněné tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy, stavební úřad žádost o vydání územního rozhodnutí zamítne.

(3) Je-li v území vydán územní nebo regulační plán, doručuje se územní rozhodnutí účastníkům řízení uvedeným v § 85 odst. 1 a dotčeným orgánům jednotlivě. Účastníkům řízení uvedeným v § 85 odst. 2 se doručuje územní rozhodnutí veřejnou vyhláškou.

(4) Po dni nabytí právní moci územního rozhodnutí stavební úřad předá žadateli jedno vyhotovení územního rozhodnutí opatřené záznamem o účinnosti spolu s ověřenou grafickou přílohou v měřítku katastrální mapy; územní rozhodnutí opatřené záznamem o účinnosti zašle také obci, pokud není stavebním úřadem, a popřípadě speciálnímu stavebnímu úřadu, který povede stavební řízení.

(5) Obsahové náležitosti jednotlivých druhů územních rozhodnutí stanoví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů
§ 11 odst. 2 ochrana kulturní památky
§ 17 ochranné pásmo

§ 11

Povinnosti správních úřadů, právnických a fyzických osob

(1) Orgány státní správy příslušné rozhodovat o způsobu využití budov, které jsou kulturními památkami, nebo o přidělení bytů, jiných obytných místností a místností nesloužících k bydlení v těchto budovách, vydávají svá rozhodnutí na základě závazného stanoviska^{2a}) příslušného orgánu státní památkové péče. Při rozhodování o způsobu a změnách využití kulturních památek jsou povinny zabezpečit jejich vhodné využití odpovídající jejich hodnotě a technickému stavu.

(2) Jestliže fyzická nebo právnická osoba svou činností působí nebo by mohli způsobit nepříznivé změny stavu kulturní památky nebo jejího prostředí anebo ohrožují zachování nebo společenské uplatnění kulturní památky, určí obecní úřad obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, krajský úřad, podmínky pro další výkon takové činnosti nebo výkon činnosti zakáže.

(3) Správní úřady a orgány krajů a obcí vydávají svá rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, jimiž mohou být dotčeny zájmy státní památkové péče na ochraně nebo zachování kulturních památek nebo památkových rezervací a památkových zón a na jejich vhodném využití, jen na základě závazného stanoviska^{2a)} obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památky, jen na základě závazného stanoviska krajského úřadu.

§ 17

Ochranné pásmo

(1) Vyžaduje-li to ochrana nemovité kulturní památky nebo jejího prostředí, vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností po vyjádření odborné organizace státní památkové péče územní rozhodnutí o ochranném pásmu¹⁾ a určí, u kterých nemovitostí v ochranném pásmu, nejsou-li kulturní památkou, nebo u jakých druhů prací na nich, včetně úpravy dřevin, je vyloučena povinnost vyžádat si předem závazné stanovisko podle § 14 odst. 2; tato povinnost je vyloučena vždy, jde-li o stavbu, změnu stavby, udržovací práce, umístění nebo odstranění zařízení, jejichž provedením se nezasahuje žádným způsobem do vnějšího vzhledu této nemovitosti. Obecní úřad obce s rozšířenou působností může v ochranném pásmu omezit nebo zakázat určitou činnost nebo učinit jiná vhodná opatření na základě závazného stanoviska dotčeného orgánu.

(2) Je-li nezbytné k vytvoření ochranného pásma získat některé pozemky nebo stavby, popřípadě provést jejich odstranění a nedojde-li k dohodě s vlastníkem, lze pozemky a stavby vyvlastnit.¹²⁾ Lze také nařídit nezbytné úpravy stavby, jiného zařízení nebo pozemku.

(3) Jde-li o ochranu nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny nebo jejich prostředí, vymezí obdobně obecní úřad obce s rozšířenou působností ochranné pásmo na návrh krajského úřadu po vyjádření odborné organizace státní památkové péče. Povinnost vyžádat si závazné stanovisko podle § 14 odst. 2 je vyloučena, jde-li o stavbu, změnu stavby, udržovací práce, umístění nebo odstranění zařízení, jejichž provedením se nezasahuje žádným způsobem do vnějšího vzhledu nemovitosti v tomto ochranném pásmu, která není kulturní památkou.

(4) Vznikne-li vlastníku nebo uživateli pozemku, který není ve státním majetku, majetková újma v důsledku opatření podle odstavců 1, 2 a 3,

přísluší mu přiměřená náhrada, kterou poskytuje obec s rozšířenou působností.

(5) O změně ochranného pásma nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností na návrh krajského úřadu, který tento návrh předem dohodne s ministerstvem kultury.

(6) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může po vyjádření odborné organizace státní památkové péče pravomocné rozhodnutí vydané podle odstavce 1 nebo 3 změnit, pokud se změnil účel, pro který bylo ochranné pásmo vymezeno, a může je i zrušit, pokud zanikl předmět ochrany.

(7) Podrobnosti o vymezení ochranného pásma stanoví obecně závazný právní předpis.

Zákon č. 256/2001 Sb. o pohřebnictví

§ 17

Zřízení veřejného pohřebiště

(1) Veřejné pohřebiště lze zřídit na návrh obce nebo registrované církve nebo náboženské společnosti na pozemku v jejich vlastnictví jen na základě územního rozhodnutí a následného stavebního povolení, je-li podle zvláštního právního předpisu vyžadováno; dotčenými orgány jsou vždy také krajská hygienická stanice a vodohospodářský orgán. Mají-li být součástí veřejného pohřebiště hroby, je obec nebo registrovaná církev nebo náboženská společnost povinna kromě podkladů stanovených zvláštním právním předpisem¹⁶⁾ předložit i výsledky hydrogeologického průzkumu, z nichž je patrné, že pozemek je k takovému způsobu pohřbívání vhodný. Ke zřizování hrobů, hrobek, náhrobků a hrobových zařízení na veřejném pohřebišti není třeba povolení nebo ohlášení podle zvláštních předpisů.¹⁷⁾

(2) Ochranné pásmo okolo veřejných pohřebišť se zřizuje v šíři nejméně

100 m. Stavební úřad může v tomto ochranném pásmu zakázat nebo omezit provádění staveb, jejich změny nebo činnosti, které by byly ohrožovány provozem veřejného pohřebiště nebo by mohly ohrozit řádný provoz veřejného pohřebiště nebo jeho důstojnost.

(3) Vlastník pozemku v ochranném pásmu má nárok na náhradu za prokázané omezení užívání pozemku. Náklady spojené s technickými úpravami v ochranném pásmu a náhrady za prokázané omezení užívání pozemku v ochranném pásmu nese provozovatel pohřebiště.